

คู่มือการดำเนินงานตามมาตรฐาน ระบบบริการสุขภาพด้านสุขศึกษา ในสถานบริการสุขภาพ

จัดทำโดย

กองสุขศึกษา

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

คู่มือการดำเนินงานตามมาตรฐาน
ระบบบริการสุขภาพด้านสุขศึกษา
ในสถานบริการสุขภาพ

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
Department of Health Service Support

โดย กองสุขศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

กระทรวงสาธารณสุข

www.hed.go.th

คำนำ

ความปลอดภัยของผู้ป่วยนับเป็นปัญหาสำคัญ และมีผลกระทบต่อวงการแพทย์ และสาธารณสุขทั่วโลก รวมทั้งมีผลกระทบต่อร่างกาย จิตใจของผู้ให้ และผู้รับบริการ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพตระหนักถึงความสำคัญ การพัฒนาระบบบริการสุขภาพของประเทศให้มีคุณภาพ และความปลอดภัยเพื่อลดการได้รับอันตราย ลดการเกิด ปัญหาการฟ้องร้อง และความสูญเสียทางเศรษฐกิจรวมถึงลดความผิดพลาดหรือเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ต่างๆที่มี แนวโน้มจะเพิ่มขึ้น จึงได้พัฒนาหลักการกำกับคุณภาพตาม “มาตรฐานระบบบริการสุขภาพ” อย่างเป็นระบบ มุ่งเน้น การคุ้มครองผู้บริโภคในระบบบริการสุขภาพด้านความปลอดภัยของผู้ป่วย รวมทั้งผู้รับบริการมีพฤติกรรมสุขภาพที่ ถูกต้องสามารถจัดการตนเอง และดูแลสุขภาพตนเองได้

กองสุขศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพมีภารกิจส่งเสริมสนับสนุนสถานพยาบาลสุขภาพภาครัฐทุกระดับ ให้มีการพัฒนาคุณภาพงานสุขศึกษาโดยใช้มาตรฐานงานสุขศึกษา(ด้านที่8) เป็นเครื่องมือควบคู่กับการประเมิน มาตรฐานระบบบริการสุขภาพของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพทั้ง 9 ด้านเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ สถานพยาบาล(ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2559 และประกาศกระทรวงสาธารณสุขเรื่องการกำหนดลักษณะของสถานพยาบาล และมาตรฐานซึ่งได้รับการยกเว้นไม่ต้องอยู่ในบังคับตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

คู่มือการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพในสถานบริการสุขภาพ จัดทำขึ้น เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรสุขภาพภาครัฐที่รับผิดชอบงานส่งเสริม และพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพทุกระดับ ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา และกำกับการดำเนินงานสุขศึกษาให้ได้มาตรฐาน โดยเนื้อหาหลักประกอบด้วย แนวคิด หลักการของมาตรฐาน โครงสร้าง เกณฑ์มาตรฐาน แนวทางการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐาน และตัวอย่าง เอกสาร/หลักฐานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือแนวทางฉบับนี้จะ เป็นประโยชน์ในการดำเนินงานเพื่อส่งมอบบริการที่มีคุณภาพเป็นที่ไว้วางใจของประชาชน และสังคมเป็นการคุ้มครอง ผู้บริโภคด้านระบบบริการสุขภาพเอื้อให้เกิดความปลอดภัย สวัสดิภาพของผู้รับบริการ ผู้ให้บริการ ผู้มาเยือน และ ชุมชนต่อไป

กองสุขศึกษา
กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
ธันวาคม 2565

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 บทนำ	1
1.1 แนวคิดการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขศึกษา	1
1.2 ความหมายของมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขศึกษา	2
1.3 ผลลัพธ์ของมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขศึกษา	2
ส่วนที่ 2 มาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขศึกษา	3
2.1 โครงสร้างมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขศึกษา	3
2.2 ข้อกำหนดมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขศึกษา	4
2.3 เกณฑ์การประเมินและการให้คะแนนมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขศึกษา	10
ส่วนที่ 3 โรงพยาบาลทำอย่างไรจึงจะผ่านมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขศึกษา	16
ส่วนที่ 4 การประเมินตนเองและรับรองตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขศึกษา	24
4.1 ขั้นตอนการประเมินตนเองและรับรองตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขศึกษา	24
4.2 วิธีการประเมินตนเองตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขศึกษา	25
4.3 ระดับการพัฒนาตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขศึกษา	33
ส่วนที่ 5 ตัวอย่างเอกสาร/หลักฐานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขศึกษา	34
เอกสารอ้างอิง	64
ภาคผนวก	65
ก. การประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ (HL&HB)	66
ข. หลักสูตรการเรียนรู้การพัฒนาคุณภาพงานสุขศึกษาในสถานบริการสุขภาพ	92

ส่วนที่ 1 บทนำ

1.1 แนวคิดการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพศึกษา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับพุทธศักราช 2560 บัญญัติหน้าที่ของรัฐไว้ว่ารัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึง เสริมสร้างให้ประชาชนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค และส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาภูมิปัญญาด้านแพทย์แผนไทยให้เกิดประโยชน์สูงสุด บริการสาธารณสุขตามวรรคหนึ่ง ต้องครอบคลุมการส่งเสริมสุขภาพการควบคุม และป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพด้วย รัฐต้องพัฒนาการบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้พระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2559 ให้ยกเลิกมาตรา 5 “พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่สถานพยาบาลซึ่งดำเนินการโดยกระทรวง ทบวง กรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษาของรัฐ หน่วยงานอื่นของรัฐสภาภาษาไทย และสถานพยาบาลอื่นซึ่งรัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยระบุให้สถานพยาบาลที่ได้รับการยกเว้น ต้องมีลักษณะของสถานพยาบาลและมาตรฐานตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด”

กระทรวงสาธารณสุข จึงได้มีประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การกำหนดลักษณะของสถานพยาบาล และมาตรฐานซึ่งได้รับการยกเว้นไม่ต้องอยู่ในบังคับตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล (ฉบับที่ 2) ระบุให้สถานพยาบาลที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องอยู่ในบังคับตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล จัดให้มีมาตรฐานระบบบริการสุขภาพ ดังต่อไปนี้ (ก) ด้านบริหารจัดการ (ข) ด้านบริการสุขภาพ (ค) ด้านอาคาร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก (ง) ด้านสิ่งแวดล้อม (จ) ด้านความปลอดภัย (ฉ) ด้านเครื่องมืออุปกรณ์ทางการแพทย์และสาธารณสุข (ช) ด้านระบบสนับสนุนบริการที่สำคัญ (ซ) ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ และ (ณ) ด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ โดยรายละเอียดเกี่ยวกับมาตรฐานระบบบริการสุขภาพ ให้เป็นไปตามที่อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพประกาศกำหนด

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เป็นองค์กรหลักคุ้มครองผู้บริโภคด้านระบบบริการสุขภาพและระบบสุขภาพภาคประชาชน มีภารกิจเกี่ยวกับการสนับสนุนหน่วยบริการสุขภาพทุกระดับให้มีประสิทธิภาพในการดูแลสุขภาพของประชาชน จึงมีประกาศกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เรื่อง รายละเอียดเกี่ยวกับมาตรฐานระบบบริการสุขภาพของสถานพยาบาลประเภทที่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน โดยมีเจตนารมณ์เพื่อให้สถานพยาบาลได้พัฒนางานบริการด้านสาธารณสุขให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยใช้ข้อกำหนดที่ได้ระบุไว้ในมาตรฐานระบบบริการสุขภาพในการปฏิบัติให้สถานพยาบาลมีความปลอดภัย สะดวก และการบริการเป็นไปตามมาตรฐาน ส่งผลถึงประชาชนมีความมั่นใจในการเข้ารับบริการสุขภาพ ทั้งด้านความปลอดภัยของอาคาร สถานที่ ความพร้อมใช้ของเครื่องมืออุปกรณ์การแพทย์ ส่งเสริมและพัฒนาระบบบริการสุขภาพในสถานบริการสุขภาพภาครัฐ เพื่อตอบสนองต่อผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ในการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพสถานบริการสุขภาพตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 จนถึงปัจจุบัน โดยมุ่งเน้นพัฒนาในโรงพยาบาล หรือสถานพยาบาลประเภทรับผู้ป่วยไว้ค้างคืนของภาครัฐทุกสังกัดทั่วประเทศ

เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพ เป็นไปตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2559 และประกาศกระทรวงสาธารณสุขเรื่องการกำหนดลักษณะของสถานพยาบาล และมาตรฐานซึ่งได้รับการยกเว้นไม่ต้องอยู่ในบังคับตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล กองสุศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ได้พัฒนาเกณฑ์มาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพศึกษาและพฤติกรรมสุขภาพ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพงานสุขภาพของสถานพยาบาล โดยเนื้อหาในมาตรฐานครอบคลุมในเรื่องปัจจัยนำเข้า ทรัพยากรและสิ่งสนับสนุน กระบวนการ

ผลผลิตและผลลัพธ์ มุ่งเน้นการสร้างเสริมสุขภาพใน 2 กลุ่มหลัก คือ 1) กระบวนการงานสุขภาพในกลุ่มไม่ป่วยเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพในชุมชน และ 2) กระบวนการงานสุขภาพในกลุ่มป่วยเพื่อส่งเสริมการจัดการตนเองในผู้ป่วยและครอบครัว เพื่อให้เกิดการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ หรือความรู้ด้านสุขภาพ หรือพฤติกรรมจัดการสุขภาพตนเองนำไปสู่การมีสุขภาพที่ดีของประชาชน

1.2 ความหมายของมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพ

สุขภาพ (Health Education) หมายถึง กระบวนการจัดโอกาสการเรียนรู้และพัฒนาทักษะด้านสุขภาพ สร้างเสริมความสามารถของบุคคล รวมถึงปัจจัยอื่น ๆ เกี่ยวกับสภาวะทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ อันจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ และดำรงสุขภาพที่ดีของบุคคล ครอบครัว และชุมชนได้

พฤติกรรมสุขภาพ (Health Behavior : HB) หมายความว่า การปฏิบัติหรือการแสดงออกของบุคคล ในการกระทำหรืองดเว้นการกระทำในสิ่งที่มีผลต่อสุขภาพ ซึ่งมีผลมาจากความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และการปฏิบัติทางสุขภาพที่เกี่ยวข้อง สัมพันธ์กันอย่างเหมาะสม

มาตรฐานระบบบริการสุขภาพ (Health Service System Standard) หมายถึง เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานและวัดความสำเร็จของสถานพยาบาล ในการจัดการคุณภาพรวมทั้งพฤติกรรมสุขภาพ ประกอบด้วย ด้านบริหารจัดการและบริการ ด้านอาคารสิ่งแวดล้อม ด้านเครื่องมือแพทย์ ด้านวิศวกรรม และข้อมูลในสถานพยาบาล และด้านการดำเนินงานสุขภาพที่เกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพ ซึ่งเป็นระบบบริการสุขภาพที่จัดให้แก่ประชาชนและส่งมอบบริการที่มีคุณภาพ เป็นที่ไว้วางใจของประชาชนและสังคมเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคด้านระบบบริการสุขภาพเอื้อให้เกิดความปลอดภัย สวัสดิภาพของผู้รับบริการ ผู้ให้บริการ ผู้มาเยือน ชุมชนและสิ่งแวดล้อม

มาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพ หมายถึง ข้อกำหนดระบบคุณภาพที่จำเป็น (Essential Requirements) สำหรับการทำงานสุขภาพและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ เพื่อให้การดำเนินงานสุขภาพในโรงพยาบาลมีการบริหารจัดการที่ดี มีการจัดกระบวนการงานสุขภาพและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพอย่างเป็นระบบครอบคลุมในเรื่องปัจจัยนำเข้า ทรัพยากรและสิ่งสนับสนุน กระบวนการ ผลผลิตและผลลัพธ์ ถูกต้องตามหลักวิชาการและเชื่อถือได้ สอดคล้องกับมาตรฐานที่เกี่ยวข้องทุกมาตรฐาน เป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพมุ่งเน้นการสร้างเสริมสุขภาพทั้งในโรงพยาบาลและต่อเนื่องไปถึงชุมชน

1.3 ผลลัพธ์ของมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพ

1. ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy: HL) ที่เพียงพอต่อการดูแลสุขภาพตนเอง ครอบครัวและชุมชน
2. ประชาชนมีพฤติกรรมสุขภาพ(Health Behavior : HB) ที่ถูกต้อง เหมาะสมกับวิถีชีวิต
3. ประชาชนมีภาวะสุขภาพที่ดีขึ้น เช่น รอบเอว ค่า BMI ค่าความดันโลหิต ระดับน้ำตาลในเลือด อยู่ในเกณฑ์ปกติ เป็นต้น
4. ลดการเกิดภาวะแทรกซ้อน และ ลดจำนวนผู้ป่วยรายใหม่
- 5.ชุมชน สังคม มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาความสามารถในการจัดการสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีของคนในชุมชน

ส่วนที่ 2

มาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพศึกษา

มาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพศึกษา เป็นเครื่องมือสำหรับการพัฒนาคุณภาพงานด้านสุขภาพศึกษา/พัฒนาพฤติกรรมสุขภาพของโรงพยาบาลที่เชื่อมโยงไปถึงชุมชน เป็นข้อกำหนดระบบคุณภาพที่จำเป็น (Essential Requirements) เพื่อให้การดำเนินงานสุขภาพศึกษาในโรงพยาบาลมีการบริหารจัดการที่ดี มีการจัดกระบวนการเรียนการสอนสุขภาพและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมในเรื่องปัจจัยนำเข้า ทรัพยากรและสิ่งสนับสนุนกระบวนการ ผลผลิตและผลลัพธ์ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูล ความรู้ด้านสุขภาพที่ถูกต้อง และการฝึกทักษะที่จำเป็นเพียงพอต่อการพัฒนาความรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ สามารถจัดการสุขภาพตนเอง ครอบครัวและชุมชนได้

2.1 โครงสร้างมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพศึกษา

โรงพยาบาล หรือสถานพยาบาลทุกแห่งเป็นหน่วยงานที่ให้บริการด้านสุขภาพที่ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งการส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพ โดยงานสุขภาพศึกษาเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการในทุกๆ มิติของการดูแลสุขภาพเพื่อให้ประชาชน หรือผู้รับบริการสามารถดูแลสุขภาพของตนเองได้อย่างเหมาะสม การจัดการบริการสุขภาพด้านสุขภาพศึกษา แบ่งเป็น 2 ส่วน สำคัญคือ

1. การบริการเชิงรุกด้วยการทำงานร่วมกับชุมชน และภาคประชาชน มุ่งส่งเสริมให้ประชาชนกลุ่มปกติมีการส่งเสริมสุขภาพตนเองให้ได้อยู่เสมอ และกลุ่มเสี่ยงมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรคภัยสุขภาพ

2. การบริการเชิงรับด้วยการมีส่วนร่วมของผู้ป่วย และญาติหรือผู้ดูแล มุ่งส่งเสริมให้กลุ่มผู้ป่วยได้รับการดูแลรักษาที่เหมาะสม และสามารถจัดการสุขภาพของตนเองได้

โดยงานสุขภาพศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพเป็นกระบวนการที่ทำให้โรงพยาบาลบรรลุภารกิจดังกล่าว โดยใช้มาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพศึกษาเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงาน

โครงสร้างมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพศึกษา แบ่งเป็น 3 หมวด ดังนี้

หมวดที่ 1 การบริหารจัดการ

- นโยบายด้านสุขภาพศึกษา หรือส่งเสริมสุขภาพของโรงพยาบาล
- บุคลากรดำเนินงานสุขภาพศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

หมวดที่ 2 กระบวนการสุขภาพศึกษา

- กระบวนการสุขภาพศึกษาในกลุ่มไม่ป่วยเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพในชุมชน
- กระบวนการสุขภาพศึกษาในกลุ่มป่วยเพื่อส่งเสริมการจัดการตนเองในผู้ป่วยและครอบครัว

หมวดที่ 3 ผลลัพธ์การดำเนินงานสุขภาพศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

- พฤติกรรมสุขภาพ (HB) หรือ ความรอบรู้ด้านสุขภาพ (HL) หรือ พฤติกรรมจัดการสุขภาพตนเอง
- ภาวะสุขภาพ
- นวัตกรรม หรือ ต้นแบบ หรือผลงานเด่นที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานสุขภาพศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ
- ความพึงพอใจต่อกระบวนการสุขภาพศึกษา

2.2 ข้อกำหนดมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพ

• หมวดที่ 1 การบริหารจัดการ (2 เกณฑ์)

ข้อกำหนด	เกณฑ์	คำอธิบายเกณฑ์
1. นโยบายด้านสุขศึกษาหรือสร้างเสริมสุขภาพของโรงพยาบาล	1. นโยบายต้องสอดคล้องกับเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของโรงพยาบาล และเกิดจากการมีส่วนร่วมของเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง	นโยบายการดำเนินงานสุขศึกษาจะสะท้อนถึงเป้าหมาย ทิศทางและแนวทางการปฏิบัติของหน่วยงาน ซึ่งสามารถใช้คำสำคัญอื่น ๆ ที่บ่งบอกถึงการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการมีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม เช่น นโยบายการส่งเสริมสุขภาพหรือ อาจกำหนดเป็นระเบียบ ข้อปฏิบัติ หรือแผนงาน ฯลฯ ของหน่วยงาน โดยนโยบายนั้น ๆ ต้องสอดคล้องเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของโรงพยาบาล และเกิดจากการมีส่วนร่วมของเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการที่บุคลากรเข้าใจในทิศทาง นโยบายของหน่วยงานจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานมีความเข้าใจเป้าหมาย แนวปฏิบัติ ขอบเขตและทิศทางการดำเนินงานร่วมกัน
2. บุคลากรดำเนินงานสุขศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ	2. บุคลากรมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่เหมาะสมเพียงพอ และมีแผนการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง	บุคลากรดำเนินงานสุขศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ จะต้องมีความรู้และประสบการณ์ที่เหมาะสมและมีจำนวนเพียงพอกับภาระงานสุขศึกษาของหน่วยงาน โดยในโรงพยาบาลที่มีโครงสร้างงานสุขศึกษา จะดูบุคลากรตามกรอบอัตรากำลัง กรณีที่โรงพยาบาลไม่มีโครงสร้างงานสุขศึกษา อาจมอบหมายงานในรูปแบบของคณะกรรมการสุขภาพหรือ คณะทำงานที่เกี่ยวข้องกับการบริการสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพของโรงพยาบาล ที่ประกอบไปด้วยสหวิชาชีพ และหรือ เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง และต้องมีแผนการพัฒนาบุคลากรในเรื่องสุขศึกษาและพฤติกรรมสุขภาพ หรือในประเด็นที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

● **หมวดที่ 2 ภาระงานงานสุขศึกษา (18 เกณฑ์)**

แบ่งเป็น 2 ภาระงาน

1. ภาระงานงานสุขศึกษาในกลุ่มไม่ป่วยเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพในชุมชน (9 เกณฑ์)
  2. ภาระงานงานสุขศึกษาในกลุ่มป่วยเพื่อส่งเสริมการจัดการตนเองในผู้ป่วยและครอบครัว(9 เกณฑ์)
- โดยทั้ง 2 ภาระงานต้องเป็นไปตามข้อกำหนดและเกณฑ์มาตรฐาน ดังนี้

ข้อกำหนด	เกณฑ์	คำอธิบายเกณฑ์
3. ข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ (Health Behavior :HB) และหรือ ข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy : HL) ประกอบด้วย เกณฑ์การประเมิน 2 ข้อ	1. ข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ (HB) และหรือ ข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพ (HL) ที่สอดคล้องกับปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญตามภารกิจของโรงพยาบาล	หน่วยงานต้องมีข้อมูลปัญหาสุขภาพของกลุ่มเป้าหมายที่ต้องเร่งแก้ไข หรือปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญตามภารกิจ และวิเคราะห์พฤติกรรมสุขภาพที่เป็นสาเหตุของปัญหาสุขภาพนั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลไปใช้ในการวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานสุขศึกษา
	2. การวิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุพฤติกรรมสุขภาพที่สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพที่สำคัญตามภารกิจของโรงพยาบาล	<p>หน่วยงานต้องมีการวิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุพฤติกรรมสุขภาพ ที่ สอด คล้อง กับ ปัญหา สุข ภาพ ของ กลุ่มเป้าหมายที่ต้องเร่งแก้ไข หรือปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญตามภารกิจ และนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผน ออกแบบวิธีการดำเนินงานสุขศึกษา หรือกำหนดการเรียนรู้ที่จำเป็นสอดคล้องกับปัจจัยสาเหตุพฤติกรรมสุขภาพ</p> <p>โดยส่วนใหญ่ พฤติกรรมมีสาเหตุจากปัจจัยภายในและภายนอกตัวบุคคล ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปัจจัย นำ (Predisposing factors) เป็นปัจจัยพื้นฐานและก่อให้เกิดแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรมของบุคคล ได้แก่ ความรู้ ความเชื่อ เจตคติ ค่านิยม การรับรู้ - ปัจจัยเอื้อ (Enabling factors) หมายถึง สิ่งที่เป็นแหล่งทรัพยากรที่จำเป็นหรืออำนวยความสะดวกในการแสดงพฤติกรรมของบุคคล รวมทั้งทักษะที่จะช่วยให้บุคคลสามารถแสดงพฤติกรรมนั้นๆได้ - ปัจจัยเสริม (Reinforcing factors) หมายถึง สิ่งที่คุณจะได้รับหรือคาดว่าจะได้รับจากบุคคลอื่น อันเป็นผลจากการกระทำของตนเอง สิ่งที่คุณจะได้รับอาจเป็นรางวัลที่เป็นสิ่งของ คำชมเชย การยอมรับ การลงโทษ การไม่ยอมรับการกระทำนั้นๆ หรืออาจเป็นกฎระเบียบที่บังคับ ควบคุมให้บุคคลนั้นๆ ปฏิบัติตามก็ได้

ข้อกำหนด	เกณฑ์	คำอธิบายเกณฑ์
<p>4. แผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการจัดกิจกรรมสุขภาพเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ประกอบด้วยเกณฑ์การประเมิน 4 ข้อ</p>	<p>1. แผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการจัดกิจกรรมมีวัตถุประสงค์หรือตัวชี้วัด พฤติกรรมสุขภาพที่สอดคล้องกับปัญหา สาธารณสุขในพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาล</p>	<p>การวางแผนการดำเนินงานสุขภาพของหน่วยงาน อาจเรียกแผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการจัดกิจกรรมสุขภาพ เน้นที่การกำหนดวัตถุประสงค์หรือตัวชี้วัดพฤติกรรมสุขภาพที่สอดคล้องกับปัญหาของกลุ่มเป้าหมาย การเขียนวัตถุประสงค์จะต้องสอดคล้องกับปัญหาสุขภาพสาเหตุของปัญหา และปัจจัยของสาเหตุของปัญหาสุขภาพ</p>
	<p>2. มีการออกแบบกิจกรรม และเลือกใช้สื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ที่สอดคล้องกับปัจจัยสาเหตุพฤติกรรมสุขภาพและปัญหา ความต้องการและวิถีชีวิตของกลุ่มเป้าหมาย</p>	<p>การออกแบบกลวิธีและกิจกรรมและการเลือกใช้สื่อในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ มีความสัมพันธ์กับการวิเคราะห์หาปัจจัยสาเหตุของพฤติกรรมสุขภาพ เช่น ถ้าพบว่าการขาดความรู้เป็นสาเหตุของพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่ถูกต้อง กิจกรรมสุขภาพอาจใช้วิธีการสอน การแจกเอกสารความรู้ให้อ่าน ถ้าพบที่เกิดจากขาดทักษะที่จำเป็น กิจกรรมสุขภาพต้องเน้นที่การฝึกฝนทักษะ เป็นต้น</p> <p>การจัดกิจกรรมสุขภาพและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ เป็นกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งให้ ประชาชน ผู้ป่วยและครอบครัว เกิดความตระหนัก เกิดความสนใจ รับรู้ และมีการเปลี่ยนแปลง การปฏิบัติของตนเองด้วยความสมัครใจ อันจะนำไปสู่การมีสุขภาพที่ดี ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม โดยกิจกรรมสุขภาพที่จัดขึ้นต้องสอดคล้องกับปัญหาสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพที่ต้องการปรับเปลี่ยน รวมทั้งตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ทั้งนี้ต้องผ่านกระบวนการค้นหาปัญหา วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา วิเคราะห์พฤติกรรมสุขภาพและปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพ</p>
	<p>3. แผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการจัดกิจกรรมสุขภาพ จัดทำโดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสุขภาพ ทีมสหวิชาชีพ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเครือข่ายตัวแทนภาคประชาชน</p>	<p>การมีส่วนร่วมของเครือข่ายที่เกี่ยวข้องจะทำให้เกิดการบริการ หรือกิจกรรมที่ตอบสนองต่อความจำเป็นของผู้รับบริการ หรือกลุ่มเป้าหมายได้อย่างแท้จริงและทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม</p> <p>การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานสุขภาพและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพในกลุ่มไม่ป่วยในชุมชน มุ่งเน้นให้เกิดการมีส่วนร่วมของทีมสหวิชาชีพของโรงพยาบาล เครือข่ายแกนนำในชุมชน รวมถึงเครือข่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและ</p>

ข้อกำหนด	เกณฑ์	คำอธิบายเกณฑ์
		<p>เอกชน</p> <p>การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน สุขศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพในกลุ่มป่วยในโรงพยาบาล มุ่งเน้นให้เกิดการมีส่วนร่วมของทีมสหวิชาชีพของโรงพยาบาล ผู้ป่วยและครอบครัว เครือข่ายแกนนำ/ชมรมต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ในชุมชนที่เกี่ยวข้องเมื่อผู้ป่วยต้องกลับไปอยู่บ้าน/ชุมชน</p>
	<p>4. มีแนวทางการประเมินผลการดำเนินงานสุขศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพที่ระบุตัวชี้วัดพฤติกรรมสุขภาพ เครื่องมือระยะเวลา และกลุ่มเป้าหมาย</p>	<p>การวางแผนหรือการทำแนวทางการประเมินผลการดำเนินงานเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนงานสุขศึกษา หน่วยงานต้องกำหนดแผน/แนวทางการประเมินแผนงานโครงการในหัวข้อสำคัญ ดังนี้ กำหนดสิ่งที่ต้องการประเมิน โดยขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการประเมินโดยเฉพาะการนำผลการประเมินไปใช้ ตัวชี้วัด เกณฑ์การประเมิน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินกลุ่มเป้าหมาย วิธีการประเมิน หรือวิธีการเก็บข้อมูล และระบุระยะเวลาการประเมิน</p>
<p>5. การจัดกิจกรรมตามแผนงาน หรือโครงการ หรือโปรแกรมสุขศึกษา หรือ แผนการจัดกิจกรรมสุขศึกษา ประกอบด้วยเกณฑ์การประเมิน 2 ข้อ</p>	<p>1. มีการจัดกิจกรรมตามแผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขศึกษา หรือ แผนการจัดกิจกรรมสุขศึกษา ครบตามแผนที่กำหนด และการดำเนินกิจกรรมใช้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสุขภาพ หรือ ทีมสหวิชาชีพ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และตัวแทนภาคประชาชน</p> <p>2. มีการสนับสนุน เสริมพลังให้กับภาคี เครือข่าย แกนนำสุขภาพภาคประชาชน ในการดำเนินงานสุขศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ</p>	<p>หน่วยงานมีการดำเนินการ จัดกิจกรรมตามแผนงานโครงการ ๆ ที่กำหนดไว้ โดยการมีส่วนร่วมของเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเรียนรู้และการดูแลสุขภาพของกลุ่มเป้าหมาย เช่น กลุ่มไม่ป่วยในชุมชน การดำเนินงาน/จัดกิจกรรมตามแผน ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของ เจ้าหน้าที่ แกนนำภาคประชาชน แกนนำนักเรียน หรือเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนในชุมชน กลุ่มป่วยในโรงพยาบาล เน้นการมีส่วนร่วมของสหวิชาชีพใน โรงพยาบาล ผู้ป่วยและครอบครัว รวมถึง แกนนำชุมชน อสม. และหรือชมรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพเมื่อผู้ป่วยกลับไปอยู่บ้าน</p> <p>การสนับสนุน เสริมพลังให้กับภาคี เครือข่าย แกนนำสุขภาพภาคประชาชน ในการดำเนินงานสุขศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่และเครือข่ายผู้ร่วมดำเนินงาน โดยการสนับสนุนด้านองค์ความรู้เชิงวิชาการในการปฏิบัติงาน พัฒนาทักษะการแก้ไขปัญหาและเสริมพลังให้กับภาคี เครือข่าย เพื่อลดส่วนขาดของการปฏิบัติงาน</p>

ข้อกำหนด	เกณฑ์	คำอธิบายเกณฑ์
6. การประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานสุขภาพ และพฤติกรรม สุขภาพ	มีการประเมินผล และ รายงานผลการดำเนินงาน เป็นลายลักษณ์อักษร	<p>หน่วยงานต้องมีการประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานเป็นลายลักษณ์อักษร เมื่อสิ้นสุดโครงการว่าบรรลุตามเป้าประสงค์หรือวัตถุประสงค์หลักของโครงการหรือไม่ มีความเปลี่ยนแปลงมากน้อยเพียงใด ด้วยรูปแบบที่เหมาะสม</p> <p>การประเมินผลที่เกิดจากการดำเนินงาน เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมายหรือผู้รับบริการ แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การประเมินผลผลิต เป็นการประเมินผลที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมโครงการโดยตรง ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับประเมินผลที่เกิดจากกิจกรรมโครงการด้าน ปัจจัยนำ เช่น ความรู้ ความเชื่อ ทักษะ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริมที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรมสุขภาพ และสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมเพื่อสุขภาพ จึงเป็นการประเมินความสำเร็จตามวัตถุประสงค์เฉพาะ 2) การประเมินผลลัพธ์ของโครงการ การประเมินความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ทั่วไป คือการพัฒนาหรือการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ 3) การประเมินผลกระทบของโครงการ เป็นการประเมินความสำเร็จตามเป้าประสงค์ของแผนงาน ซึ่งโดยทั่วไปจะกำหนดเป็นผลที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินงานโครงการ ได้แก่ ภาวะสุขภาพ หรือความเสี่ยงด้านสุขภาพ

● หมวดที่ 3 ผลลัพธ์การดำเนินงานสุขภาพและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ (5 เกณฑ์)

ข้อกำหนด	เกณฑ์	คำอธิบายเกณฑ์
7. ผลลัพธ์ด้าน พฤติกรรมสุขภาพ	กลุ่มเป้าหมายที่ผ่าน กระบวนการสุขภาพ มี พฤติกรรมสุขภาพ (HB) หรือความรู้ทางสุขภาพ (HL) ในปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญเปลี่ยนแปลงไปใน ทิศทางที่ดีขึ้น	หน่วยงานต้องสามารถแสดงผลการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมสุขภาพ หรือ ความรอบรู้ด้านสุขภาพ ที่ เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นของกลุ่มเป้าหมายที่ ผ่านกระบวนการสุขภาพได้
8. ผลลัพธ์ด้าน สุขภาพ	กลุ่มเป้าหมายที่ผ่าน กระบวนการสุขภาพมี ภาวะสุขภาพที่ดีขึ้น	หน่วยงานต้องสามารถแสดงผลเปรียบเทียบภาวะที่ เปลี่ยนแปลงไปขึ้น ของกลุ่มเป้าหมายที่ผ่าน กระบวนการสุขภาพได้

ข้อกำหนด	เกณฑ์	คำอธิบายเกณฑ์
<p>9. การพัฒนาคุณภาพงาน/นวัตกรรม ประกอบด้วยเกณฑ์การประเมิน 2 ข้อ</p>	<p>1. การเฝ้าระวังพฤติกรรมสุภาพ</p>	<p>หน่วยงานมีการเฝ้าระวังพฤติกรรมสุภาพ ให้นำผลการเฝ้าระวังไปใช้ประโยชน์ เช่น ใช้ในการสื่อสารความเสี่ยงด้านพฤติกรรม ใช้ประโยชน์ในการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย หรือใช้ในการปรับกิจกรรมในแผนงาน/โครงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุภาพ เป็นต้น</p> <p>การเฝ้าระวังพฤติกรรมสุภาพ หมายถึง กระบวนการศึกษาและวิเคราะห์ที่เฝ้าติดตามพฤติกรรมสุภาพที่เป็นสาเหตุหรือปัจจัยสำคัญของปัญหาสุภาพอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เพื่อประโยชน์สำหรับการดำเนินงานสุศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุภาพให้ทันกับสถานการณ์ของปัญหาสุภาพที่เกิดขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงไป โดยวัตถุประสงค์ของการเฝ้าระวังพฤติกรรมสุภาพ มีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) เพื่อทราบ พฤติกรรมสุภาพที่เป็นตัวกำหนดปัญหาสาธารณสุข 2) เพื่อทราบแนวโน้มของพฤติกรรมสุภาพและปัจจัยของพฤติกรรมสุภาพที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของปัญหาสาธารณสุข <p>ข้อมูลที่ได้จากการเฝ้าระวังพฤติกรรมสุภาพเป็นประโยชน์ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ระดับสังคม ชุมชน และประชาชน ได้ทราบสถานการณ์ข้อมูลทางพฤติกรรมสุภาพของประชาชน เพื่อนำไปสู่การแจ้งเตือน และกำหนดมาตรการสุภาพในชุมชน 2) ระดับปฏิบัติการ ใช้ในการวางแผนดำเนินงานสุศึกษา หรือใช้ประเมินผลการดำเนินงานสุศึกษา และสื่อสารเตือนภัยสุภาพ 3) ระดับนโยบาย เป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาพฤติกรรมสุภาพสามารถนำข้อมูลมาใช้แจ้งเตือนภัยสุภาพในระดับประเทศ
	<p>2. งานวิจัย หรือ นวัตกรรมหรือ ต้นแบบ หรือ ผลงานเด่นที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานสุศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุภาพ</p>	<p>หน่วยงานต้องมีการส่งเสริมพัฒนา งานวิจัย นวัตกรรม ต้นแบบ หรือผลงานเด่นด้านสุศึกษาและพฤติกรรมสุภาพ</p> <p>การวิจัยในงานสุศึกษา หมายถึง กระบวนการศึกษาหาความรู้ว่ามีระบบแบบแผน เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่แท้จริงที่นำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน</p>

ข้อกำหนด	เกณฑ์	คำอธิบายเกณฑ์
		<p>สุขศึกษาเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อการมีสุขภาพดี</p> <p>นวัตกรรม หมายถึง สิ่งประดิษฐ์ เครื่องมือ หรือกระบวนการ หรือวิธีการสุขศึกษาใหม่ ๆ ที่ยังไม่เคยมีใช้มาก่อน หรือเป็นการพัฒนาดัดแปลงมาจากของเดิมที่มีอยู่แล้ว ให้ทันสมัยและใช้ได้ผลดียิ่งขึ้น เมื่อนำนวัตกรรมมาใช้จะช่วยให้การทำงานนั้นได้ผลดีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงกว่าเดิม ทั้งยังช่วยประหยัดเวลาและแรงงานได้ด้วย</p> <p>ต้นแบบ ผลงานเด่น หมายถึง ผลงาน หรือวิธีการ หรือแนวความคิดในการดำเนินงานสุขศึกษาและพฤติกรรมสุขภาพ ที่ช่วยงานใช้ในการปฏิบัติงานแล้วส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานสุขศึกษา</p>
10.ความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ความพึงพอใจต่อกระบวนการสุขศึกษาตามแผนงานโครงการ	<p>มีการประเมินและแสดงผลการประเมินความพึงพอใจในกระบวนการงานสุขศึกษา ของผู้รับบริการ</p> <p>ความพึงพอใจของผู้รับบริการ เป็นปัจจัยสำคัญที่บอกถึงผลสำเร็จของการดำเนินงานสุขศึกษา แสดงถึงประสิทธิภาพของหน่วยงานในการดำเนินกิจกรรม แผนงาน โครงการนั้น ๆ ว่าสามารถตอบสนองความต้องการ และช่วยแก้ไข ผ่อนคลายปัญหาสุขภาพของผู้รับบริการนั้น และสะท้อนว่าหน่วยงานได้ส่งมอบบริการที่มีคุณภาพ เป็นที่ไว้วางใจของประชาชนและสังคม</p>

2.3 เกณฑ์การประเมินและการให้คะแนนมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพ

มาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพ ประกอบด้วย 3 หมวด 25 เกณฑ์ โดยแต่ละเกณฑ์มีรายละเอียดการให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	0 คะแนน	0.5 คะแนน	1 คะแนน
หมวดที่ 1 การบริหารจัดการ			
1. นโยบายด้าน สุขศึกษาหรือสร้างเสริมสุขภาพของโรงพยาบาล	ไม่สามารถแสดงนโยบายด้านสุขภาพหรือสร้างเสริมสุขภาพของโรงพยาบาลได้	มีนโยบายด้านสุขภาพหรือ สร้างเสริมสุขภาพของโรงพยาบาลที่สอดคล้องกับเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของโรงพยาบาล	มีนโยบายด้านสุขภาพหรือสร้างเสริมสุขภาพของโรงพยาบาลที่สอดคล้องกับเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของโรงพยาบาล และเกิดจากการมีส่วนร่วมของเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

เกณฑ์การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	0 คะแนน	0.5 คะแนน	1 คะแนน
2. บุคลากรดำเนินงาน สุขศึกษาและพัฒนา พฤติกรรมสุขภาพ	ไม่มีการกำหนด บุคลากรในการ ดำเนินงานสุขศึกษา และพัฒนาพฤติกรรม สุขภาพ	มีการกำหนดบุคลากร/ คณะทำงาน/ คณะกรรมการในการ ดำเนินงานสุขศึกษาและ พัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ	มีการกำหนดบุคลากร/ คณะทำงาน/คณะกรรมการใน การดำเนินงานสุขศึกษาและ พัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ และ บุคลากรได้รับการพัฒนา ศักยภาพ
หมวดที่ 2 กระบวนการสุขภาพศึกษา			
1. กระบวนการสุขภาพศึกษาในกลุ่มผู้ป่วยเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพในชุมชน			
3. ข้อมูลพฤติกรรม สุขภาพ(HB) และหรือ ข้อมูลความรู้ด้าน สุขภาพ(HL) ที่ สอดคล้องกับปัญหา สุขภาพที่สำคัญตาม ภารกิจของโรงพยาบาล	ไม่มีข้อมูลพฤติกรรม สุขภาพ (HB) และหรือ ข้อมูลความรู้ด้าน สุขภาพ (HL) ใน กลุ่มผู้ป่วย	มีข้อมูลพฤติกรรม สุขภาพ (HB) และหรือ ข้อมูลความรู้ด้าน สุขภาพ (HL) ในกลุ่มไม่ป่วย	มีข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ (HB) และหรือ ข้อมูลความรู้ด้าน สุขภาพ (HL) และนำไปใช้ในการ วางแผนการดำเนินงานสุขศึกษา (กำหนดวัตถุประสงค์เชิง พฤติกรรม)
4. การวิเคราะห์ปัจจัย สาเหตุพฤติกรรม สุขภาพ ที่สอดคล้องกับ ปัญหาสุขภาพที่สำคัญ ตามภารกิจของ โรงพยาบาล	ไม่มีการวิเคราะห์ ปัจจัยสาเหตุ พฤติกรรมสุขภาพ	มีการวิเคราะห์ปัจจัย สาเหตุพฤติกรรมสุขภาพ	มีการวิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุ พฤติกรรมสุขภาพ และนำไปใช้ใน การวางแผนการดำเนินงานสุข ศึกษ (ออกแบบกิจกรรม)
5. แผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการจัดกิจกรรมสุข ศึกษที่มีวัตถุประสงค์ หรือตัวชี้วัดพฤติกรรม สุขภาพที่สอดคล้องกับ ปัญหาสุขภาพที่สำคัญ ตามภารกิจของ โรงพยาบาล	ไม่มีแผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการจัด กิจกรรมสุขภาพ	มีแผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการจัด กิจกรรมสุขภาพ แต่ไม่ มีวัตถุประสงค์เชิง พฤติกรรมที่สอดคล้อง กับข้อมูลพฤติกรรม สุขภาพ	มีแผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการ จัดกิจกรรมสุขภาพ และมี วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ สอดคล้องกับข้อมูลพฤติกรรม สุขภาพ
6. การออกแบบ กิจกรรมและใช้สื่อการ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม สุขภาพ ที่สอดคล้องกับ ปัจจัยสาเหตุพฤติกรรม สุขภาพและปัญหา	ไม่มีการออกแบบ กิจกรรมและใช้สื่อ ที่ ใช้ข้อมูลปัจจัยสาเหตุ พฤติกรรม	มีการออกแบบกิจกรรม การปรับ เปลี่ยน พฤติกรรมสุขภาพ โดยใช้ ข้อมูลปัจจัยสาเหตุ พฤติกรรมจากการ วิเคราะห์	มีการออกแบบกิจกรรมและใช้สื่อ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ โดยใช้ข้อมูลปัจจัยสาเหตุ พฤติกรรม จากการวิเคราะห์

เกณฑ์การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	0 คะแนน	0.5 คะแนน	1 คะแนน
ความต้องการและวิถีชีวิตของกลุ่มเป้าหมาย			
7. แผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขศึกษา หรือ แผนการจัดกิจกรรมสุขศึกษาจัดทำโดยการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสุขศึกษา/ทีมสหวิชาชีพ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเครือข่ายตัวแทนภาคประชาชน	แผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขศึกษา หรือ แผนการจัดกิจกรรม สุขศึกษา จัดทำโดยผู้รับผิดชอบงาน	แผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขศึกษา หรือ แผนการจัดกิจกรรม สุขศึกษา จัดทำโดยการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสุขศึกษา หรือทีมสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง	แผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขศึกษา หรือ แผนการจัดกิจกรรมสุขศึกษา จัดทำโดย การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สุขศึกษา/ทีมสหวิชาชีพ และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และหรือ เครือข่ายตัวแทนภาคประชาชน
8. แนวทางการ ประเมินผลการ ดำเนินงานสุขศึกษาและ พัฒนาพฤติกรรม สุขภาพ	ไม่มีแนวทางการ ประเมินผลงาน	มีแนวทางการประเมินผล การดำเนินงานสุขศึกษา ที่ระบุ ตัวชี้วัด พฤติกรรม/ระยะเวลา / กลุ่มเป้าหมาย	มีแนวทางการประเมินผลการ ดำเนินงานสุขศึกษา ที่ระบุ ตัวชี้วัดพฤติกรรม/ระยะเวลา / กลุ่มเป้าหมายและ เครื่องมือ
9. การจัดกิจกรรมตาม แผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขศึกษา หรือ แผนการจัด กิจกรรมสุขศึกษา	มีการจัดกิจกรรมไม่ ครบตามแผน	มีการจัดกิจกรรมครบ ตามแผนและการจัด กิจกรรมใช้การมีส่วนร่วม ของคณะกรรมการสุข ศึกษา/ทีมสหวิชาชีพ และ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง หรือตัวแทน ภาคประชาชน	มีการจัดกิจกรรมครบตามแผน และการจัดกิจกรรมใช้มีการส่วน ร่วมของคณะกรรมการสุขศึกษา/ ทีมสหวิชาชีพ และหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง และตัวแทนภาค ประชาชน
10. การสนับสนุน เสริมพลังให้กับภาคี เครือข่าย แกนนำ สุขภาพภาคประชาชน ในการดำเนินงานสุข ศึกษและพัฒนา พฤติกรรมสุขภาพ	ไม่มีการสนับสนุนเสริม พลังให้กับภาคี เครือข่าย	มีการสนับสนุน เสริม พลังให้กับภาคีเครือข่าย สุขภาพที่เป็นเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข หรือ แกน นำสุขภาพภาคประชาชน	มีการสนับสนุน เสริมพลังให้แก่ ภาคีเครือข่ายสุขภาพที่เป็น เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และ แกน นำสุขภาพภาคประชาชน
11. การประเมินและ รายงานผลการ ดำเนินงาน	ไม่มีการประเมินและ รายงานผล	มีผลการประเมินใน ระดับปัจจัยสาเหตุ พฤติกรรม เช่น ความรู้ ทักษะทัศนคติ ทักษะสุขภาพที่	มีผลการประเมินพฤติกรรมสุขภาพ ตามวัตถุประสงค์เมื่อสิ้นสุด โครงการ

เกณฑ์การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	0 คะแนน	0.5 คะแนน	1 คะแนน
		เกี่ยวข้อง เป็นต้น	
II. กระบวนการสุขภาพในกลุ่มผู้ป่วยเพื่อส่งเสริมการจัดการตนเองในผู้ป่วยและญาติ			
12. ข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ(HB) และหรือ ข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพ (HL) ที่สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพที่สำคัญของผู้ป่วย	ไม่มีข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ(HB) และหรือ ข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพ (HL) ของผู้ป่วย	มีข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ(HB) และหรือ ข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพ (HL) ของผู้ป่วย	มีข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ (HB)และหรือ ข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพ(HL) และนำไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงานสุขภาพในการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
13. การวิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุพฤติกรรมสุขภาพ ที่สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพที่สำคัญของผู้ป่วย	ไม่มีการวิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุพฤติกรรมสุขภาพ	มีการวิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุพฤติกรรมสุขภาพ	มีการวิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุพฤติกรรมสุขภาพ และนำไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงานสุขภาพในการออกแบบกิจกรรม
14. แผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการจัดกิจกรรมสุขภาพที่มีวัตถุประสงค์หรือตัวชี้วัดพฤติกรรมสุขภาพที่สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพที่สำคัญของผู้ป่วย	ไม่มีแผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการจัดกิจกรรมสุขภาพ	มีแผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการจัดกิจกรรมสุขภาพแต่ไม่มีวัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ	มีแผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการจัดกิจกรรมสุขภาพและมีวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับ ข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ
15. การออกแบบกิจกรรมและใช้สื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ที่สอดคล้องกับปัจจัยสาเหตุพฤติกรรมสุขภาพและปัญหาความต้องการและวิถีชีวิตของผู้ป่วยและญาติ	ไม่มีการออกแบบกิจกรรมและใช้สื่อ ที่ใช้ข้อมูลปัจจัยสาเหตุพฤติกรรมสุขภาพ	มีการออกแบบกิจกรรมการปรับ เปลี่ยน พฤติกรรมสุขภาพ ที่ใช้ข้อมูลปัจจัยสาเหตุพฤติกรรมสุขภาพจากการวิเคราะห์	มีการออกแบบกิจกรรมและใช้สื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ที่ใช้ข้อมูลปัจจัยสาเหตุพฤติกรรมสุขภาพ จากการวิเคราะห์
16. แผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพหรือ แผนการจัดกิจกรรมสุขภาพ จัดทำโดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสุขภาพ	แผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการจัดกิจกรรมสุขภาพ จัดทำโดยผู้รับผิดชอบ	แผนงาน หรือโครงการ หรือโปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการจัดกิจกรรมสุขภาพ จัดทำโดยการมี ส่วนร่วมของคณะกรรมการสุขภาพ	แผนงาน หรือโครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการจัดกิจกรรมสุขภาพ จัดทำโดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสุขภาพ ทีมสหวิชาชีพ และผู้ป่วยและญาติ

เกณฑ์การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	0 คะแนน	0.5 คะแนน	1 คะแนน
ศึกษา ทีมสหวิชาชีพ ผู้ป่วยและญาติ	งาน	หรือทีมสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง	
17. แนวทางการประเมินผลการดำเนินงานสุขศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ	ไม่มีแนวทางการประเมินผลงาน	มีแนวทางการประเมินผลการดำเนินงานสุขศึกษาที่ระบุ ตัวชี้วัดพฤติกรรม/ระยะ เวลา/กลุ่มเป้าหมาย	มีแนวทางการประเมินผลงานสุขศึกษาที่ระบุ ตัวชี้วัดพฤติกรรม/ระยะเวลา/กลุ่ม เป้าหมาย และเครื่องมือ
18. การจัดกิจกรรมตามแผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขศึกษา หรือ แผนการจัดกิจกรรมสุขศึกษา	มีการจัดกิจกรรมสุขศึกษา ไม่ครบตามแผน	มีการจัดกิจกรรมสุขศึกษา ครบตามแผนและการจัดกิจกรรมสุขศึกษา ใช้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ หรือ ทีมสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง	มีการจัดกิจกรรมสุขศึกษาครบตามแผน และการจัดกิจกรรมสุขศึกษา ใช้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ ทีมสหวิชาชีพ และผู้ป่วยและญาติ
19. การสนับสนุน เสริมพลังให้กับภาคีเครือข่ายผู้ป่วยและญาติ แกนนำสุขภาพภาคประชาชน ในการดำเนินงานสุขศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ	ไม่มีการสนับสนุนเสริมพลังให้กับภาคีเครือข่าย	มีการสนับสนุน เสริมพลังให้กับทีมสหวิชาชีพ ภาคีเครือข่ายที่เป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	มีการสนับสนุน เสริมพลังให้กับทีมสหวิชาชีพ ภาคีเครือข่ายที่เป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและผู้ป่วยและญาติ หรือ แกนนำสุขภาพภาคประชาชน
20. การประเมินและรายงานผลการดำเนินงาน	ไม่มีการประเมินและรายงานผล	มีผลการประเมินระดับปัจจัยสาเหตุพฤติกรรมสุขภาพ เช่น ความรู้ ความเชื่อในความสามารถของตน ทักษะสุขภาพที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น	มีผลการประเมินพฤติกรรมสุขภาพตามวัตถุประสงค์เมื่อสิ้นสุดโครงการ
หมวดที่ 3 ผลลัพธ์การดำเนินงานสุขศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ			
21. กลุ่มเป้าหมายที่ผ่านกระบวนการสุขศึกษา มีพฤติกรรมสุขภาพ (HB) หรือความรู้ทางสุขภาพ (HL) ในปัญหาสุขภาพที่สำคัญเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น	ไม่สามารถแสดงผลพฤติกรรมสุขภาพ (HB) หรือความรู้ทางสุขภาพ (HL) ที่เปลี่ยนแปลงได้	สามารถแสดงผลเปรียบเทียบสาเหตุพฤติกรรมสุขภาพ (HB) หรือความรู้ทางสุขภาพ (HL) ที่เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นของกลุ่มเป้าหมาย ได้อย่างน้อย 1 กลุ่ม (กลุ่ม	สามารถแสดงผลเปรียบเทียบพฤติกรรมสุขภาพ (HB) หรือความรู้ทางสุขภาพ (HL) ที่เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นของกลุ่มเป้าหมาย ได้ทั้ง 2 กลุ่ม (กลุ่มไม่ป่วยและกลุ่มป่วย)

เกณฑ์การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	0 คะแนน	0.5 คะแนน	1 คะแนน
		ไม่ป่วย หรือกลุ่มป่วย)	
22. กลุ่มเป้าหมายที่ผ่านกระบวนการสุขศึกษาที่มีภาวะสุขภาพที่ดีขึ้น	ไม่สามารถแสดงผลภาวะสุขภาพที่เปลี่ยนไปได้	สามารถแสดงผลเปรียบเทียบภาวะสุขภาพที่เปลี่ยนไปของกลุ่มเป้าหมาย ได้อย่างน้อย 1 กลุ่ม (กลุ่มไม่ป่วย หรือกลุ่มป่วย)	สามารถแสดงผลเปรียบเทียบภาวะสุขภาพที่เปลี่ยนไปในทิศทางที่ดีขึ้นของกลุ่มเป้าหมาย ได้อย่างน้อย 1 กลุ่ม (กลุ่มไม่ป่วย หรือกลุ่มป่วย)
23. การเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพ	ไม่มีการเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพ	มีแผนหรือแนวทางการเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพ ในพฤติกรรมที่เป็นปัญหาสุขภาพสำคัญสอดคล้องตามแผนและภารกิจของโรงพยาบาล	มีการเฝ้าระวังและนำ ผลการเฝ้าระวังไปใช้ในการปรับกิจกรรมในแผนงาน โครงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ หรือ สื่อสารความเสี่ยงด้านพฤติกรรม/จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย ตามภารกิจของโรงพยาบาล
24. งานวิจัย หรือ นวัตกรรม หรือ ต้นแบบ หรือ ผลงานเด่นที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานสุขภาพ และพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ	ไม่มีงานวิจัย หรือ นวัตกรรม หรือ ต้นแบบ หรือ ผลงานเด่นที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานสุขภาพ และพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ	มีงานวิจัย หรือ นวัตกรรม หรือ ต้นแบบ หรือ ผลงานเด่นที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานสุขภาพ และพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ อย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง	มีงานวิจัย หรือ นวัตกรรม หรือ ต้นแบบ หรือ ผลงานเด่นที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานสุขภาพและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ และ มีการเผยแพร่สู่สาธารณะอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง
25. ความพึงพอใจต่อกระบวนการสุขศึกษาตามแผนงานโครงการ	ไม่มีการสำรวจความพึงพอใจ	ผลการประเมินความพึงพอใจต่อกระบวนการสุขศึกษา น้อยกว่าร้อยละ 80	มีผลการประเมินความพึงพอใจต่อกระบวนการสุขศึกษา ร้อยละ 80 ขึ้นไป

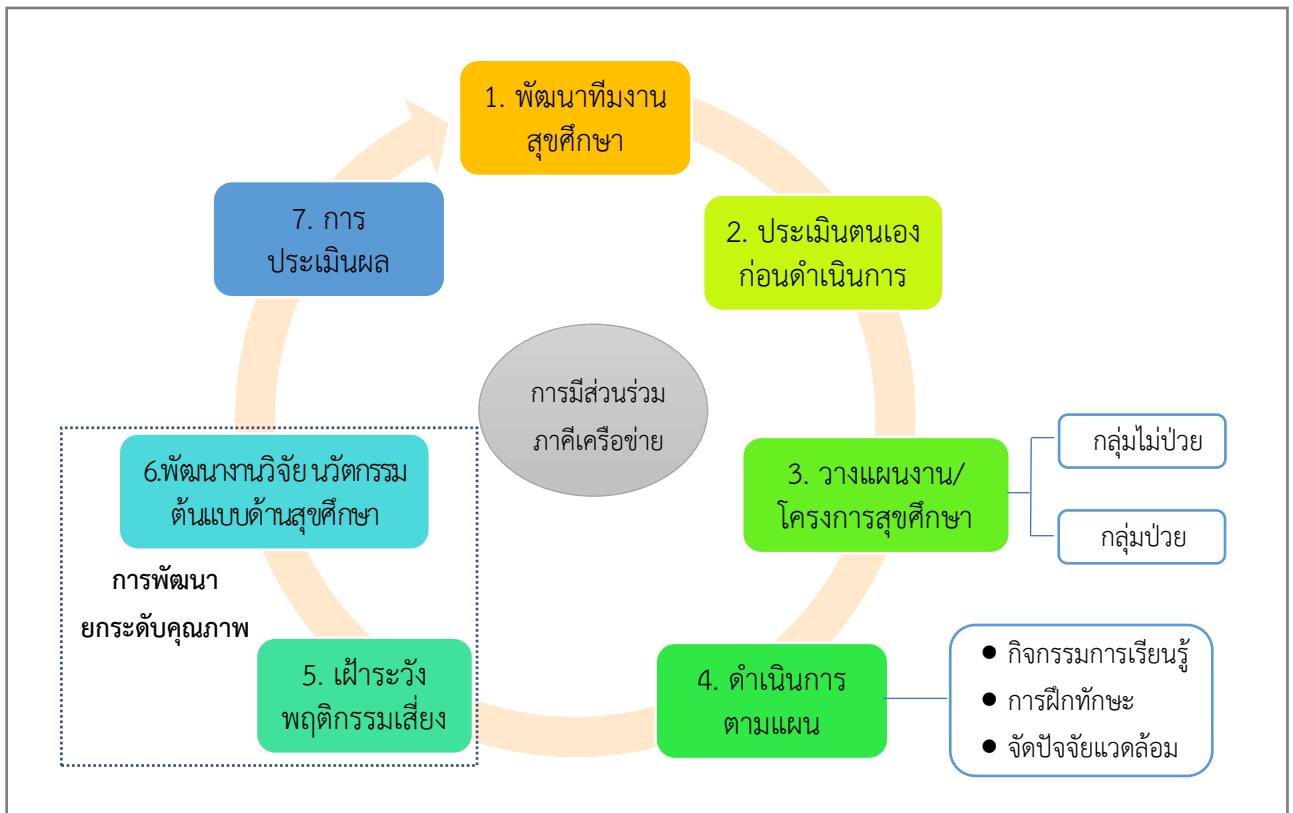

ส่วนที่ 3

โรงพยาบาลอย่างไรจึงจะผ่านมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุศึกษา

การพัฒนาคุณภาพงานสุศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุศึกษา หน่วยงานควรทำความเข้าใจ เป้าหมาย ทิศทาง นโยบายขององค์กร และทำความเข้าใจข้อกำหนด เกณฑ์มาตรฐาน และเกณฑ์การประเมินมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุศึกษา ก่อนเข้าสู่ขั้นตอนการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุศึกษา 7 ขั้นตอน

ภาพ 7 ขั้นตอนการพัฒนาตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุศึกษา

การพัฒนาคุณภาพงานสุศึกษา ใช้กระบวนการ 7 ขั้นตอนการพัฒนาคุณภาพงานสุศึกษาตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุศึกษา ดังนี้

1. สร้างทีมงานพัฒนาคุณภาพงานสุศึกษา
2. ศึกษาข้อมูลและประเมินการพัฒนาคุณภาพงานสุศึกษาระยะก่อนดำเนินการ
3. วางแผนงาน/โครงการสุศึกษา
4. ดำเนินการพัฒนาคุณภาพงานตามแผนที่กำหนด
5. เฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ
6. ส่งเสริม พัฒนา งานวิจัย นวัตกรรม ต้นแบบ และผลงานเด่นด้านสุศึกษา
7. การประเมินผล ระยะหลังดำเนินการ

1. สร้างทีมงานพัฒนาคุณภาพงานสุขภาพศึกษา

ทีมงานพัฒนาคุณภาพงานสุขภาพศึกษา นอกจากผู้บริหาร และผู้รับผิดชอบงานสุขภาพศึกษาแล้ว ควรประกอบด้วยทีมสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานรวมถึงภาคี เครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสุขภาพศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ ทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น ผู้แทนคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) ผู้แทนคณะกรรมการหมู่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุข ผู้แทนสถานศึกษา ตัวแทนผู้มารับบริการ และ/หรือญาติ ผู้แทนหน่วยงานสนับสนุนวิชาการในพื้นที่ ชมรม/มูลนิธิด้านสุขภาพในพื้นที่ เป็นต้น ซึ่งภาคีเครือข่ายเหล่านี้เป็นผู้มีบทบาทร่วมคิดวางแผน ร่วมดำเนินการ และร่วมติดตามประเมินผล ในกระบวนการพัฒนาคุณภาพงานสุขภาพศึกษาของโรงพยาบาลต่อไป รวมทั้งสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ ในการพัฒนา งาน ดังนั้นจึงควรจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพงานสุขภาพศึกษาของหน่วยงาน เพื่อให้ภาคี เครือข่ายเข้าใจในทิศทาง บทบาทการเป็นทีมงานพัฒนาคุณภาพงานสุขภาพศึกษา

2. ศึกษาข้อมูลและประเมินการพัฒนาคุณภาพงานสุขภาพศึกษาด้วยตนเอง ระยะเวลาก่อนดำเนินการ

โรงพยาบาล ทำการประเมินตนเองในระยะเวลาก่อนดำเนินการ ใน 2 ส่วนคือ

1. ประเมินการพัฒนาคุณภาพงานสุขภาพศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพศึกษา เพื่อรับรู้ส่วนขาดตามเกณฑ์มาตรฐานที่จะต้องปรับปรุง ซึ่งจะต้องนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพงานของโรงพยาบาล โดยบูรณาการในกระบวนการดำเนินการแผนงาน/โครงการสุขภาพศึกษาต่อไป
2. ศึกษา และประเมินสถานการณ์ด้านสุขภาพของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบและผู้มารับบริการ เพื่อนำไปกำหนดเป้าหมายเชิงผลลัพธ์ของแผนงาน/โครงการสุขภาพศึกษาต่อไป

3. วางแผนงาน/โครงการสุขภาพศึกษา

ผู้รับผิดชอบงานสุขภาพศึกษาและคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพงานสุขภาพศึกษา ร่วมกันวางแผนงาน/โครงการสุขภาพศึกษา ตามขั้นตอนดังนี้

3.1 การวิเคราะห์ปัญหาสุขภาพ

● หลักการ

1) การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อระบุสถานการณ์ปัญหาสุขภาพ หรือความเสี่ยงด้านสุขภาพ โดยใช้ข้อมูลสถานะสุขภาพที่ได้จากรายงานการเจ็บป่วย อัตราตาย การสำรวจ ค้นหา หรือการประชุม แลวนำมาจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ซึ่งในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาอาจจะใช้เกณฑ์ในการประเมินค่า เช่น ความรุนแรงของปัญหา ขนาดของปัญหา ความยาก-ง่ายในการแก้ปัญหา เป็นต้น

2) เลือกปัญหาที่มีความสำคัญเร่งด่วนและสอดคล้องกับปัญหาของชุมชน หรือ สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพที่สำคัญตามภารกิจของโรงพยาบาล มาแก้ไข

● วิธีการปฏิบัติ

- 1) นำข้อมูลปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของพื้นที่มาวิเคราะห์
- 2) พิจารณาจัดลำดับความสำคัญของปัญหา 5 ลำดับ และคัดเลือกปัญหาที่จะนำมาแก้ไข จำแนกกลุ่มเป้าหมายคือกลุ่มป่วยและกลุ่มไม่ป่วย ทั้งนี้ ใน 1 ปัญหา ควรดำเนินการทั้งกลุ่มป่วยและกลุ่มไม่ป่วย เพื่อเป็นการดำเนินการครอบคลุมทั้ง 4 ด้านคือ การส่งเสริม ป้องกัน รักษาและฟื้นฟู

3.2 การวิเคราะห์พฤติกรรมสุขภาพและปัจจัยสาเหตุของพฤติกรรมเสี่ยง

- หลักการ

1) วิเคราะห์พฤติกรรมเสี่ยงที่เป็นสาเหตุของปัญหาเป็นการระบุว่าปัญหาสุขภาพนั้น มีสาเหตุมาจากการมีพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่ถูกต้อง หรือมีพฤติกรรมเสี่ยงในเรื่องใด ทั้งนี้สาเหตุส่วนใหญ่มักมาจากพฤติกรรมสุขภาพที่เกี่ยวข้องมากกว่าหนึ่งพฤติกรรม ในการวิเคราะห์พฤติกรรมจึงต้องระบุพฤติกรรมที่สำคัญและมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับการเกิดปัญหาสุขภาพให้ครอบคลุม ซึ่งต้องอาศัยข้อมูลจากการสังเกต สอบถาม การสัมภาษณ์ และการศึกษาวิจัยมาประกอบ เพื่อเลือกพฤติกรรมหลักที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้และมีผลต่อปัญหาสุขภาพ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

(1) ทบทวนพฤติกรรมที่เป็นสาเหตุของปัญหาสุขภาพ ว่าปัญหาสุขภาพนั้นมีสาเหตุมาจากการมีพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่ถูกต้อง หรือมีพฤติกรรมเสี่ยงในเรื่องใด และพฤติกรรมที่เป็นสาเหตุของปัญหานั้น เป็นพฤติกรรมของบุคคลหรือกลุ่มประชากรใด เช่น ปัญหาผู้ป่วยเบาหวานที่ไม่สามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ ส่วนใหญ่เกิดจากพฤติกรรมการรักษาพยาบาลที่ไม่ถูกต้อง เช่น การไม่ไปตรวจตามนัด การรับประทานยาหรือฉีดยาไม่ตรงตามแผนการรักษา การไม่ควบคุมอาหารประเภทแป้งและน้ำตาล ขาดการออกกำลังกาย เป็นต้น

(2) เมื่อทราบพฤติกรรมที่เป็นสาเหตุของปัญหาแล้ว ให้จัดลำดับความสำคัญของพฤติกรรมว่าพฤติกรรมนั้นเกิดกับกลุ่มเป้าหมายมากน้อยเพียงใด และพฤติกรรมดังกล่าวมีผลต่อภาวะเสี่ยงทางสุขภาพหรือภาวะสุขภาพเพียงใด

(3) วิเคราะห์ว่าพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เรียงลำดับความสำคัญไว้นั้น แต่ละพฤติกรรมสามารถเปลี่ยนแปลงได้ง่ายหรือยากเพียงใด เป็นการพิจารณาโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่กลุ่มเป้าหมายจะปรับเปลี่ยน

(4) เลือกพฤติกรรมเป้าหมายที่ต้องการปรับเปลี่ยน โดยพิจารณาจากพฤติกรรมที่เห็นว่ามี ความสำคัญมากและสามารถเปลี่ยนแปลงได้ง่ายก่อน และพฤติกรรมที่มีความสำคัญมากแต่เปลี่ยนแปลงได้ยาก รองลงไป ตามลำดับแล้วกำหนดเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ (ซึ่งในส่วนนี้ในการเขียนแผนงานสุขภาพจะถูกนำไปใช้ในการเขียน วัตถุประสงค์)

2) วิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุของพฤติกรรมเสี่ยงและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของประชาชน กลุ่มเป้าหมาย การที่จะแก้ไขพฤติกรรมสุขภาพได้สำเร็จจำเป็นต้องทราบปัจจัยสาเหตุของพฤติกรรมดังกล่าวของ ประชากรเป้าหมาย เพื่อที่จะนำมาใช้ในการออกแบบกิจกรรม หรือกำหนดการเรียนรู้ที่จำเป็น สอดคล้องกับปัจจัย สาเหตุของพฤติกรรมและธรรมชาติของประชากรเป้าหมาย จึงจะส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพที่เป็น วัตถุประสงค์ของการดำเนินงานสุขภาพ

Green & Kreuter (2005) ที่อธิบายว่าพฤติกรรมมีสาเหตุจากปัจจัยภายในและภายนอกตัว บุคคล ได้แก่

(1) ปัจจัยนำ (Predisposing Factors) หมายถึง ปัจจัยพื้นฐานและก่อให้เกิดแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรมของบุคคล ได้แก่ ความรู้ ความเชื่อ เจตคติ ค่านิยม การรับรู้ เช่น การรับรู้ข้อมูล ความรู้ของ ประชากรจากสื่อใดบ้าง และรวมไปถึงปัจจัยด้านคุณลักษณะของประชากรหรือปัจจัยส่วนบุคคลและสถานะภาพทาง สังคมและเศรษฐกิจ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา ศาสนา เป็นต้น

(2) ปัจจัยเอื้อ (Enabling Factors) หมายถึง สิ่งที่เป็นแหล่งทรัพยากรที่จำเป็นหรืออำนวยความสะดวกในการแสดงพฤติกรรมของบุคคล รวมทั้งทักษะที่จะช่วยให้บุคคลสามารถแสดงพฤติกรรมนั้นๆ ได้ด้วย และ ความสามารถที่จะใช้แหล่งทรัพยากรต่างๆ ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับราคา ระยะเวลา นอกจากนั้นสิ่งที่สำคัญก็คือ การ หาได้ง่าย (Available) ความสามารถในการเข้าถึงได้ (Accessibility) ของสิ่งจำเป็นในการแสดงพฤติกรรมหรือช่วยให้ การแสดงพฤติกรรมนั้นๆ เป็นไปได้ง่าย

(3) ปัจจัยเสริม (Reinforcing Factors) หมายถึง สิ่งที่คุณจะได้รับหรือคาดว่าจะได้รับจากบุคคลอื่น อันเป็นผลจากการกระทำของตนเอง สิ่งที่คุณจะได้รับอาจเป็นรางวัลที่เป็นสิ่งของ คำชมเชย การยอมรับ การลงโทษ การไม่ยอมรับการกระทำนั้นๆ หรืออาจเป็นกฎระเบียบที่บังคับ ควบคุมให้บุคคลนั้น ๆ ปฏิบัติตามก็ได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้บุคคลจะได้รับจากบุคคลอื่นที่มีอิทธิพลต่อตนเอง เช่น พ่อแม่ ญาติ เพื่อน แพทย์ ผู้บังคับบัญชา เป็นต้น และอิทธิพลของบุคคลต่าง ๆ นี้ก็จะแตกต่างกันไปตามพฤติกรรมของบุคคลและสถานการณ์ โดยอาจจะช่วยสนับสนุนหรือยับยั้งการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ก็ได้

● วิธีการปฏิบัติ

- 1) นำประเด็นปัญหาสุขภาพที่กำหนดจำแนกตามกลุ่มเป้าหมายคือ กลุ่มป่วยและกลุ่มไม่ป่วย (กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มปกติ)
  - 2) ในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย นำมาวิเคราะห์หาพฤติกรรมเสี่ยงที่เป็นสาเหตุของปัญหา แหล่งข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่
    - สำหรับกลุ่มป่วย อาจใช้ข้อมูลจากแบบบันทึกพฤติกรรมการดูแลตนเองที่คลินิกต่างๆ ไขซึกประวัติ ซึ่งต้องมีการวิเคราะห์สรุปภาพรวม
    - สำหรับกลุ่มไม่ป่วย (กลุ่มเสี่ยง/กลุ่มปกติ) ที่อยู่ในชุมชน (หมู่บ้าน สถานศึกษา) สามารถใช้วิธีการ สุ่มสำรวจ สันทนากลุ่ม ข้อมูลสุขภาพชุมชน เป็นต้น
  - 3) นำข้อมูลพฤติกรรมเสี่ยงจำแนกตามกลุ่มเป้าหมาย และกำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ซึ่งเป็นพฤติกรรมด้านบวกต่อการมีสุขภาพดี เช่น
    - พฤติกรรมเสี่ยงคือ กินอาหารรสจัด ไม่ออกกำลังกาย ดื่มสุรา เป็นต้น
    - พฤติกรรมที่พึงประสงค์คือ กินผักผลไม้สดอย่างน้อยวันละครั้ง กิโลกรัม ไม่เติมเครื่องปรุงรสเพิ่มในอาหาร เป็นต้น
  - 4) วิเคราะห์และกำหนดปัจจัยสาเหตุของพฤติกรรมเสี่ยง/พฤติกรรมที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย
    - (4.1) ปัจจัยภายในตัวบุคคล เช่น ความรู้ ทักษะคติ เป็นต้น
    - (4.2) ปัจจัยแวดล้อมทางกายภาพ เช่น สิ่งของ สถานที่ เป็นต้น
    - (4.3) ปัจจัยแวดล้อมทางสังคม เช่น มาตรการทางสังคม กฎระเบียบ กระแสสังคม กลุ่มเพื่อน เป็นต้น

3.3 การวางแผนงาน/โครงการสุขภาพศึกษา

● หลักการ

การวางแผนการดำเนินงานสุขภาพศึกษาของหน่วยงาน อาจเรียกแผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพศึกษา หรือ แผนการจัดกิจกรรมสุขภาพศึกษา เน้นที่การกำหนดวัตถุประสงค์หรือตัวชี้วัดพฤติกรรมสุขภาพที่สอดคล้องกับปัญหาของกลุ่มเป้าหมาย และการออกแบบกิจกรรม

1) วัตถุประสงค์ของแผนงานโครงการ เป็นข้อความแสดงความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นหลังจากดำเนินกิจกรรมตามโครงการที่มีลักษณะเป็นรูปธรรมในระยะเวลาที่กำหนด การเขียนวัตถุประสงค์เป็นการนำข้อมูลจากการวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมที่เป็นสาเหตุของปัญหาสุขภาพ การเขียนวัตถุประสงค์จะต้องสอดคล้องกับปัญหาสุขภาพ พฤติกรรมที่เป็นสาเหตุของปัญหา และปัจจัยของสาเหตุของพฤติกรรมเสี่ยงนั้น ๆ

2) การออกแบบกิจกรรม

(1) การออกแบบกิจกรรมสุขภาพศึกษาต้องสอดคล้องกับปัจจัยสาเหตุของพฤติกรรมเสี่ยง และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยรูปแบบของกิจกรรมและสื่อที่ใช้ต้องเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

ประกอบด้วย กิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมการพัฒนาทักษะ และ การจัดปัจจัยแวดล้อมทั้งทางกายภาพ และทางสังคม ตัวอย่างกิจกรรมสุขศึกษา สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จาก เว็บไซต์กองสุขศึกษา www.hed.go.th

(2) การออกแบบ หรือ เลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เช่น ใช้ขนาดตัวอักษรและสีที่เหมาะสม ใช้ภาษาเข้าใจง่าย สื่อต้องใช้อภาพมากกว่าตัวหนังสือ ใช้การนำเสนอเรื่องราว ประสบการณ์จริงของกลุ่มเป้าหมาย สื่อท้องถิ่น หรือการใช้เกมส์ สื่อโซเชียลมีเดียต่าง ๆ ในกลุ่มเด็ก เป็นต้น

3) การเขียนแผนงาน โครงการสุขศึกษา ควรมี 9 องค์ประกอบ ดังนี้

(1) ชื่อแผนงาน โครงการ

(2) หลักการและเหตุผล

(3) วัตถุประสงค์ (วัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เฉพาะ)

(4) กลุ่มเป้าหมาย

(5) กอจกรมสุขศึกษา

(6) ระยะเวลาดำเนินงาน

(7) งบประมาณ

(8) ผลที่คาดว่าจะได้รับ ระบุถึงผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบที่เกิดขึ้นกับโครงการ

(9) การควบคุมกำกับและแนวทางการประเมินผล หรือแผนประเมินผลแผนงาน/โครงการสุขศึกษา ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแผนนั้นๆ ประกอบด้วย ตัวชี้วัด วิธีการ ระยะเวลา และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน โดยสามารถเขียนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น Gant Chart , Pert เป็นต้น

● วิธีปฏิบัติ

1) นำข้อมูลที่วิเคราะห์ได้ในข้อ 3.1 และ 3.2 ของแต่ละกลุ่มเป้าหมายมาวางแผนงาน/โครงการสุขศึกษา จัดทำไครออบคลุ่ม ทั้ง 2 กลุ่มเป้าหมายคือ กลุ่มไม่ป่วย (กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มปกติ) และกลุ่มป่วย โดย

- โครงการสำหรับกลุ่มไม่ป่วย (กลุ่มเสี่ยง/กลุ่มปกติ) ควรสอดคล้องกับประเด็นปัญหาสุขภาพสำคัญของโรงพยาบาล หรืออาจบูรณาการกับการดำเนินการพัฒนาหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ และโรงเรียนส่งเสริมสุขบัญญัติแห่งชาติ

- โครงการสำหรับกลุ่มป่วย ควรสอดคล้องแผนของหน่วยงาน /CUP

2) นำข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ ไปกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ของแผนงาน/โครงการสุขศึกษาหรือโครงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ

3) นำผลการวิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุของพฤติกรรมเสี่ยงหรือพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ของแต่ละกลุ่มเป้าหมายไปออกแบบกิจกรรมสุขศึกษา ซึ่งกิจกรรมสุขศึกษา ประกอบด้วย กิจกรรมการเรียนรู้ การฝึกทักษะ และการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ (ทั้งทางกายภาพและทางสังคม)

4) การออกแบบกิจกรรมสุขศึกษาและสื่อที่ใช้ ต้องสอดคล้องกับปัจจัยสาเหตุของพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

5) กำหนดแผนประเมินผลแผนงาน/โครงการสุขศึกษา ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแผนนั้นๆ ประกอบด้วย ตัวชี้วัด วิธีการ ระยะเวลา และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

6) นำข้อมูลผลการวิเคราะห์และออกแบบที่ได้มาเขียนแผนงาน /โครงการสุขศึกษา /แผนกิจกรรมสุขศึกษา

7) การเขียนแผนงาน/โครงการสุขศึกษา ควรประกอบด้วย 9 ประเด็น และสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ที่ได้

(1) ถ้าเป็นพฤติกรรมที่เป็นการปฏิบัติหรือการกระทำ หรือการไม่ปฏิบัติหรือไม่กระทำ และสามารถสังเกตได้ใช้การสังเกต แต่ถ้าไม่สามารถสังเกตได้ก็ใช้การสอบถาม หรือการสัมภาษณ์

(2) ถ้าเป็นพฤติกรรมสุภาพที่เป็นเจตคติที่แสดงถึงพฤติกรรมสุภาพที่จะกระทำหรือไม่กระทำ ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ ใช้การสอบถามหรือการสัมภาษณ์

(3) ถ้าเป็นการใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ที่มีอยู่แล้วในระเบียบ หรือรายงานต่าง ๆ ซึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ใช้การบันทึกข้อมูล

2.3) การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการจัดกระทำข้อมูล ในเชิงตัวเลข โดยใช้ระเบียบวิธีทางสถิติอย่างง่าย ๆ เพื่อวิเคราะห์หาจำนวน และค่าร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมสุภาพที่เสี่ยงต่อการทำให้เกิดปัญหา สุขภาพ

2.4) การแปลผลข้อมูล การแปลผลข้อมูลการเฝ้าระวังพฤติกรรมสุภาพ เป็นการแปลความหมายของ ข้อมูลที่ได้ทำการวิเคราะห์แล้ว ประกอบด้วยประเด็นสำคัญๆ ดังนี้

- ข้อมูลที่ได้ คืออะไร และหมายความว่าอย่างไร
- ข้อมูลที่ได้แสดงให้เห็นอะไร มีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ผิดปกติ หรือเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น
- ข้อมูลที่ได้เกี่ยวข้องกับเหตุปัจจัยอะไรบ้าง มีความสัมพันธ์กับปัญหาหรือส่งผลกระทบต่อปัญหาสุขภาพ

อย่างไร

3) การใช้ประโยชน์จากผลการเฝ้าระวังพฤติกรรมสุภาพ ดังนี้

(1) ใช้ในการกำหนดกิจกรรมสุศึกษา เช่น พิจารณาว่าพื้นที่ไหน หรือกลุ่มบุคคลใด มีพฤติกรรมเสี่ยงสูง ที่ควรวางแผนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในพื้นที่ หรือกลุ่มบุคคลนั้นเป็นลำดับต้น

(2) ใช้ในการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน การเปรียบเทียบผลการเฝ้าระวังใน กลุ่มเป้าหมายเดิม ในช่วงเวลาที่ต่างกัน เช่น ก่อนและหลังการดำเนินงานสุศึกษา เพื่อดูว่าพฤติกรรมเสี่ยง เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่พึงประสงค์(ก่ากั) หรือเปลี่ยนแปลงไปตามเกณฑ์/ตัวชี้วัด (ประเมินผล) ซึ่งจะนำไปสู่ การทบทวนกิจกรรม/กระบวนการดำเนินงานต่อไป

(3) ใช้ในการสื่อสารเตือนภัย โดยนำผลการเฝ้าระวังในประเด็นที่สำคัญ ไปแจ้งเตือนภัย ให้ ประชาชนเกิดความตระหนักและปรับเปลี่ยนพฤติกรรม สื่อสารสร้างกระแสสังคม หากปัญหาพฤติกรรมสุภาพ นั้นทำให้เกิดผลกระทบเป็นวงกว้าง จะทำให้เกิดการกำหนดนโยบาย ระดมทรัพยากร บุคลากรในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาต่อไป

● วิธีการปฏิบัติ

1) กำหนดพฤติกรรมที่ต้องการเฝ้าระวังโดยเป็นพฤติกรรมเสี่ยงสูงหรือมีความสำคัญมากต่อปัญหาสุขภาพ เป้าหมาย จำแนกตามกลุ่มเป้าหมาย

2) วางแผนการเฝ้าระวังพฤติกรรมสุภาพจำแนกตามกลุ่มเป้าหมาย โดยระบุ พฤติกรรมสุภาพเป้าหมาย วิธีการ ระยะเวลา และเครื่องมือ

3) ดำเนินการเฝ้าระวังตามแผน เป็นระยะๆ

4) วิเคราะห์ และสรุป แนวโน้มสถานการณ์ด้านพฤติกรรมสุภาพ

5) นำเสนอข้อมูล เพื่อนำมาวางแผนปรับปรุงและแก้ปัญหาใหม่มีประสิทธิภาพต่อไป

6. ส่งเสริม พัฒนางานวิจัย นวัตกรรม ต้นแบบ และผลงานเด่นด้านสุขภาพศึกษา

● หลักการ

การส่งเสริม พัฒนางานวิจัย นวัตกรรม ต้นแบบ และผลงานเด่นด้านสุขภาพศึกษาและพฤติกรรมสุขภาพ เป็นการพัฒนาคุณภาพงานสุขภาพศึกษา โดยประยุกต์ใช้หลักการทำวิจัย โดยประโยชน์ของงานวิจัย นวัตกรรม ต้นแบบ และผลงานเด่นด้านสุขภาพศึกษา สามารถนำมาใช้ในการปรับปรุงกลวิธี/กระบวนการในแผนงาน/โครงการสุขภาพศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

● วิธีการปฏิบัติ

- 1) กำหนดประเด็นเรื่องที่จะศึกษาพัฒนาทั้งนี้ต้องสอดคล้องกับแผนงาน/โครงการสุขภาพศึกษาและภายใต้ปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ 5 ปัญหา
- 2) วางแผนการศึกษาพัฒนา โดยประยุกต์หลักการวิจัยมาใช้
- 3) ดำเนินการตามแผน
- 4) วิเคราะห์ สรุป และเผยแพร่ผลงาน เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงการดำเนินงานใหม่มีประสิทธิภาพต่อไป

7. การประเมินผล ระยะหลังดำเนินการ

● หลักการ

- 1) การประเมินผล ระยะหลังดำเนินการ จำแนกออกเป็น 2 ส่วนคือ
  - (1) ประเมินผลโครงการสุขภาพศึกษา โดยนำวัตถุประสงค์ประสงค์ของโครงการมากำหนดเป็นตัวชี้วัดและระบุวิธีการวัด
  - (2) ประเมินผลการพัฒนาคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพศึกษา (โปรแกรม HS4)
- 2) การประเมินผล เพื่อให้หน่วยงานทราบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานโครงการและการพัฒนาคุณภาพบริการ เพื่อนำไปพิจารณาปรับปรุงใหม่ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

● วิธีการปฏิบัติ

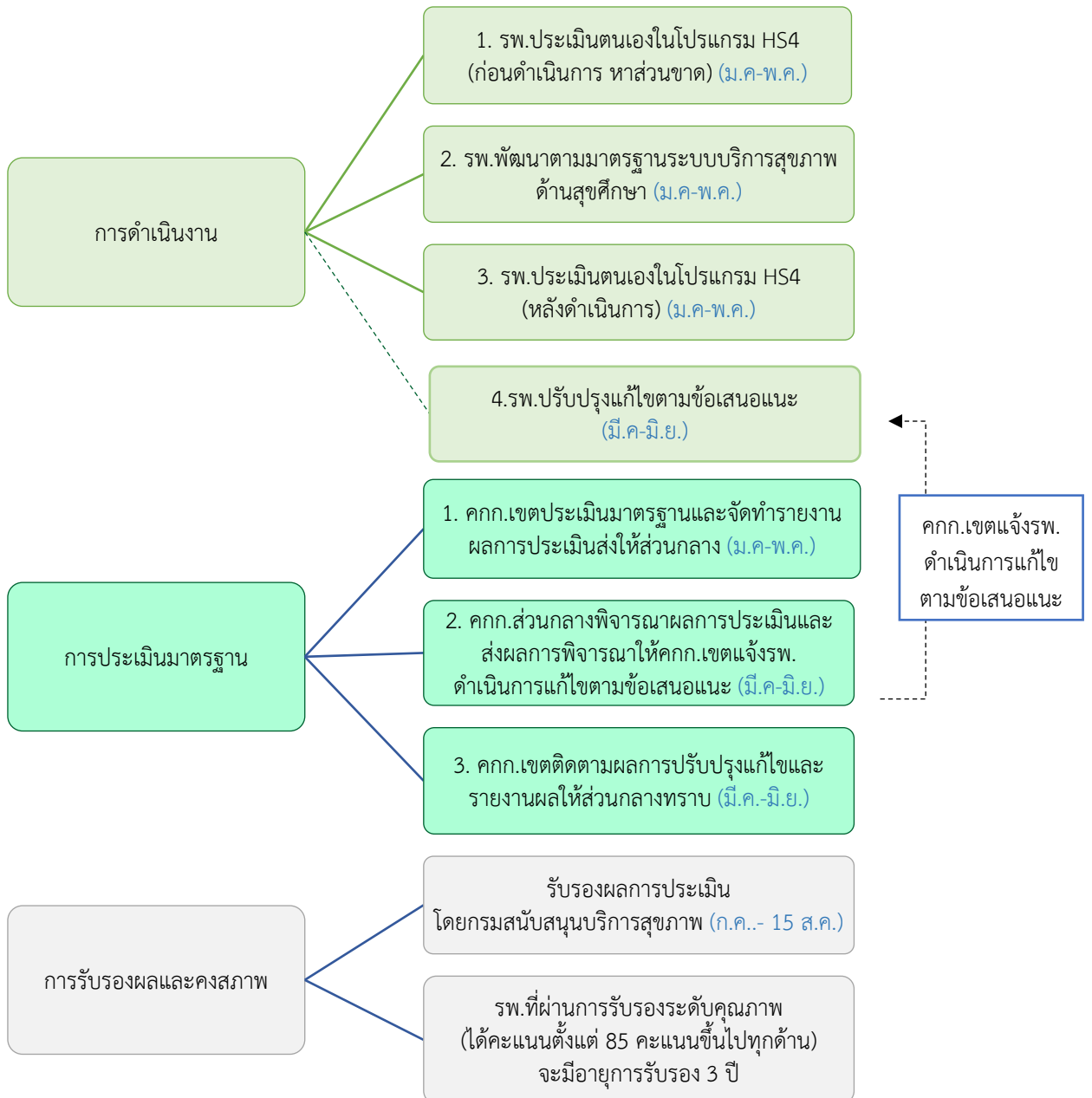
- 1) ดำเนินการประเมินผลการทำงานประกอบด้วย 2 ส่วนคือ
  - (1.1) ดำเนินการประเมินผลโครงการสุขภาพทั้ง 2 กลุ่มเป้าหมาย ตามแผนการประเมินผลเพื่อดูผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการในแต่ละปี ประกอบด้วย พฤติกรรมเป้าหมาย ความรอบรู้ด้านสุขภาพและปัจจัยสาเหตุของพฤติกรรม ความพึงพอใจต่อกระบวนการสุขภาพศึกษา และผลลัพธ์ทางสุขภาพ (Health Outcome) หรือภาวะสุขภาพ
  - (1.2) การประเมินผลการพัฒนาคุณภาพงานสุขภาพศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพศึกษา ในระยะหลังดำเนินการโครงการ ในโปรแกรม HS4 (<http://hs4.hss.moph.go.th>) แลวนำข้อกำหนดที่ยังไม่ผ่านนำไปปรับปรุงในต่อไป
- 2) ดำเนินการสรุป จัดทำรายงาน และถอดบทเรียน เพื่อวางแผนปรับปรุงต่อไป

ส่วนที่ 4

การประเมินตนเองและรับรองตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพ

4.1 กระบวนการประเมินตนเองและรับรองตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพ

โรงพยาบาลดำเนินการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพ โดยใช้กระบวนการ 7 ขั้นตอนเพื่อแก้ไขปัญหาสุขภาพที่สำคัญของโรงพยาบาลที่เชื่อมโยงไปถึงชุมชน โดยคัดเลือกปัญหาสุขภาพที่สำคัญ จำนวน 1 ปัญหาที่โรงพยาบาลเห็นว่าดำเนินการได้ครอบคลุมตามกระบวนการสุขภาพทั้งในกลุ่มป่วยและกลุ่มไม่ป่วย แล้วนำข้อมูลที่ได้มาประเมินตนเองในโปรแกรม HS 4 เพื่อให้ทราบส่วนขาดและผลการดำเนินงานสุขภาพ ซึ่งกระบวนการประเมินตนเองและรับรองตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพมีดังนี้

ภาพกระบวนการประเมินตนเองและรับรองตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพ

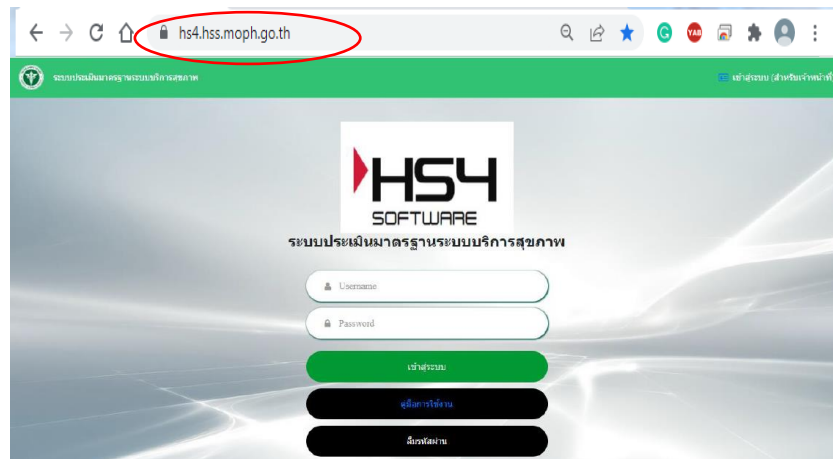
4.2 วิธีการประเมินตนเองตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขศึกษา

การประเมินตนเองตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขศึกษาเป็นการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยประเมินตนเองผ่านระบบประเมินมาตรฐานระบบบริการสุขภาพ (โปรแกรม HS4) ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1. เข้าสู่เว็บไซต์

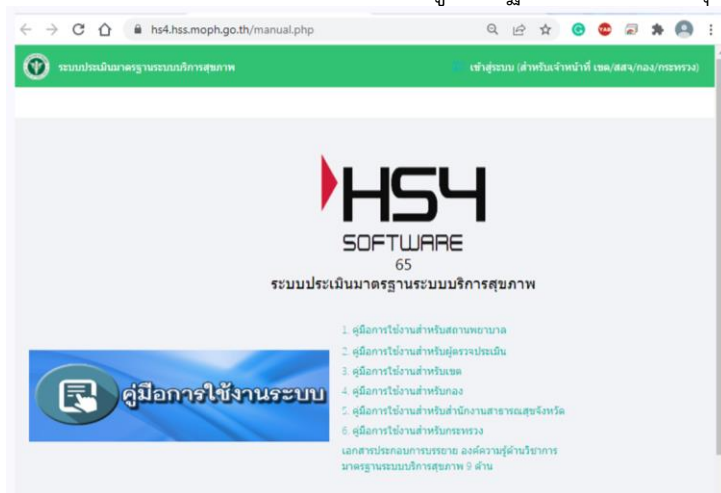
โดยพิมพ์ URL: hs4.hss.moph.go.th จะปรากฏหน้าจอเข้าสู่ระบบ ประกอบด้วย

- (1) ช่องใส่ User name และ Password เพื่อเข้าสู่ระบบ
- (2) เมนูคู่มือการใช้งาน
- (3) เมนูลิ้มหรือติดต่อรหัสผ่าน

ภาพที่1: หน้าจอ hs4.hss.moph.go.th

- (1) เมื่อคลิกที่เมนู คู่มือการใช้งาน จะปรากฏหน้าจอ คู่มือการใช้งานระบบ ซึ่งมีคู่มือการใช้งานสำหรับสถานพยาบาล รวมถึง เอกสารประกอบการบรรยาย องค์ความรู้มาตรฐานระบบบริการสุขภาพ 9 ด้าน

ภาพที่2: หน้าจอคู่มือการใช้งานระบบ

(2) เมื่อคลิกที่เมนู ลืมหรือติดต่อรหัสผ่าน จะปรากฏหน้าจอ ชื่อผู้ประสานงาน เบอร์โทรศัพท์ และอีเมลของผู้ประสานงานของเขตที่ดูแลเรื่องรหัสผ่าน หากสถานพยาบาลลืมรหัสผ่านสามารถดูข้อมูลเพื่อประสานงานขอรหัสผ่านได้

เขต	ชื่อผู้ประสานงาน	เบอร์โทรศัพท์	Email
เขต 1	พื้นที่รับผิดชอบ 8 จังหวัด เชียงใหม่ เชียงราย น่าน พะเยา ลำปาง ลำพูน และแม่ฮ่องสอน (การใช้งานระบบ Admin) นางสาวกมลพร พันธุ์ (ข้อมูลวิชาการ) นางสาวอภิญญา เกื้อฉา	083-823-3511 053-112-220 ต่อ 105	center1@hss.mail.go.th Line official = @281nyyk
เขต 2	1. นายศุภ ม่วงดี	081-311-0612	sarutomo@hotmail.com
เขต 3	2. นายกิตติศักดิ์ เจริญ นายวิวัฒน์ นาคมิ	062-310-4425 083-212-0769	psakpet@gmail.com wstoo2527@gmail.com
เขต 4	1. นางสาวระชนภา สอนจันทร์ 2. นางสาวจจก เสียงทองอม	087-089-4192 065-7731348 063-2274518	hss4nonthaburi@gmail.com

ภาพที่ 3: หน้าจอผู้ประสานงานของเขตที่ดูแลเรื่องรหัสผ่าน

2. เข้าสู่ระบบ Login

2.1 ใส่ Username และ Password ตั้งต้น ตามที่กรมสนับสนุนบริการสุขภาพกำหนด

โดย Username ใช้รหัสสถานพยาบาล 9 หลักของโรงพยาบาล และ Password ใช้รหัสตั้งต้นที่กรมสนับสนุนบริการสุขภาพกำหนด ซึ่งหากจำไม่ได้ ให้ติดต่อผู้ประสานงานของเขตที่ดูแลเรื่องรหัสผ่าน ที่เมนู ลืมหรือติดต่อรหัสผ่าน

ภาพที่ 4: หน้าจอแสดงการเข้าสู่ระบบ

2.2 เมื่อเข้าสู่ระบบครั้งแรกจะถูกกำหนดรหัสผ่านใหม่ตามที่สถานพยาบาลกำหนดเอง

โดยในการเข้าระบบครั้งต่อไปจะใช้รหัสที่กำหนดโดยสถานพยาบาลโดยใช้รหัสเดียวกันทั้ง 9 ด้าน

ภาพที่ 5: หน้าจอแสดงการกำหนดรหัสผ่านใหม่ตามที่สถานพยาบาลกำหนด

3. หน้าหลักสถานพยาบาล

เมื่อเข้าสู่ระบบสำเร็จ จะปรากฏหน้าหลักของสถานพยาบาล ประกอบด้วยเมนู

- (1) ประเมินสถานพยาบาล
- (2) QR CODE ความพึงพอใจสถานพยาบาล
- (3) บันทึกผู้ประสานงานสถานพยาบาล
- (4) ติดต่อสอบถาม

ภาพที่ 6: หน้าหลักของสถานพยาบาล

3.1 เมื่อคลิกเมนู “ประเมินมาตรฐาน” จะปรากฏหน้าภาพรวมการประเมินของสถานพยาบาล ประกอบด้วย

- (1) มาตรฐาน (ด้านที่ 1-9)
- (2) ผลจากการประเมินตนเอง (ภาพรวม %)
- (3) ผลประเมินโดยคณะกรรมการ (ภาพรวม %)
- (4) คำแนะนำโดยคณะกรรมการ
- (5) ระดับของสถานพยาบาลที่ประเมินโดยคณะกรรมการ มี 3 ระดับ คือ พื้นฐาน พัฒนา คุณภาพ

มาตรฐาน	ผลจากประเมินตนเอง	ผลประเมินโดยคณะกรรมการ	คำแนะนำโดยคณะกรรมการ
ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการ	82.00	0.00	
ด้านที่ 2 ด้านการบริการสุขภาพ	0.00	0.00	
ด้านที่ 3 เกณฑ์การประเมินด้านอาคาร สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	0.00	0.00	
ด้านที่ 4 ด้านสิ่งแวดล้อม	0.00	0.00	
ด้านที่ 5 ด้านความปลอดภัย	0.00	0.00	
ด้านที่ 6 ด้านเครื่องมืออุปกรณ์ทางการแพทย์และสาธารณสุข	0.00	0.00	
ด้านที่ 7 ด้านระบบสนับสนุนที่สำคัญ	0.00	0.00	
ด้านที่ 8 ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ	0.00	0.00	
ด้านที่ 9 ด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์	0.00	0.00	
ค่าเฉลี่ย		0.00	

ภาพที่ 7: หน้าจอแสดงภาพรวมการประเมินของสถานพยาบาล

3.1.1 คลินิกเลือกด้านที่ 8 สุขศึกษาและพฤติกรรมสุขภาพเพื่อประเมินมาตรฐาน

มาตรฐาน	ผลตรวจประเมินตนเอง	ผลประเมินโดยคณะกรรมการ	คำแนะนำโดยคณะกรรมการ
ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการ	00.00	0.00	
ด้านที่ 2 ด้านการบริหารสุขภาพ	0.00	0.00	
ด้านที่ 3 เกณฑ์การประเมินด้านอาคาร สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	0.00	0.00	
ด้านที่ 4 ด้านสิ่งแวดล้อม	0.00	0.00	
ด้านที่ 5 ด้านความปลอดภัย	0.00	0.00	
ด้านที่ 6 ด้านเครื่องมืออุปกรณ์ทางการแพทย์และสาธารณสุข	0.00	0.00	
ด้านที่ 7 ด้านระบบสนับสนุนที่สำคัญ	0.00	0.00	
ด้านที่ 8 ด้านสุขศึกษาและพฤติกรรมสุขภาพ	0.00	0.00	
ด้านที่ 9 ด้านการริเริ่มความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์	0.00	0.00	
ค่าเฉลี่ย		0.00	

ภาพที่ 8: คลินิกด้านที่ 8 สุขศึกษาและพฤติกรรมสุขภาพ

3.1.2 เมื่อคลินิกด้านที่ 8 ด้านสุขศึกษาและพฤติกรรมสุขภาพ จะปรากฏภาพรวมด้านที่ 8 ประกอบด้วย

- (1) ผลรวมคะแนน
- (2) ภาพรวมข้อย่อยในการประเมินมาตรฐาน
- (3) ผลจากการประเมินตนเอง
- (4) ผลประเมินโดยคณะกรรมการ
- (5) คำแนะนำโดยคณะกรรมการ

ด้านที่ 8 ด้านสุขศึกษาและพฤติกรรมสุขภาพ	ค่าตัวส่วน 100%	คะแนน %
1 การบริหารจัดการ	20.00	20.00
2 กระบวนการศึกษานอกห้องเรียนเพื่อสร้างเสริมสุขภาพในชุมชน	30.00	30.00
3 กระบวนการศึกษานอกห้องเรียนเพื่อส่งเสริมการจัดการตนเองในผู้ป่วยและญาติ	30.00	30.00
4 ผลลัพธ์ด้านเชิงงานสุขศึกษาและพฤติกรรมสุขภาพ	20.00	14.00
รวม	100.00	94.00

ส่วน	เกณฑ์การประเมิน	ผลประเมินตนเอง	ผลประเมินโดยคณะกรรมการ	คำแนะนำโดยคณะกรรมการ
1	การบริหารจัดการ			
1.1	นโยบายด้านสุขศึกษาที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ของโรงพยาบาล	1		
1.2	บุคลากรด้านงานสุขศึกษาและพฤติกรรมสุขภาพ	1		
2	กระบวนการศึกษานอกห้องเรียนเพื่อสร้างเสริมสุขภาพในชุมชน			
2.1	มีบุคลากรชมรมสุขภาพ (HS) และหรือ ช่างเชื่อมความรอบรู้ด้านสุขภาพ (HU) ที่สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพที่สำคัญตามภารกิจของโรงพยาบาล			
2.2	การวิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุของปัญหาสุขภาพ ที่สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพที่สำคัญตามภารกิจของโรงพยาบาล			
2.3	แผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการเชิงกลยุทธ์ด้านสุขภาพที่ครอบคลุมถึงตัวชี้วัดพฤติกรรมสุขภาพที่สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพที่สำคัญ ตามภารกิจของโรงพยาบาล			
2.4	การออกแบบกิจกรรมและวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อสุขภาพ ที่สอดคล้องกับบริบทสุขภาพพฤติกรรมสุขภาพและปัญหา ความต้องการและวิถีชีวิตของชุมชนเป้าหมาย			
2.5	แผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการเชิงกลยุทธ์ด้านสุขภาพ ที่ครอบคลุมถึงกิจกรรมสุขภาพเชิงที่โรงพยาบาลมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสุขภาพชุมชนหรือชมรมสุขภาพ			
2.6	แนวทางการประเมินผลการดำเนินงานสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ			
2.7	การจัดกิจกรรมตามแผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการเชิงกลยุทธ์ด้านสุขภาพ			
2.8	การสนับสนุน เสริมพลังให้กับภาคีเครือข่าย คณะทำงานภาคีประชาชน ในการดำเนินงานสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ			
2.9	การประเมินและรายงานผลการดำเนินงาน			
3	กระบวนการศึกษานอกห้องเรียนเพื่อส่งเสริมการจัดการตนเองในผู้ป่วยและญาติ			
3.1	มีบุคลากรชมรมสุขภาพ (HS) และหรือ ช่างเชื่อมความรอบรู้ด้านสุขภาพ (HU) ที่สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพที่สำคัญของผู้ป่วย			
3.2	มีการวิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุของปัญหาสุขภาพ ที่สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพที่สำคัญของผู้ป่วย			
3.3	แผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการเชิงกลยุทธ์ด้านสุขภาพที่ครอบคลุมถึงตัวชี้วัดพฤติกรรมสุขภาพที่สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพที่สำคัญของผู้ป่วย			
3.4	การออกแบบกิจกรรมและวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อสุขภาพ ที่สอดคล้องกับบริบทสุขภาพพฤติกรรมสุขภาพและปัญหา ความต้องการและวิถีชีวิตของชุมชนเป้าหมาย			
3.5	แผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการเชิงกลยุทธ์ด้านสุขภาพ ที่ครอบคลุมถึงกิจกรรมของคณะกรรมการสุขภาพ ชุมชนหรือชมรมสุขภาพ			
3.6	การจัดกิจกรรมตามแผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการเชิงกลยุทธ์ด้านสุขภาพ			
3.7	การสนับสนุน เสริมพลังให้กับภาคีเครือข่าย ผู้ป่วยและญาติ ในการดำเนินงานสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ			
3.8	การประเมินและรายงานผลการดำเนินงาน			
4	ผลลัพธ์ด้านเชิงงาน สุขศึกษาและพฤติกรรมสุขภาพ			
4.1	กลุ่มเป้าหมายที่มีกระบวนการศึกษานอกห้องเรียน (HS) หรือความรอบรู้ด้านสุขภาพ (HU) ในปัญหาสุขภาพที่สำคัญเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น			
4.2	กลุ่มเป้าหมายที่มีกระบวนการศึกษานอกห้องเรียนเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น			
4.3	การสำรวจพฤติกรรมสุขภาพ			
4.4	งานวิจัย หรือ นวัตกรรม หรือ ต้นแบบ หรือ ผลงานด้านที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ			
4.5	ความพึงพอใจต่อกระบวนการศึกษานอกห้องเรียน			

ภาพที่ 9: หน้าจอแสดงข้อย่อยในการประเมินด้านที่ 8 สุขศึกษาและพฤติกรรมสุขภาพ

3.1.3 คลิกเลือกเกณฑ์ข้อที่ต้องการประเมินตนเอง

ระบบประเมินมาตรฐานระบบบริการสุขภาพ

HS4 SOFTWARE
ระบบประเมินมาตรฐานระบบบริการสุขภาพ
โรงพยาบาลอุดร(test)

ด้านที่ 8 ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ	ค่าควรทำหนัก 100%	คะแนน %
1 การบริหารจัดการ	20.00	20.00
2 กระบวนการศึกษาในคอมมิวนิตีเพื่อสร้างเสริมสุขภาพในชุมชน	30.00	30.00
3 กระบวนการศึกษาในคอมมิวนิตีเพื่อส่งเสริมการดูแลสุขภาพในผู้ป่วยและญาติ	30.00	30.00
4 ผลลัพธ์ด้านสุขภาพและคุณภาพบริการสุขภาพ	20.00	14.00
		94.00

ลำดับ	เกณฑ์การประเมิน	ผลประเมินตนเอง	ผลประเมินโดยระบบ	ค่าเฉลี่ยโดยระบบ
1	ความรู้และพฤติกรรม			
1.1	บุคลากรในสถานบริการสุขภาพมีความรู้และปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ		1	
1.2	บุคลากรในสถานบริการสุขภาพมีความรู้และปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ		1	
2	กระบวนการศึกษาในคอมมิวนิตีเพื่อสร้างเสริมสุขภาพในชุมชน			
2.1	มีแผนปฏิบัติการศึกษาในคอมมิวนิตีเพื่อสร้างเสริมสุขภาพในชุมชน		1	
2.2	บุคลากรในสถานบริการสุขภาพมีความรู้และปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ		1	
2.3	บุคลากรในสถานบริการสุขภาพมีความรู้และปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ		1	
2.4	บุคลากรในสถานบริการสุขภาพมีความรู้และปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ		1	
2.5	บุคลากรในสถานบริการสุขภาพมีความรู้และปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ		1	
2.6	บุคลากรในสถานบริการสุขภาพมีความรู้และปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ		1	
2.7	บุคลากรในสถานบริการสุขภาพมีความรู้และปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ		1	
2.8	บุคลากรในสถานบริการสุขภาพมีความรู้และปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ		1	

ภาพที่ 10: คลิกเลือกเกณฑ์ข้อที่ต้องการประเมิน

3.1.4 เมื่อคลิกข้อที่ต้องการประเมินจะปรากฏหน้า ประเมินของข้อนั้นๆ ประกอบด้วย

- (1) ส่วนประเมินการให้คะแนนซึ่งมี 3 ระดับ คือ ไม่มี (0) มีบางส่วน (0.5) มีครบถ้วน (1)
- (2) คำอธิบาย สามารถกรอกคำอธิบายโดยไม่เกิน 256 ตัวอักษร
- (3) หลักฐานอ้างอิง ประกอบด้วย
  - (3.1) URL อ้างอิง
  - (3.2) เอกสารแนบ โดยรวมไฟล์เป็น Zip ซึ่งไม่เกิน 3MB

HS4 SOFTWARE
ระบบประเมินมาตรฐานระบบบริการสุขภาพ
โรงพยาบาลอุดร(test)

เกณฑ์การประเมิน

1

ไม่มี (0)	มีบางส่วน (0.5)	มีครบถ้วน (1)
0	0	0

2

3.1

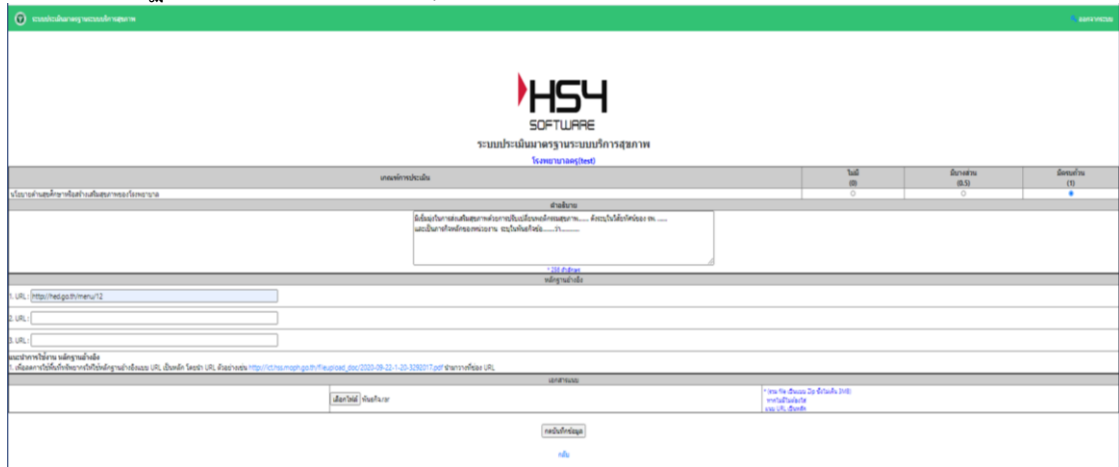
3.2

บันทึกข้อมูล

ภาพที่ 11: หน้าจอแสดงรายละเอียดการประเมินรายชื่อ

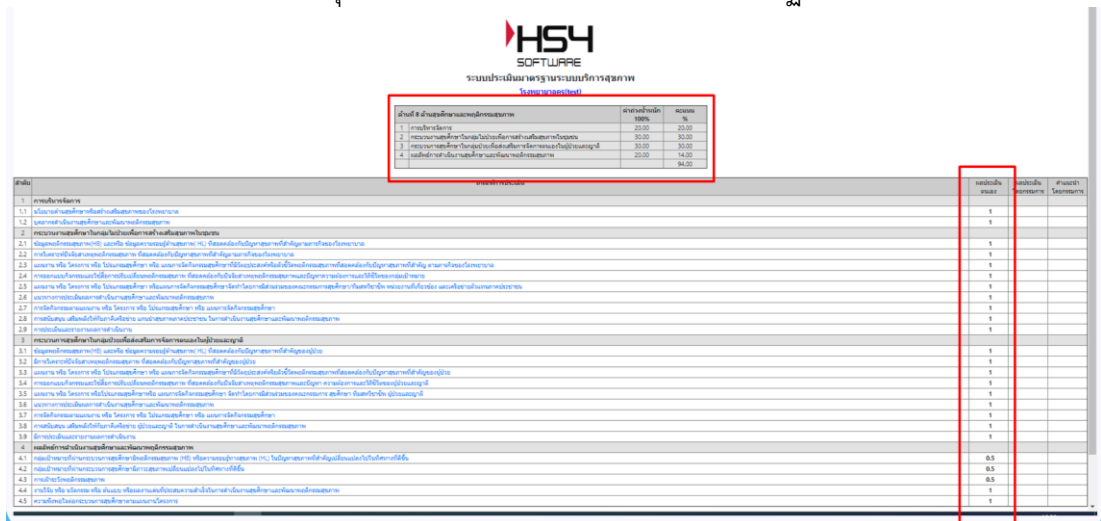
**หมายเหตุ การตรวจประเมินเป็นการประเมินผ่านระบบออนไลน์ สิ่งที่สำคัญคือการแนบเอกสารหลักฐาน เพื่อให้คณะกรรมการได้ตรวจสอบให้คะแนน ซึ่งถ้าแนบเอกสารหลักฐานครบถ้วน ก็จะทำให้คณะกรรมการสามารถประเมินให้คะแนนเราได้

3.1.5 กดบันทึกข้อมูล เมื่อบันทึกข้อมูลเสร็จ คณะกรรมการประเมินตนเอง รวมทั้งคำอธิบาย และหลักฐานอ้างอิงจะปรากฏ ในหน้าประเมินข้อนั้นๆ

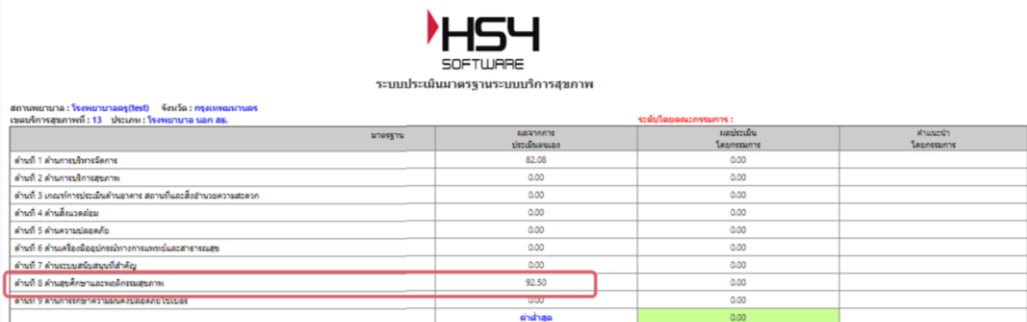
ภาพที่ 12: หน้าจอแสดงคะแนนการประเมินตนเอง ในหน้าประเมินข้อนั้นๆ

3.1.6 เมื่อประเมินด้านที่ 8 ครบทุกข้อ คณะกรรมการประเมินตนเองจะปรากฏที่หน้าภาพรวม ด้านที่ 8

ภาพที่ 13: หน้าจอแสดงคะแนนการประเมินตนเอง ในหน้าภาพรวม ด้านที่ 8

3.1.7 ที่หน้าภาพรวมการประเมินของสถานพยาบาล จะปรากฏคะแนนการประเมินตนเองของด้านที่ 8

ภาพที่ 14: หน้าจอแสดงคะแนนการประเมินตนเอง ในหน้าภาพรวมของสถานพยาบาล

3.1.8 เมื่อคณะกรรมการตรวจการประเมินแล้ว โรงพยาบาลสามารถดูคะแนนและคำแนะนำของกรรมการได้จากโปรแกรม ทั้งภาพรวมของด้านที่ 8 และรายชื่อ

**รพ.จะสามารถดูคำแนะนำ
ของกรรมการจากโปรแกรม**

ระบบประเมินมาตรฐานระบบบริการสุขภาพ

สถานพยาบาล : ศูนย์การแพทย์และโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยพะเยา จังหวัด : พะเยา
เขตนบริการสุขภาพที่ : 1 ประเภท : โรงพยาบาลเอกชน

ระดับประเมินตนเอง : พิจารณา
ระดับคณะกรรมการ :

มาตรฐาน	ผลจากการประเมินตนเอง	ผลประเมินโดยกรรมการ	คำแนะนำโดยกรรมการ
ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการ	83.75	88.75	คลิก
ด้านที่ 2 ด้านการบริการสุขภาพ	97.62	0.00	
ด้านที่ 3 เขตบริการประเมินด้านอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อม	61.20	0.00	
ด้านที่ 4 ด้านสิ่งแวดล้อม	79.61	0.00	
ด้านที่ 5 ด้านความปลอดภัย	80.00	0.00	คลิก
ด้านที่ 6 ด้านเครื่องมืออุปกรณ์ทางการแพทย์และสาธารณสุข	92.08	0.00	
ด้านที่ 7 ด้านระบบสนับสนุนที่สำคัญ	77.38	0.00	
ด้านที่ 8 ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ	92.50	89.50	คลิก
ด้านที่ 9 ด้านการรักษาความยั่งยืนปลอดภัยไซเบอร์	94.33	0.00	คลิก
ค่าเฉลี่ย	61.20	0.00	

ด้านที่ 8 สุขศึกษาและพฤติกรรมสุขภาพ

คำแนะนำ

โรงพยาบาล.....

ระบบประเมินมาตรฐานระบบบริการสุขภาพ

โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยพะเยา ศูนย์บริการที่ 1

ด้านที่ 8 ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ	ค่าเฉลี่ยที่ได้	คะแนน %
1 การเข้าถึงบริการ	20.00	
2 การตรวจสุขภาพในสถานบริการสุขภาพ	20.00	
3 การตรวจสุขภาพในสถานบริการสุขภาพ	20.00	
4 รับผิดชอบด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ	20.00	
รวม	80.00	0.00

ลำดับ	รายละเอียด	ผลประเมินตนเอง	ผลประเมินโดยกรรมการ	คำแนะนำโดยกรรมการ
1	การเข้าถึงบริการ			
1.1	มีบริการสุขภาพที่เข้าถึงได้ง่ายและสะดวก			
1.2	บุคลากรทางการแพทย์มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสุขภาพ			
2	การตรวจสุขภาพในสถานบริการสุขภาพ			
2.1	มีจุดให้บริการตรวจสุขภาพ			
2.2	การให้บริการตรวจสุขภาพมีความปลอดภัย			
2.3	บุคลากรทางการแพทย์มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสุขภาพ			
2.4	การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสุขภาพ			
2.5	บุคลากรทางการแพทย์มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสุขภาพ			
2.6	บุคลากรทางการแพทย์มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสุขภาพ			
2.7	บุคลากรทางการแพทย์มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสุขภาพ			
2.8	บุคลากรทางการแพทย์มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสุขภาพ			
2.9	บุคลากรทางการแพทย์มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสุขภาพ			

1.1 นโยบายด้านสุขภาพหรือส่งเสริมสุขภาพของโรงพยาบาล

คำแนะนำ

กคกคกคกคกคก

ภาพที่ 15: หน้าจอแสดงคะแนนการประเมินของคณะกรรมการ

3.2 เมนูการสร้าง QR code ความพึงพอใจสถานพยาบาล
เมื่อคลิก QR code ความพึงพอใจสถานพยาบาล จะประกอบด้วย เมนูสร้าง QR code ความพึงพอใจและสรุปความพึงพอใจ

ระบบบริการสุขภาพ

ระบบประเมินมาตรฐานระบบบริการสุขภาพ

ชื่อสถานพยาบาล :

สร้าง QR CODE ความพึงพอใจ

สรุปความพึงพอใจ

กลับ

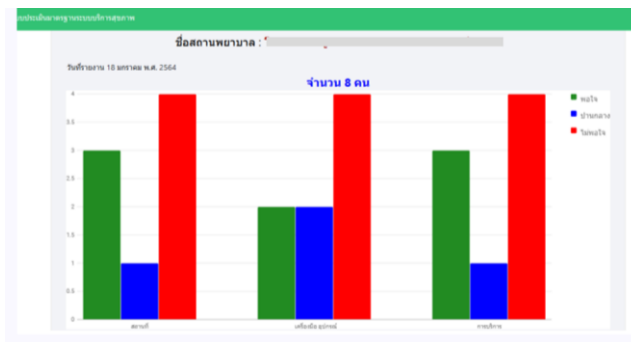
ภาพที่ 16: หน้าจอแสดงเมนู QR CODE ความพึงพอใจ สถานพยาบาล

3.2.1 เมื่อคลิก สร้าง QR code ความพึงพอใจ จะปรากฏหน้าจอให้บันทึก QE code ความพึงพอใจการ
รับบริการจากสถานพยาบาล เพื่อให้ผู้รับบริการเข้าประเมินสถานพยาบาลได้

ภาพที่ 17: หน้าจอแสดงการสร้าง QR CODE ความพึงพอใจ สถานพยาบาล

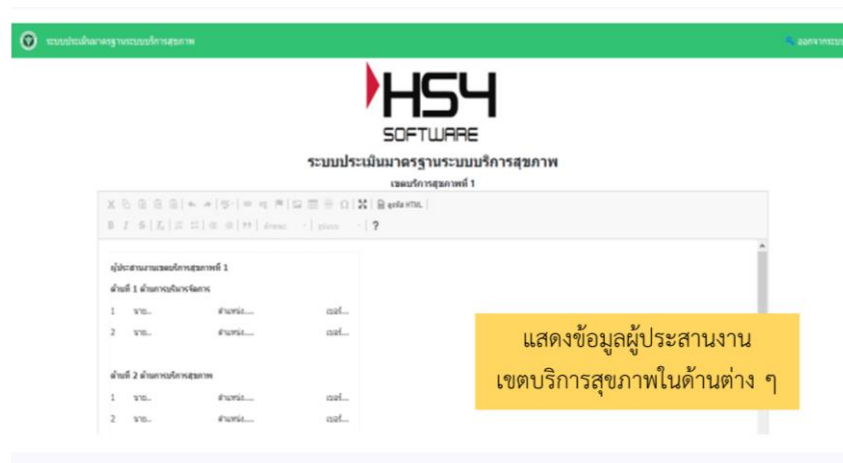
3.2.2 เมื่อคลิก สรุปรความพึงพอใจ จะปรากฏหน้าจอแสดงผลการประเมินความพึงพอใจของ
สถานพยาบาล

ภาพที่ 18: หน้าจอแสดงผลการประเมินความพึงพอใจของสถานพยาบาล

3.3 เมนูการบันทึกผู้ประสานงานสถานพยาบาล

เมื่อคลิก บันทึกผู้ประสานงานสถานพยาบาล จะปรากฏหน้าจอ แสดงข้อมูลผู้ที่รับผิดชอบในแต่ละด้าน
ภายในสถานพยาบาล

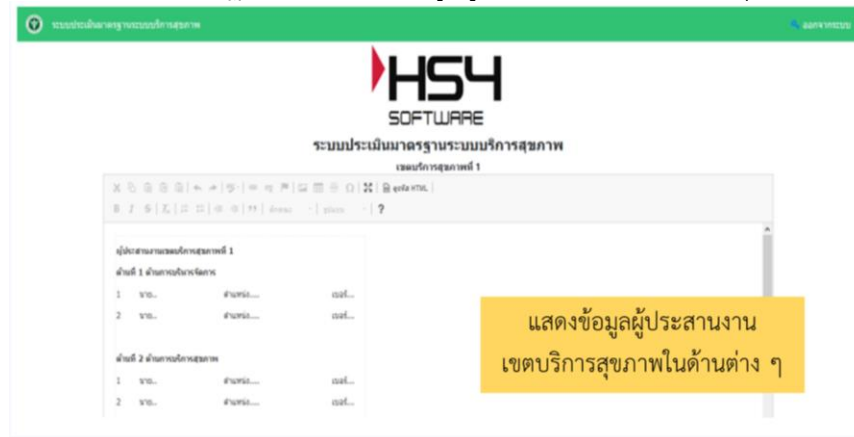

ภาพที่ 19: หน้าจอแสดงรายชื่อผู้ประสานงานของสถานพยาบาล

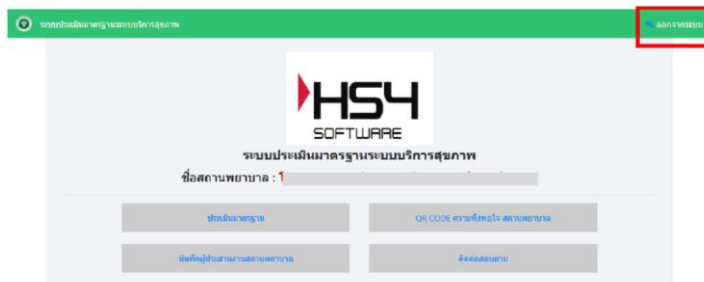
3.4 เมนูติดต่อสอบถาม

เมื่อคลิก ติดต่อสอบถาม จะปรากฏหน้าจอ แสดงข้อมูลผู้ประสานงานเขตบริการสุขภาพในด้านต่างๆ

ภาพที่ 20: หน้าจอแสดงรายชื่อผู้ประสานงานเขตบริการสุขภาพ

4. ออกจากระบบ คลิกที่ออกจากระบบด้านขวามือจะออกจากระบบ

ภาพที่ 21: การออกจากระบบ

4.3 ระดับการพัฒนาตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพ

ระดับการพัฒนาตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพ จำแนกออกเป็น 3 ระดับดังนี้

- **ระดับพื้นฐาน** มีค่าคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 60
- **ระดับพัฒนา** มีค่าคะแนนระหว่างร้อยละ 60 – น้อยกว่าร้อยละ 85
- **ระดับคุณภาพ** มีค่าคะแนนตั้งแต่ร้อยละ 85 ขึ้นไป

ส่วนที่ 5

ตัวอย่างเอกสาร/หลักฐานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพศึกษา

โรงพยาบาลดำเนินการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพศึกษา โดยใช้กระบวนการ 7 ขั้นตอน ดังรายละเอียดในส่วนที่ 3 นำข้อมูลที่ได้จากการพัฒนามาใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงและเอกสารแนบในการประเมินตนเอง ในระบบประเมินมาตรฐานระบบบริการสุขภาพ (โปรแกรม HS4) <http://hs4.moph.go.th>

หมวดที่ 1 การบริหารจัดการ

1. นโยบายด้านสุขภาพหรือสร้างเสริมสุขภาพของโรงพยาบาล

- เกณฑ์การให้คะแนน

0 คะแนน	ไม่สามารถแสดงนโยบายด้านสุขภาพหรือสร้างเสริมสุขภาพของโรงพยาบาลได้
0.5 คะแนน	มีนโยบายด้านสุขภาพ หรือ สร้างเสริมสุขภาพของโรงพยาบาลที่สอดคล้องกับเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของโรงพยาบาล
1 คะแนน	มีนโยบายด้านสุขภาพ หรือ สร้างเสริมสุขภาพของโรงพยาบาลที่สอดคล้องกับเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของโรงพยาบาล และเกิดจากการมีส่วนร่วมของเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

- เอกสารประกอบ/เอกสารตัวอย่าง :

1) เอกสาร/ภาพ ประกาศนโยบายของโรงพยาบาล

2) เอกสารแสดงการมีส่วนร่วมร่างนโยบาย เช่น รายงานการประชุม/ภาพถ่าย การมีส่วนร่วม (คำสั่ง / รายชื่อ/หนังสือเชิญการประชุม)

ที่มา: โรงพยาบาลพัทลุง

2. บุคลากรดำเนินงานสุขภาพและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

● เกณฑ์การให้คะแนน

0 คะแนน	ไม่มีการกำหนดบุคลากรในการดำเนินงานสุขภาพและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ
0.5 คะแนน	มีการกำหนดบุคลากร/คณะทำงาน/คณะกรรมการในการดำเนินงานสุขภาพและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ
1 คะแนน	มีการกำหนดบุคลากร/คณะทำงาน/คณะกรรมการในการดำเนินงานสุขภาพและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ และบุคลากรได้รับการพัฒนาศักยภาพ

● เอกสารประกอบ/เอกสารตัวอย่าง :

1) คำสั่ง คกก./คำสั่งมอบหมายงาน/ ผังองค์กรที่ระบุผู้รับผิดชอบ

คำสั่งคณะกรรมการดำเนินงานสุขภาพและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ ปี ๒๕๖๔

ที่มา: โรงพยาบาลพัทลุง

ที่มา: โรงพยาบาลพัทลุง

ภาพที่ 1 ผังองค์กรผู้รับผิดชอบงานสุขภาพ

ภาพที่ 2 คำสั่งคณะกรรมการดำเนินงานสุขภาพ

2) บันทึกประวัติการพัฒนาศักยภาพ /ใบประกาศนียบัตร

ภาพที่ 1 ประกาศนียบัตรการอบรม

ชื่อ-สกุล	หลักสูตร	ระยะเวลา/สถานที่	หน่วยงานจัด
1.			
2.			
3.			

ภาพที่ 2 แบบบันทึกประวัติการพัฒนาศักยภาพ

หมวดที่ 2 กระบวนการสุขภาพศึกษา

คัดเลือกปัญหาสุขภาพที่สำคัญ จำนวน 1 ปัญหาที่โรงพยาบาลเห็นว่าดำเนินการได้ครอบคลุมตามกระบวนการสุขภาพศึกษา และควรเลือกปัญหาเดียวกันทั้งในกลุ่มไม่ป่วย (กลุ่มปกติ/กลุ่มเสี่ยง) และกลุ่มป่วย เช่น เลือกรอคความดันโลหิตสูงก็ควรดำเนินการทั้งในกลุ่มไม่ป่วยและกลุ่มป่วยเพื่อให้เห็นความเชื่อมโยงในการดำเนินงานตามมาตรฐานสุขภาพศึกษาที่ชัดเจน

I. กระบวนการสุขภาพศึกษาในกลุ่มไม่ป่วยเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพในชุมชน

3. ข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ(HB) และหรือ ข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพ(HL) ที่สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพที่สำคัญตามภารกิจของโรงพยาบาล

- เกณฑ์การให้คะแนน

0 คะแนน	ไม่มีข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ (HB) และหรือ ข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพ (HL) ในกลุ่มไม่ป่วย
0.5 คะแนน	มีข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ (HB) และหรือ ข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพ (HL) ในกลุ่มไม่ป่วย
1 คะแนน	มีข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ (HB) และหรือ ข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพ (HL) และนำไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงานสุขภาพศึกษา (กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม)

- เอกสารประกอบ/เอกสารตัวอย่าง :

- 1) ข้อมูลการวิเคราะห์ปัญหาสุขภาพ

ปัญหาสาธารณสุข การจัดปัญหาสาธารณสุขของจังหวัดพัทลุง ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ใช้กระบวนการวิเคราะห์และจัดอันดับปัญหา โดยการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

๑. วิเคราะห์สถานการณ์ทางสุขภาพโดยกลุ่มงานต่าง ๆ ที่รับผิดชอบ
๒. ระบุปัญหาโดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ค่าเฉลี่ย ข้อมูลในอดีต
๓. จัดประชุมผู้เกี่ยวข้อง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จากภาคส่วนต่าง ๆ ให้คะแนนโดยพิจารณาใน ๔ ประเด็น คือ ขนาดของปัญหา ความรุนแรงของปัญหา ความยากง่ายในการแก้ไขปัญหา ความสนใจ และความมีส่วนร่วมของชุมชน
๔. จัดอันดับปัญหาตามลำดับคะแนน ปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ ๑๐ อันดับแรกของจังหวัดพัทลุง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

๑. เบาหวาน/ความดันโลหิตสูง/ไต
๒. ไข้เลือดออก
๓. โรคหัวใจ/หลอดเลือด
๔. มะเร็งทุกชนิด
๕. บาดเจ็บ/ตาย จากอุบัติเหตุจราจร
๖. อนามัยแม่และเด็ก
๗. การฆ่าตัวตายสำเร็จ
๘. ยาเสพติด
๙. สูติกรรมส่วน
๑๐. วัณโรค

2) ข้อมูลการวิเคราะห์ความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพที่สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพ
ก่อนดำเนินการ

**ข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ (Health Behavior : HB)
และข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy : HL)
ที่สอดคล้องกับปัญหาสาธารณสุข ที่สำคัญของพื้นที่ ๕ อันดับแรก**

กลุ่มไม่ป่วย ก่อนการดำเนินงาน
ข้อมูลการประเมิน HL และ HB ก่อน การทำกิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ กลุ่มเสี่ยงในชุมชน พื้นที่
รับผิดชอบรพ.พัทลุง ปี ๒๕๖๔ สามารถดำเนินการได้โดยเก็บข้อมูลประชาชนกลุ่มเสี่ยงในชุมชน

สรุปผลการประเมินความรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ				จำนวนผู้รับประเมินพฤติกรรมกับระดับการดูแลสุขภาพชีวิต							
องค์ประกอบพฤติกรรม	คะแนนเฉลี่ย ระดับคะแนน				คะแนน รวม	ร้อยละ รวม	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบประเมิน จำนวนตามเกณฑ์การพิจารณา				
	ดีเยี่ยม	ดี	พอใช้	ไม่พอใช้			ดีมาก	ดี	พอใช้	ไม่พอใช้	
ความรอบรู้ด้านสุขภาพ	3.72	3.08	3.81	3.31	3.17						
สรุปคะแนนเฉลี่ย ระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพ	3.07	3.07	3.21	3.28	3.31						
1. พฤติกรรมการไม่สูบบุหรี่	2.87	3.32	3.37	1.86	4.19	16.27	85.07	ผลดี			
2. พฤติกรรมการออกกำลังกาย	2.70	3.36				6.27	62.68	ผลดี			
3. พฤติกรรมการดูแลสุขภาพ	4.83	4.63				9.27	92.68	ดีมาก			
4. พฤติกรรมการกินสุรา	4.75					4.70	94.08	ดีมาก			
5. การจัดการความเครียด	3.03	3.03				6.06	75.70	ดี			
6. พฤติกรรมการใช้ยาตามแพทย์สั่ง	3.86	3.11	3.58			16.00	83.33	ดีมาก			
7. พฤติกรรมการใช้เงินไปซื้อสิ่งที่ไม่ดี	3.03	3.01	2.89	2.01		11.04	89.01	ผลดี			
สรุปคะแนนรวมพฤติกรรมสุขภาพ						63.61	73.96	ดี			

ที่มา: โรงพยาบาลพัทลุง

กลุ่มไม่ป่วย/กลุ่มเสี่ยง
1. ร้อยละ.....มีความรอบรู้ด้านสุขภาพด้านการเข้าใจข้อมูลสุขภาพในระดับไม่ดี
2. ร้อยละ.....มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีไขมันสูง เช่น อาหารทอด แกงกะทิ เนื้อติดมัน
3. ร้อยละ.....มีพฤติกรรมออกกำลังกายน้อยกว่า 3 วัน/สัปดาห์
4. ร้อยละ.....มีความคิดมากหรือวิตกกังวล จนทำให้อนอนไม่หลับ 6-7 วัน/สัปดาห์
5. ร้อยละ.....มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ 6-7 วัน/สัปดาห์
6. ร้อยละ.....มีพฤติกรรมการดื่มสุรา 6-7 วัน/สัปดาห์

3) ข้อมูลสภาวะสุขภาพ ก่อนดำเนินการ

สภาวะสุขภาพกลุ่มเสี่ยง โรคความดันโลหิตสูง	ก่อนดำเนินกิจกรรม			
	อยู่ในเกณฑ์		เกินเกณฑ์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รอบเอว				
BMI				
BP				

4. การวิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุพฤติกรรมสุขภาพ ที่สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพที่สำคัญตามภารกิจของโรงพยาบาล

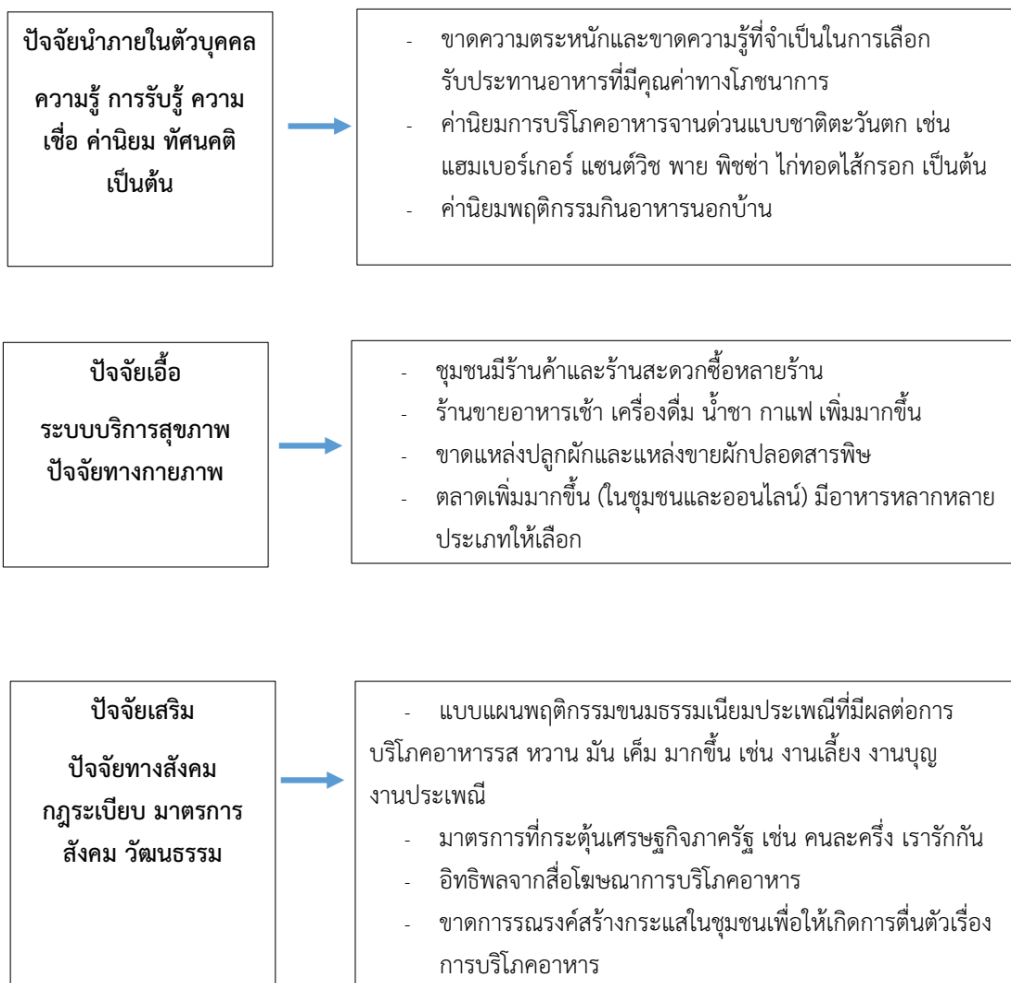
- เกณฑ์การให้คะแนน

0 คะแนน	ไม่มีข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ (HB) และหรือ ข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพ (HL) ในกลุ่มผู้ป่วย
0.5 คะแนน	มีข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ (HB) และหรือ ข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพ (HL) ในกลุ่มผู้ป่วย
1 คะแนน	มีข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ (HB) และหรือ ข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพ (HL) และนำไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงานสุขภาพ (กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม)

- เอกสารประกอบ/เอกสารตัวอย่าง :

การวิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุของพฤติกรรมสุขภาพ

การวิเคราะห์ พฤติกรรมการบริโภคอาหาร หวาน มัน เค็ม

ที่มา: โรงพยาบาลพัทลุง

5. แผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการจัดกิจกรรมสุขภาพที่มีวัตถุประสงค์หรือตัวชี้วัดพฤติกรรมสุขภาพที่สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพที่สำคัญตามภารกิจของโรงพยาบาล

● เกณฑ์การให้คะแนน

0 คะแนน	ไม่มีแผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการจัดกิจกรรมสุขภาพ
0.5 คะแนน	มีแผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการจัดกิจกรรมสุขภาพ แต่ไม่มีวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ
1 คะแนน	มีแผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการจัดกิจกรรมสุขภาพ และมีวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ

● เอกสารประกอบ/เอกสารตัวอย่าง :

แผนงาน/โครงการ/โปรแกรมสุขภาพ มีลักษณะดังนี้

- 1) มีวัตถุประสงค์หรือตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรม
- 2) ใช้ข้อมูลจากผลการวิเคราะห์พฤติกรรมเสี่ยง /ปัจจัยเสี่ยงของปัญหาสุขภาพ
- 3) ครอบคลุมการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะ และพัฒนาปัจจัยแวดล้อม
- 4) จัดทำโดยการมีส่วนร่วมกับทีมสหวิชาชีพจากที่เกี่ยวข้องและประชาชน
- 5) มีการวัด HL/HB/ประเมินสภาวะสุขภาพ

โครงการ	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	กลุ่มเป้าหมาย	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
โครงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง	-เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรอบรู้ด้านสุขภาพเพิ่มมากขึ้น -เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมสุขภาพ3อ 2ส ที่ถูกต้องเพิ่มมากขึ้น -เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมี BMI /รอบเอว/ค่าความดันโลหิตลดลง	-กลุ่มเป้าหมายมีความรอบรู้ด้านสุขภาพไม่น้อยกว่าร้อยละ..... -กลุ่มเป้าหมายมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ..... -กลุ่มเป้าหมายมี BMI /รอบเอว/ค่าความดันโลหิตลดลง ร้อยละ.....	-กลุ่มเสี่ยง DM/HT ในชุมชน	ครอบคลุม 3 ด้าน ได้แก่ การเรียนรู้ การพัฒนาทักษะ และพัฒนาปัจจัยแวดล้อม	ทีมสหวิชาชีพ

แผนงาน/โครงการ

- 1. ชื่อโครงการ.....
- 2. หน่วยงานที่รับผิดชอบ.....
- 3. หลักการและเหตุผล (สถานการณ์และแนวโน้มของปัญหาและความเสี่ยง ความสำคัญของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม กลุ่มเป้าหมาย และรูปแบบการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่คาดว่าจะให้ผลดีและยั่งยืน)
- 4. วัตถุประสงค์ (ผลลัพธ์ที่ต้องการบรรลุ เมื่อสิ้นสุดโครงการ ตามตัวชี้วัด ได้แก่ ความเชื่อในความสามารถ /ความรอบรู้ด้านสุขภาพ พฤติกรรม สภาวะสุขภาพตามความเสี่ยง/โรค และความพึงพอใจ)
  - 4.1 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความเชื่อในความสามารถ/ความรอบรู้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อการควบคุมความเสี่ยง/โรค.....เพิ่มขึ้น
  - 4.2 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีพฤติกรรมการดูแลตนเองในเรื่องการรับประทานอาหาร การออกกำลังกาย การเข้านอน (เฉพาะผู้ป่วย) จัดการความเครียดด้วยตัวเอง ดูแลและเฝ้าระวังภาวะแทรกซ้อน/ภาวะเสี่ยงถูกต้องเพิ่มขึ้น
  - 4.3 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการที่มีค่า BMI เกิน มีค่า BMI ลดลง
  - 4.4 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการที่มีเส้นรอบเอวเกิน มีเส้นรอบเอวลดลง
  - 4.5 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการที่มีระดับความดันโลหิตตัวบน/ตัวล่างสูงเกินเกณฑ์ มีระดับความดันโลหิตตัวบน/ตัวล่างลดลง
  - 4.6 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการที่มีระดับน้ำตาลในเลือด และ/หรือ HbA1C สูงเกินเกณฑ์ มีระดับน้ำตาลในเลือด และหรือ HbA1C ลดลง
  - 4.7 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจ ในระดับมากขึ้นไป

6. การออกแบบกิจกรรมและใช้สื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ที่สอดคล้องกับปัจจัยสาเหตุพฤติกรรมสุขภาพและปัญหา ความต้องการและวิถีชีวิตของกลุ่มเป้าหมาย

- เกณฑ์การให้คะแนน

0 คะแนน	ไม่มีการออกแบบกิจกรรมและใช้สื่อ ที่ใช้ข้อมูลปัจจัยสาเหตุพฤติกรรม
0.5 คะแนน	มีการออกแบบกิจกรรมการปรับ เปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ โดยใช้ข้อมูลปัจจัยสาเหตุพฤติกรรมจากการวิเคราะห์
1 คะแนน	มีการออกแบบกิจกรรมและใช้สื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ โดยใช้ข้อมูลปัจจัยสาเหตุพฤติกรรม จากการวิเคราะห์

- เอกสารประกอบ/เอกสารตัวอย่าง :

การออกแบบกิจกรรมและใช้สื่อที่มุ่งให้เกิดการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะและการจัดปัจจัยแวดล้อมในกลุ่มไม่ป่วยในชุมชน โดยใช้ข้อมูลปัจจัยสาเหตุพฤติกรรมจากการวิเคราะห์

แผนการดำเนินงานสุขภาพและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	เครื่องมือ
กลุ่มเสี่ยง พฤติกรรมในการรับประทานอาหาร	เพื่อให้เสี่ยงมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการรับประทาน อาหารที่ถูกต้อง	กลุ่มเสี่ยงมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการรับประทาน อาหารที่ถูกต้องเพิ่มขึ้น ร้อยละ 20	กลุ่มเสี่ยงที่เข้าร่วม กิจกรรม จำนวน 50 คน	ต.ค. 63	นักวิชาการ	แบบบันทึกการ รับประทานอาหาร
1.กิจกรรมประเมินสถานะสุขภาพแก่กลุ่มเสี่ยง	เพื่อให้กลุ่มเสี่ยงทราบถึงสุขภาพของตนเอง	กลุ่มเสี่ยงทราบถึงสถานะสุขภาพของตนเอง ร้อยละ 100	กลุ่มเสี่ยงที่เข้าร่วม กิจกรรม จำนวน 50 คน	ต.ค. 63	นักวิชาการ	1.เครื่องวัดมวลร่างกาย 2.แบบบันทึกสุขภาพ
2.กิจกรรมให้ความรู้แก่กลุ่มเสี่ยงในเรื่องพฤติกรรมรับประทาน อาหารที่ถูกต้อง	เพื่อให้กลุ่มเสี่ยงมีความรู้ในเรื่องพฤติกรรม การรับประทานอาหารที่ถูกต้อง	กลุ่มเสี่ยงมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการรับประทาน อาหารที่ถูกต้องเพิ่มขึ้น ร้อยละ 80	กลุ่มเสี่ยงที่เข้าร่วม กิจกรรม จำนวน 50 คน	พ.ย. 63	นักโภชนาการ	แบบประเมินความรู้เรื่องพฤติกรรม การรับประทานอาหาร
3.กิจกรรมสถานการณ์ฝึกทักษะการปรุงอาหาร “เมนูสุขภาพ” ลดหวาน มัน เค็ม	เพื่อให้กลุ่มเสี่ยงสามารถปรุงอาหาร “เมนูสุขภาพ” ลดหวาน มัน เค็ม ได้	กลุ่มเสี่ยงสามารถปรุงอาหาร “เมนูสุขภาพ” ลด หวาน มัน เค็ม ได้ร้อยละ 80	กลุ่มเสี่ยงที่เข้าร่วม กิจกรรม จำนวน 50 คน	ธ.ค. 63	นักโภชนาการ	ตัวอย่างเมนูสุขภาพ
4.กิจกรรมจำลองสถานการณ์เลือกชนิดอาหารที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการ	เพื่อให้กลุ่มเสี่ยงเลือกบริโภคอาหารที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการได้	กลุ่มเสี่ยงเลือกบริโภคอาหารที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการ ได้น้อยละ 80	กลุ่มเสี่ยงที่เข้าร่วม กิจกรรม จำนวน 50 คน	ม.ค. 64	นักโภชนาการ	โมเดลอาหารรูปภาพอาหาร
5.กิจกรรมวัดความพึงพอใจ	เพื่อทราบความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมและนำมาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานในครั้งต่อไป	ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมร้อยละ 80	กลุ่มเสี่ยงที่เข้าร่วม กิจกรรม จำนวน 50 คน	ม.ค. 64	นักวิชาการ	แบบวัดความพึงพอใจ

ที่มา: โรงพยาบาลพัทลุง

7. แผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือแผนการจัดกิจกรรมสุขภาพจัดทำโดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสุขภาพ/ทีมสหวิชาชีพ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเครือข่ายตัวแทนภาคประชาชน

● เกณฑ์การให้คะแนน

0 คะแนน	แผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการจัดกิจกรรม สุขศึกษา จัดทำโดยผู้รับผิดชอบงาน
0.5 คะแนน	แผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการจัดกิจกรรม สุขศึกษา จัดทำโดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสุขภาพหรือทีมสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง
1 คะแนน	แผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการจัดกิจกรรมสุขภาพ จัดทำโดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสุขภาพ/ทีมสหวิชาชีพ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และหรือเครือข่ายตัวแทนภาคประชาชน

● เอกสารประกอบ/เอกสารตัวอย่าง :

แผนการจัดกิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิต โรคเบาหวานและโรคอ้วน ในคลินิกโรคจากการทำงาน

ลำดับ	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	กิจกรรม	ระยะเวลา	งบประมาณ	เกณฑ์การประเมินผล	ผู้รับผิดชอบ
1	1.กลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมสุขภาพตามหลัก 3อ. 2ส. ที่ถูกต้องเพิ่มขึ้น 2. กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมสุขภาพ 3.กลุ่มเป้าหมายและภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในกิจกรรม/โครงการ	1. ผู้มารับบริการในคลินิกโรคจากการทำงาน จำนวน 45 คน	1.จัดกิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ/ให้คำปรึกษากลุ่มเป้าหมาย โดยใช้หลัก 3อ. 2ส. - ตรวจสอบสุขภาพเบื้องต้น ชั่งน้ำหนัก วัดความดันโลหิต วัดรอบเอว - ประเมินพฤติกรรมสุขภาพ - ให้ความรู้เรื่องยา ภาวะแทรกซ้อน - สาธิตอาหารป้องกันโรคเบาหวาน - ปิงปอง 7 สี จราจรชีวิต - สาธิต ฝึกปฏิบัติการออกกำลังกาย วิธีคลายเครียด หลีกเสี่ยงสุรา บุหรี่ - คำนวณพลังงานและกำหนดอาหารทดแทน 2.นัดประชุม/ติดตาม เสริมพลังในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม (1 เดือน 3 เดือน 6 เดือนหรือตามความเหมาะสม) 3.ประเมินผลการดำเนินงาน 4.สรุปการดำเนินงาน	ตุลาคม 2564 - กันยายน 2565	ไม่ใช้งบประมาณผสมผสานไปในงานประจำ	1.กลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรม3อ2ส ที่ถูกต้องเพิ่มขึ้น 2.กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมสุขภาพ >ร้อยละ 80 ส่วนร่วมในกิจกรรมโครงการระดับ 3-5	-ทีมสหวิชาชีพในคลินิกโรคจากการทำงาน (กลุ่มภารกิจด้านการพยาบาล, กลุ่มงานเภสัชกรรม, ฝ่ายโภชนาการ, กลุ่มงานเวชกรรมสังคม, กลุ่มงานจิตเวช, กลุ่มงานกายภาพบำบัด, คนต้นแบบ (เลิกบุหรี่, ผู้ป่วยเบาหวาน)

ประชุมทีมสหวิชาชีพทำแผนจัดกิจกรรม

ที่มา: โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์

8. แนวทางการประเมินผลการดำเนินงานสุขภาพและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

- เกณฑ์การให้คะแนน

0 คะแนน	ไม่มีแนวทางการประเมินผลงาน
0.5 คะแนน	มีแนวทางการประเมินผลการดำเนินงานสุขภาพที่ระบุ ตัวชี้วัดพฤติกรรม/ระยะเวลา / กลุ่มเป้าหมาย
1 คะแนน	มีแนวทางการประเมินผลการดำเนินงานสุขภาพ ที่ระบุ ตัวชี้วัดพฤติกรรม/ระยะเวลา / กลุ่มเป้าหมายและ เครื่องมือ

- เอกสารประกอบ/เอกสารตัวอย่าง :

แนวทางการประเมินผลการดำเนินงานสุขภาพ ที่ระบุ ตัวชี้วัดพฤติกรรม/ระยะเวลา /กลุ่มเป้าหมายและ เครื่องมือ

แนวทางการประเมินกิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคอ้วน
ในคลินิกโรคจากการทำงาน

ลำดับที่	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	กลุ่มเป้าหมาย	ระยะเวลา	เครื่องมือ	ผู้รับผิดชอบ
1	1.กลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมสุขภาพตามหลัก 3อ. 2ส. ที่ถูกต้องเพิ่มขึ้น 2.กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อกิจกรรม/โครงการ 3.กลุ่มเป้าหมายและภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในกิจกรรม/โครงการ	1.กลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมตามหลัก3อ.2ส. ที่ถูกต้องเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 2.กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม ร้อยละ 80 3.กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในโครงการระดับ 3-5	1. บุคลากรกลุ่มเสี่ยงสมัครใจเข้ารับ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ จำนวน 45 คน	1 ตุลาคม 2564 – กันยายน 2565 (1เดือน, 3เดือน, 6 เดือน หรือตามความเหมาะสมในบางคน)	1.แบบสอบถามพฤติกรรม3อ. 2ส. 2.แบบสอบถามความพึงพอใจ 3.แบบวัดระดับ การมีส่วนร่วมของ กลุ่มเป้าหมาย	กลุ่มงานสุขภาพ คณะกรรมการNCD กลุ่มงานจิตเวช ก.เวชกรรมสังคม กลุ่มงานกายภาพบำบัด กลุ่มงานโภชนศาสตร์ กลุ่มงานอาชีวเวชกรรม

ที่มา: โรงพยาบาลสรรพลีธิประสงค์

9. การจัดกิจกรรมตามแผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการจัดกิจกรรมสุขภาพ

● เกณฑ์การให้คะแนน

0 คะแนน	มีการจัดกิจกรรมไม่ครบตามแผน
0.5 คะแนน	มีการจัดกิจกรรมครบตามแผนและการจัดกิจกรรมใช้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสุขภาพ/ทีมสหวิชาชีพ และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือตัวแทนภาคประชาชน
1 คะแนน	มีการจัดกิจกรรมครบตามแผนและการจัดกิจกรรมใช้มีการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสุขภาพ/ทีมสหวิชาชีพ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และตัวแทนภาคประชาชน

● เอกสารประกอบ/เอกสารตัวอย่าง :

มุ่งกิจกรรมที่ให้เกิดการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะและการจัดปัจจัยแวดล้อม เป็นกิจกรรมยึดกลุ่มเป้าหมายเป็นศูนย์กลาง/เปิดโอกาสให้เครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วม

* ในกรณีในชุมชน ถ้ามีการพัฒนาหมู่บ้านปรับเปลี่ยนฯ และโรงเรียนสุขบัญญัติ ถือได้ว่ามีกิจกรรมครบทั้ง 3 ด้าน

ชื่อโครงการ/กิจกรรม	ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพประชาชนกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง ในคลินิกโรคจากการทำงาน
ผู้รับผิดชอบ	กลุ่มงานสุขภาพ
รูปแบบการดำเนินงาน	การบูรณาการร่วมกับสหวิชาชีพ
เครือข่ายที่เข้าร่วม	ทีมสหวิชาชีพ(นักโภชนาการ,เภสัชกร,นักกายภาพบำบัด,เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข,พยาบาลจัดการรายการมี,พยาบาลจิตเวช,แพทย์แผนไทย

วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	ตัวชี้วัด	กิจกรรมการดำเนินงาน			การประเมินผล
			ด้านการเรียนรู้	ด้านทักษะ	ด้านพัฒนาปัจจัยแวดล้อม	
1.เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมสุขภาพตามหลัก 3อ. 2ส. ที่ถูกต้องเพิ่มขึ้น 2.กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม 3.กลุ่มเป้าหมายและภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในโครงการ	1. บุคลากรกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง อ้วน จำนวน 45 คน	1.กลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมตามหลัก 3อ. 2 ส. ที่ถูกต้องเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 2.กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมสุขภาพ > ร้อยละ 80 3.กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในโครงการระดับ 3-5	1.การอบรมให้ความรู้ 2.เปิดวีดิทัศน์ให้ชม 3.แจกแผ่นพับ,คู่มือ 4.แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์รายกลุ่มและรายบุคคล	1.การสาธิตอาหารจาลอง,การอ่านฉลากโภชนาการ 2.ฝึกทักษะในการเลือกเสวยสุบและต้มเครื่องต้มแอลกอฮอล์ 3.ฝึกคำนวณปริมาณพลังงานในอาหาร วิเคราะห์-ประเมินตนเอง 4.ฝึกทำแผนการรับประทานอาหาร 5.ฝึกการออกกำลังกายที่เหมาะสม 6.ฝึกการผ่อนคลายความเครียด	1.มีบุคคลต้นแบบร่วมให้ความรู้ เช่นผู้ป่วยต้นแบบ 2.การจัดบอร์ดความรู้โรคนCD 3.อุปกรณ์ในการออกกำลังกาย เช่น สุนัข จักรยาน ยางยืด กะลาคานวดเท้า สมุนไพรแช่เท้า เป็นต้น 4.ติดตามเยี่ยมให้กำลังใจกลุ่มเป้าหมาย,เยี่ยมบ้าน,โทรศัพท์,ไลน์ เป็นต้น	ประเมิน/พฤติกรรมหลังเสร็จสิ้นกิจกรรมและประเมินติดตาม1,3,6 เดือน

ที่มา: โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์

ภาพการจัดกิจกรรม

ที่มา: โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์, โรงพยาบาลแม่สาย

10. การสนับสนุน เสริมพลังให้กับภาคี เครือข่าย แกนนำสุขภาพภาคประชาชน ในการดำเนินงานสุขภาพ และพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

● เกณฑ์การให้คะแนน

0 คะแนน	ไม่มีการสนับสนุนเสริมพลังให้กับภาคีเครือข่าย
0.5 คะแนน	มีการสนับสนุน เสริมพลังให้กับภาคีเครือข่ายสุขภาพที่เป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุข หรือ แกนนำสุขภาพภาคประชาชน
1 คะแนน	มีการสนับสนุน เสริมพลังให้แก่ภาคีเครือข่ายสุขภาพที่เป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และ แกนนำสุขภาพภาคประชาชน

● เอกสารประกอบ/เอกสารตัวอย่าง :

แผนการสนับสนุน เสริมพลังภาคีเครือข่าย การดำเนินงานสุขภาพและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ
โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ ปีงบประมาณ 2565

แผนการสนับสนุน เสริมพลังภาคีเครือข่าย การดำเนินงานปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพประชาชนกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง อ้วน
ในคลินิกโรคจากการทำงาน

วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	กิจกรรม	วันที่ติดตาม	พื้นที่	ผู้รับการติดตาม	ผู้ติดตาม
1. เพื่อติดตามประเมินผล การดำเนินงานตาม โครงการฯ 2. เพื่อให้ทราบปัญหา อุปสรรคของการดำเนินงาน มาเป็นข้อมูลในการ ปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ ในการ ดำเนินงานต่อไป	1. ทีมผู้ดำเนินกิจกรรม ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม สุขภาพในคลินิกได้ปฏิบัติ ตามแผนงานที่กำหนดไว้ อย่างน้อยร้อยละ 80 2. มีการเสริมพลังอำนาจใน การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ของประชาชนกลุ่มเสี่ยงที่ เข้าร่วมกิจกรรมใน ห้อง แลกเปลี่ยนพฤติกรรมและ ความรอบรู้ด้านสุขภาพ	ประชุม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ /ติดตามที่ หน่วยงาน แนะนำ ให้คำปรึกษา	ครั้งที่1 วันที่ 1 มี.ค.2565	-คลินิกโรค จากการทำงาน	-ทีมสหวิชาชีพ	กลุ่มงานสุขภาพ กลุ่มงานเวชกรรมสังคม กลุ่มงานอาชีวเวชกรรม กลุ่มงานจิตเวช กลุ่มงานการแพทย์แผน ไทยฯ, กลุ่มงานกายภาพบำบัด กลุ่มภารกิจด้านการ พยาบาล กลุ่มงานโภชนศาสตร์ กลุ่มงานทันตกรรม

ที่มา: โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์

ผลการสนับสนุน เสริมพลังภาคีเครือข่าย

ปัญหาที่พบ	การแก้ไขปัญหา/ข้อเสนอแนะ	รายงานผลการสนับสนุน เสริมพลัง

11. การประเมินและรายงานผลการดำเนินงาน

- เกณฑ์การให้คะแนน

0 คะแนน	ไม่มีการประเมินและรายงานผล
0.5 คะแนน	มีผลการประเมินในระดับปัจจัยสาเหตุพฤติกรรม เช่น ความรู้ ทักษะทัศนคติ ทักษะสุขภาพที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น
1 คะแนน	มีผลการประเมินพฤติกรรมสุขภาพตามวัตถุประสงค์เมื่อสิ้นสุดโครงการ

- เอกสารประกอบ/เอกสารตัวอย่าง :

1. มีผลการประเมินที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์/ตัวชี้วัดที่ระบุไว้ในโครงการ และในระดับปัจจัยสาเหตุพฤติกรรม เช่น ความรู้ ทักษะทัศนคติ ทักษะสุขภาพที่เกี่ยวข้อง เพิ่มขึ้นหรือลดลง เป็นต้น
2. เป็นการวัดความสำเร็จของโครงการ โดยมีผลการเปลี่ยนแปลง HL/HB/ภาวะสุขภาพจากโปรแกรมประเมิน HL&HB และสภาวะสุขภาพ ก่อน-หลังดำเนินงาน เป็นต้น

ผลการประเมินแผนงานปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ในกลุ่มเสี่ยง รพ.พัทลุง ปีงบประมาณ ๒๕๖๔

การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน/กิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน
กลุ่มเสี่ยง -พฤติกรรมในการรับประทานอาหาร	เพื่อให้เสี่ยงมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการรับประทานอาหารที่ถูกต้อง	กลุ่มเสี่ยงมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการรับประทานอาหารที่ถูกต้องเพิ่มขึ้นร้อยละ 20	กลุ่มเสี่ยงมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการรับประทานอาหารที่ถูกต้องเพิ่มขึ้นร้อยละ 20
1.กิจกรรมประเมินสภาวะสุขภาพแก่กลุ่มเสี่ยง	เพื่อให้กลุ่มเสี่ยงทราบถึงสุขภาพของตนเอง	กลุ่มเสี่ยงทราบถึงสภาวะสุขภาพของตนเองร้อยละ 100	กลุ่มเสี่ยงทราบถึงสภาวะสุขภาพของตนเองร้อยละ 100
2.กิจกรรมให้ความรู้แก่กลุ่มเสี่ยงในเรื่องพฤติกรรมมารับประทานอาหารที่ถูกต้อง	เพื่อให้กลุ่มเสี่ยงมีความรู้ในเรื่องพฤติกรรมมารับประทานอาหารที่ถูกต้อง	กลุ่มเสี่ยงมีความรู้เรื่องพฤติกรรมมารับประทานอาหารที่ถูกต้องเพิ่มขึ้นร้อยละ 80	กลุ่มเสี่ยงมีความรู้เรื่องพฤติกรรมมารับประทานอาหารที่ถูกต้องเพิ่มขึ้นร้อยละ 80
3.กิจกรรมสถานการณ์ฝึกทักษะการปรุงอาหาร “เมนูสุขภาพ” ลด หวาน มัน เค็ม ได้	เพื่อให้กลุ่มเสี่ยงสามารถปรุงอาหาร “เมนูสุขภาพ” ลด หวาน มัน เค็ม ได้	กลุ่มเสี่ยงสามารถปรุงอาหาร “เมนูสุขภาพ” ลด หวาน มัน เค็ม ได้ร้อยละ 80	กลุ่มเสี่ยงสามารถปรุงอาหาร “เมนูสุขภาพ” ลด หวาน มัน เค็ม ได้ร้อยละ 80
4.กิจกรรมจำลองสถานการณ์เลือกชนิดอาหารที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการ	เพื่อให้กลุ่มเสี่ยงเลือกบริโภคอาหารที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการได้	กลุ่มเสี่ยงเลือกบริโภคอาหารที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการได้น้อยละ 80	กลุ่มเสี่ยงเลือกบริโภคอาหารที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการได้น้อยละ 80
5.กิจกรรมวัดความพึงพอใจ	เพื่อทราบความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมและนำมาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานในครั้งต่อไป	ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมร้อยละ 80	ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมร้อยละ 80

การประเมินข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ ก่อนการดำเนินการและหลังดำเนินการ
ในกลุ่มเสี่ยง รพ.พหลุลง ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๗๑ คน

ผลการประเมินความรู้ด้านสุขภาพ

หัวข้อ	ก่อน (คะแนนเฉลี่ย)	หลัง (คะแนนเฉลี่ย)
๑. สามารถสืบค้นข้อมูลสุขภาพจากแหล่งต่างๆ ได้ตรงกับสภาพปัญหาที่ท่านและคนในครอบครัวของท่านเป็นอยู่	๓.๗๒	๔.๕๘
๒. สามารถไปพบแพทย์ บุคลากรสาธารณสุข หรือผู้ให้บริการด้านสุขภาพ ตามอาการหรือสงสัยว่ามีอาการป่วยจากโรคที่ท่านกังวล	๓.๖๖	๔.๕๙
๓. สามารถเข้าใจวิธีการปฏิบัติตามคำแนะนำในสื่อสุขภาพเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพและป้องกันโรคได้	๓.๖๑	๔.๕๙
๔. สามารถอ่านและเข้าใจในผลการตรวจสุขภาพเบื้องต้น เช่น ดัชนีมวลกาย (BMI), ระดับความดันโลหิต (HT), ระดับน้ำตาลในเลือด (DM) เป็นต้น	๓.๓๑	๔.๗๒
๕. สามารถซักถามข้อมูลทางสุขภาพกับผู้ให้บริการสุขภาพ เพื่อนำมาดูแลสุขภาพของท่านให้ดียิ่งขึ้น	๓.๑๗	๔.๘๒
๖. แลกเปลี่ยนความรู้หรือแนวทางการปฏิบัติของตนเองกับผู้ให้บริการด้าน สุขภาพหรือผู้อื่นได้ เช่น แนวการปฏิบัติป้องกันโรคความดันโลหิตสูงเบาหวาน การติดเชื้อโควิด-๑๙	๓.๑๗	๔.๘๒
๗. เปรียบเทียบข้อมูลด้านสุขภาพจากหลายแหล่งก่อนตัดสินใจทำตาม	๓.๓๗	๔.๖๘
๘. พิจารณาข้อดีข้อเสียของข้อมูลสุขภาพที่ได้รับด้วยเหตุผล ก่อนที่จะนำมาใช้ตาม ถึงแม้จะมีคนที่ใช้แล้วได้ผล	๓.๒๑	๔.๗๖
๙. ควบคุม กำกับสุขภาพตนเอง เช่น น้ำหนัก ตรวจสุขภาพประจำปี มองโลกในแง่บวก ลดอาหารทำลายสุขภาพ ออกกำลังกาย เป็นต้น	๓.๒๕	๔.๗๒
๑๐. วางแผน ทำกิจกรรมที่จำเป็นเพื่อการมีสุขภาพที่ดีของตนเอง	๓.๓๑	๔.๗๐
ความรู้ด้านสุขภาพในภาพรวม	ร้อยละ ๖๗.๕๕	ร้อยละ ๙๓.๙๔

II. กระบวนการสุขศึกษาในกลุ่มผู้ป่วยเพื่อส่งเสริมการจัดการตนเองในผู้ป่วยและญาติ

12. ข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ(HB) และหรือ ข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพ (HL) ที่สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพที่สำคัญของผู้ป่วย

● เกณฑ์การให้คะแนน

0 คะแนน	ไม่มีข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ(HB) และหรือ ข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพ (HL) ของผู้ป่วย
0.5 คะแนน	มีข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ(HB) และหรือ ข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพ (HL) ของผู้ป่วย
1 คะแนน	มีข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ(HB)และหรือ ข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพ(HL) และนำไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงานสุขภาพในการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

● เอกสารประกอบ/เอกสารตัวอย่าง :

1) ข้อมูลการวิเคราะห์ปัญหาสุขภาพ

ปัญหาสาธารณสุข การจัดการปัญหาสาธารณสุขของจังหวัดพัทลุง ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ใช้กระบวนการวิเคราะห์และจัดอันดับปัญหา โดยการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

- วิเคราะห์สถานการณ์ทางสุขภาพโดยกลุ่มงานต่าง ๆ ที่รับผิดชอบ
- ระบุปัญหาโดยการเปรียบเทียบเกณฑ์ ค่าเฉลี่ย ข้อมูลในอดีต
- จัดประชุมผู้เกี่ยวข้อง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จากภาคส่วนต่าง ๆ ให้คะแนนโดยพิจารณาใน ๔ ประเด็น คือ ขนาดของปัญหา ความรุนแรงของปัญหา ความยากง่ายในการแก้ไขปัญหา ความสนใจ และความมีส่วนร่วมของชุมชน
- จัดอันดับปัญหาตามลำดับคะแนน ปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ ๑๐ อันดับแรกของจังหวัดพัทลุง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

- เบาหวาน/ความดันโลหิตสูง/ไต
- ไข้เลือดออก
- โรคหัวใจ/หลอดเลือด
- มะเร็งทุกชนิด
- บาดเจ็บ/ตาย จากอุบัติเหตุจากรถ
- อนามัยแม่และเด็ก
- การฆ่าตัวตายสำเร็จ
- ยาเสพติด
- สูงตีส่มสวน
- วันโรค

ที่มา: โรงพยาบาลพัทลุง

2) ข้อมูลการวิเคราะห์ความรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพที่สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพก่อนดำเนินการ

ข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ (Health Behavior : HB)
และข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy : HL)
ที่สอดคล้องกับปัญหาสาธารณสุข ที่สำคัญของพื้นที่ ๕ อันดับแรก

กลุ่มผู้ป่วย ก่อนการดำเนินการ

ข้อมูลการประเมิน HL และ HB กลุ่มผู้ป่วยก่อน การทำกิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ

องค์ประกอบพฤติกรรม	คะแนนเฉลี่ยจากทั้งหมด				คะแนนรวม	คะแนนสูงสุด	คะแนนต่ำสุด	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน		
	ค่าเฉลี่ย	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าเฉลี่ย												
ความรู้ด้านสุขภาพ	2.08	3.42	1.71	4.53	15.93	63.71	0	0.52	41	21.13	107	05.15	45	23.20		
พฤติกรรมการออกกำลังกาย	2.06	3.00			6.40	64.02			27	13.82	28	20.10	108	56.19	19	9.79
พฤติกรรมการบริโภคอาหาร	4.02	4.02			5.86	96.43			197	96.39	0	0.00	0	0.00	7	3.61
พฤติกรรมการสูบบุหรี่	4.88				4.88	97.61			188	96.91	0	0.00	0	0.00	6	3.09
พฤติกรรมการดื่มน้ำ	3.00	3.00			6.01	75.96			5	2.08	104	94.95	1	0.52	4	2.00
พฤติกรรมการใช้รถใช้ถนน	3.06	3.27	3.26		13.42	86.91			100	92.78	6	4.32	3	1.56	3	1.55
พฤติกรรมการใช้บันไดเลื่อน	2.04	2.00	2.00		11.82	73.99			0	0.00	1	0.51	5	2.58	181	96.61
พฤติกรรมการดูแลสุขภาพ					64.77	75.32			10	9.28	103	84.02	6	3.89	7	3.87

ที่มา: โรงพยาบาลพัทลุง

กลุ่มผู้ป่วย
1. ร้อยละ.....มีความรู้ด้านสุขภาพด้านการเข้าใจข้อมูลสุขภาพในระดับไม่ดี
2. ร้อยละ.....มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีไขมันสูง เช่น อาหารทอด แกงกะทิ เนื้อติดมัน
3. ร้อยละ.....มีพฤติกรรมการออกกำลังกายน้อยกว่า 3 วัน/สัปดาห์
4. ร้อยละ.....มีความคิดมากหรือวิตกกังวล จนทำให้นอนไม่หลับ 6-7 วัน/สัปดาห์
5. ร้อยละ.....มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ 6-7 วัน/สัปดาห์
6. ร้อยละ.....มีพฤติกรรมการดื่มสุรา 6-7 วัน/สัปดาห์

3) ข้อมูลสภาวะสุขภาพ ก่อนดำเนินการ

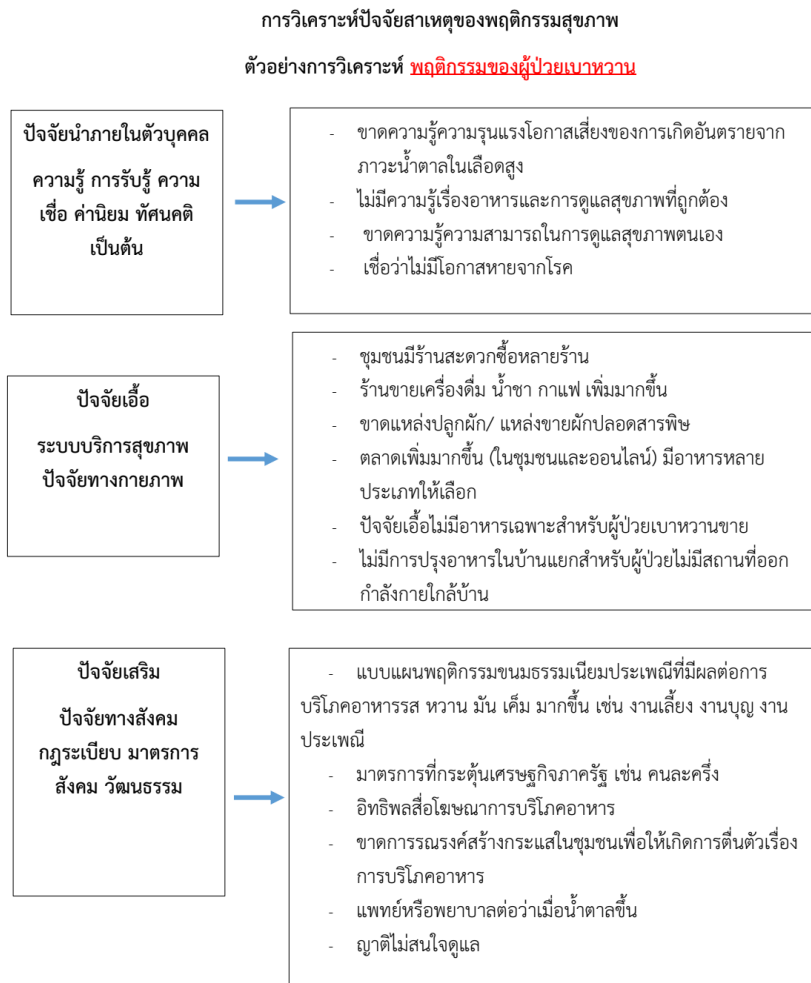
สภาวะสุขภาพกลุ่มเสี่ยง โรคความดันโลหิตสูง	ก่อนดำเนินกิจกรรม			
	อยู่ในเกณฑ์		เกินเกณฑ์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รอบเอว				
BMI				
BP				

13. การวิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุพฤติกรรมสุขภาพ ที่สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพที่สำคัญของผู้ป่วย

● เกณฑ์การให้คะแนน

0 คะแนน	ไม่มีการวิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุพฤติกรรมสุขภาพ
0.5 คะแนน	มีการวิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุพฤติกรรมสุขภาพ
1 คะแนน	มีการวิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุพฤติกรรมสุขภาพ และนำไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงานสุขภาพในการออกแบบกิจกรรม

● เอกสารประกอบ/เอกสารตัวอย่าง :

ที่มา: โรงพยาบาลพัทลุง

14. แผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการจัดกิจกรรมสุขภาพที่มีวัตถุประสงค์หรือตัวชี้วัดพฤติกรรมสุขภาพที่สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพที่สำคัญของผู้ป่วย

● เกณฑ์การให้คะแนน

0 คะแนน	ไม่มีแผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการจัดกิจกรรมสุขภาพ
0.5 คะแนน	มีแผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการจัดกิจกรรมสุขภาพ แต่ไม่มีวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ
1 คะแนน	มีแผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการจัดกิจกรรมสุขภาพ และมีวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับ ข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ

● เอกสารประกอบ/เอกสารตัวอย่าง :

แผนงาน/โครงการ/โปรแกรมสุขภาพ มีลักษณะดังนี้

1. มีวัตถุประสงค์หรือตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรม
2. ใช้ข้อมูลจากผลการวิเคราะห์พฤติกรรมเสี่ยง /ปัจจัยเสี่ยงของปัญหาสุขภาพ
3. ครอบคลุมการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะ และพัฒนาปัจจัยแวดล้อม
4. จัดทำโดยการมีส่วนร่วมกับทีมสหวิชาชีพจากที่เกี่ยวข้องและประชาชน
5. มีการวัด HL/HB/ประเมินสภาวะสุขภาพ

โครงการ	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	กลุ่มเป้าหมาย	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
โครงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบริโภคที่มีผลต่อการควบคุมน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยโรคเบาหวาน	-เพื่อให้ผู้ป่วยโรคเบาหวานมีการปฏิบัติในการบริโภคอาหารเพื่อควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้เพิ่มขึ้น - เพื่อให้ผู้ป่วยโรคเบาหวานมีระดับน้ำตาลในเลือดลดลง	-กลุ่มเป้าหมายมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบริโภคอาหารเพื่อควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ..... -กลุ่มเป้าหมายมีระดับน้ำตาลในเลือดลดลง ร้อยละ.....	- ผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลินที่มีอายุ 30-65 ปี ที่มีระดับน้ำตาลในเลือดมากกว่า 130 มก.ดล.	ครอบคลุม 3 ด้าน	การมีส่วนร่วม

แผนงาน/โครงการ

- 1. ชื่อโครงการ.....
- 2. หน่วยงานที่รับผิดชอบ.....
- 3. หลักการและเหตุผล (สถานการณ์และแนวโน้มของปัญหาและความเสี่ยง ความสำคัญของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม กลุ่มเป้าหมาย และรูปแบบการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่คาดว่าจะให้ผลดีและยั่งยืน)
- 4. วัตถุประสงค์ (ผลลัพธ์ที่ต้องการบรรลุ เมื่อสิ้นสุดโครงการ ตามตัวชี้วัด ได้แก่ ความเชื่อในความสามารถ /ความรอบรู้ด้านสุขภาพ พฤติกรรม สภาวะสุขภาพตามความเสี่ยง/โรค และความพึงพอใจ)
- 4.1 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความเชื่อในความสามารถ/ความรอบรู้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อการควบคุมความเสี่ยง/โรค.....เพิ่มขึ้น
- 4.2 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีพฤติกรรมดูแลตนเองในเรื่องการรับประทานอาหาร การออกกำลังกาย การช้ยา (เฉพาะผู้ป่วย) จัดการความเครียดด้วยตัวเอง ดูแลและเฝ้าระวังภาวะแทรกซ้อน/ภาวะเสี่ยงถูกต้องเพิ่มขึ้น
- 4.3 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการที่มีค่า BMI เกิน มีค่า BMI ลดลง
- 4.4 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการที่มีเส้นรอบเอวเกิน มีเส้นรอบเอวลดลง
- 4.5 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการที่มีระดับความดันโลหิตตัวบน/ตัวล่างสูงเกินเกณฑ์ มีระดับความดันโลหิตตัวบน/ตัวล่างลดลง
- 4.6 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการที่มีระดับน้ำตาลในเลือด และ/หรือ HbA1C สูงเกินเกณฑ์ มีระดับน้ำตาลในเลือด และหรือ HbA1C ลดลง
- 4.7 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจ ในระดับมากขึ้นไป

15. การออกแบบกิจกรรมและใช้สื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ที่สอดคล้องกับปัจจัยสาเหตุพฤติกรรมสุขภาพและปัญหา ความต้องการและวิถีชีวิตของผู้ป่วยและญาติ

- เกณฑ์การให้คะแนน

0 คะแนน	ไม่มีการออกแบบกิจกรรมและใช้สื่อ ที่ใช้ข้อมูลปัจจัยสาเหตุพฤติกรรมสุขภาพ
0.5 คะแนน	มีการออกแบบกิจกรรมการปรับ เปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ที่ใช้ข้อมูลปัจจัยสาเหตุพฤติกรรมสุขภาพจากการวิเคราะห์
1 คะแนน	มีการออกแบบกิจกรรมและใช้สื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ที่ใช้ข้อมูลปัจจัยสาเหตุพฤติกรรมสุขภาพ จากการวิเคราะห์

- เอกสารประกอบ/เอกสารตัวอย่าง :

แผนการดำเนินงานสุขภาพและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	เครื่องมือ
กลุ่มผู้ป่วย (ผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อน) - พฤติกรรมในการรับประทานอาหาร	เพื่อให้ผู้ป่วยมีภาวะแทรกซ้อนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการรับประทานอาหารที่ถูกต้อง	ผู้ป่วยมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการรับประทานอาหารที่ถูกต้องเพิ่มขึ้นร้อยละ 20	ผู้ป่วยที่รับบริการในคลินิก NCDs ทุกคน	ต.ค.63 - ก.ย.64	CM	แบบบันทึกการรับประทานอาหาร
1.กิจกรรมประเมินสภาวะสุขภาพแก่ผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อน	เพื่อให้ผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อนทราบถึงสภาวะของตนเอง	ผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อนทราบถึงสภาวะสุขภาพของตนเองร้อยละ 100	ผู้ป่วยที่รับบริการในคลินิก NCDs ทุกคน	ต.ค.63 - ก.ย.64	CM	แบบบันทึกสภาวะสุขภาพ
2.กิจกรรมให้ความรู้แก่ผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อน และญาติ ในเรื่องพฤติกรรมกรรมการรับประทานอาหารที่ถูกต้อง	เพื่อให้ผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อน และญาติมีความรู้ ในเรื่องพฤติกรรมกรรมการรับประทานอาหารที่ถูกต้อง	ผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อน และญาติมีความรู้ ในเรื่องพฤติกรรมกรรมการรับประทานอาหารที่ถูกต้องเพิ่มขึ้นร้อยละ 80	ผู้ป่วยที่รับบริการในคลินิก NCDs ทุกคน	ต.ค.63 - ก.ย.64	พยาบาลวิชาชีพ	แบบประเมินความรู้เรื่องพฤติกรรมกรรมการรับประทานอาหาร
3.กิจกรรมสถานการณ์จำลองฝึกปฏิบัติการเลือกชนิดอาหาร และปริมาณอาหารที่ควรรับประทานและอาหารที่ไม่ควรรับประทาน	เพื่อให้ชนิดอาหาร และปริมาณอาหารที่ควรรับประทานและอาหารที่ไม่ควรรับประทานรับประทานได้ถูกต้อง	ชนิดอาหารและปริมาณอาหารที่ควรรับประทานและอาหารที่ไม่ควรรับประทานได้ถูกต้องร้อยละ 80	ผู้ป่วยที่รับบริการในคลินิก NCDs ทุกคน	ต.ค.63 - ก.ย.64	นักโภชนาการ นักวิชาการ สาธารณสุข	ตัวอย่างอาหารและเอกสารการจัดเมนูอาหารที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อน

ที่มา: โรงพยาบาลพัทลุง

16. แผนงาน หรือ โครงการ หรือโปรแกรมสุขภาพหรือ แผนการจัดกิจกรรมสุขภาพ จัดทำโดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสุขภาพ ทีมสหวิชาชีพ ผู้ป่วยและญาติ

● เกณฑ์การให้คะแนน

0 คะแนน	แผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการจัดกิจกรรมสุขภาพ จัดทำโดยผู้รับผิดชอบงาน
0.5 คะแนน	แผนงาน หรือโครงการ หรือโปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการจัดกิจกรรมสุขภาพ จัดทำ โดยการมี ส่วนร่วมของคณะกรรมการสุขภาพหรือทีมสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง
1 คะแนน	แผนงาน หรือโครงการ หรือโปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการจัดกิจกรรมสุขภาพ จัดทำ โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสุขภาพ ทีมสหวิชาชีพ และ ผู้ป่วยและญาติ

● เอกสารประกอบ/เอกสารตัวอย่าง :

แผนการจัดกิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพผู้ป่วยเบาหวานในคลินิกเบาหวาน

ลำดับ	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	กิจกรรม	ระยะเวลา	งบประมาณ	เกณฑ์การประเมินผล	ผู้รับผิดชอบ
1	1.กลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมสุขภาพตามหลัก 3อ 2ส ที่ถูกต้องเพิ่มขึ้น 2. กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมสุขภาพ 3.กลุ่มเป้าหมายและภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในกิจกรรม/โครงการ	1. ผู้ป่วยเบาหวาน จำนวน 50 คน	1.จัดกิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ/ให้คำปรึกษากลุ่มเป้าหมาย โดยใช้หลัก 3อ 2 ส - ตรวจสอบภาพเบื้องต้น ชั่งน้ำหนัก วัดความดันโลหิต วัดรอบเอว - ประเมินพฤติกรรมสุขภาพ - ให้ความรู้เรื่องยา ภาวะแทรกซ้อน - สาธิตอาหารป้องกันโรคเบาหวาน - ปิงปอง 7 สี จราจรชีวิต - สาธิต ฝึกปฏิบัติการออกกำลังกาย วิธีคลายเครียด หลีกเสี่ยงสุรา บุหรี่ - คำนวณพลังงานและกำหนดอาหารทดแทน 2.นัดประชุม/ติดตาม เสริมพลังในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม (1 เดือน 3 เดือน 6 เดือนหรือตามความเหมาะสม) 3.ประเมินผลการดำเนินงาน 4.สรุปการดำเนินงาน	ตุลาคม 2564 - กันยายน 2565	ไม่ใช้งบประมาณผสมผสานไปในงานประจำ	1.กลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรม 3อ2ส ที่ถูกต้องเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 2.กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมสุขภาพร้อยละ 80 ส่วนร่วมในกิจกรรมโครงการระดับ 3-5	-ทีมสหวิชาชีพในคลินิกเบาหวาน (กลุ่มภารกิจด้านการพยาบาล, กลุ่มงานเภสัชกรรม, ฝ่ายโภชนาการ, กลุ่มงานเวชกรรมสังคม, กลุ่มงานจิตเวช, กลุ่มงานกายภาพบำบัด, คนต้นแบบ (เลิกบุหรี่,ผู้ป่วยเบาหวาน)

ประชุมทีมสหวิชาชีพทำแผนจัดกิจกรรม

ที่มา: โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์

17. แนวทางการประเมินผลการดำเนินงานสุขภาพและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

- เกณฑ์การให้คะแนน

0 คะแนน	ไม่มีแนวทางการประเมินผลงาน
0.5 คะแนน	มีแนวทางการประเมินผลการดำเนินงานสุขภาพที่ระบุ ตัวชี้วัดพฤติกรรม/ระยะ เวลา/กลุ่มเป้าหมาย
1 คะแนน	มีแนวทางการประเมินผลงานสุขภาพที่ระบุ ตัวชี้วัดพฤติกรรม/ระยะเวลา/กลุ่มเป้าหมาย และ เครื่องมือ

- เอกสารประกอบ/เอกสารตัวอย่าง :

แนวทางการประเมิน กิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพผู้ป่วยเบาหวานในคลินิกเบาหวาน

ลำดับที่	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	กลุ่มเป้าหมาย	ระยะเวลา	เครื่องมือ	ผู้รับผิดชอบ
1	1.กลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมสุขภาพตามหลัก 3อ 2ส ที่ถูกต้องเพิ่มขึ้น 2.กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อกิจกรรม/โครงการ 3.กลุ่มเป้าหมายและภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในกิจกรรม/โครงการ	1.กลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรม 3อ 2ส ที่ถูกต้องเพิ่มขึ้น 2.กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม $\geq$ ร้อยละ 80 3.กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในโครงการระดับ 3-5	1. ผู้ป่วยเบาหวาน ที่มารับบริการตรวจรักษาที่คลินิกเบาหวาน โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ จำนวน 50 คน	1 ตุลาคม 2564 – 30 กันยายน 2565 (1เดือน, 3เดือน, 6เดือน หรือตามความเหมาะสมในบางคน)	1.แบบประเมินพฤติกรรมสุขภาพตามหลัก 3อ 2ส 2.แบบสอบถามความพึงพอใจ 3.แบบวัดระดับ การมีส่วนร่วมของผู้ป่วยเบาหวาน	น.ส.กรรณิการ์ จันทร์กษา จนท.กลุ่มงานสุขภาพ ทีมสหวิชาชีพในคลินิกเบาหวาน

ที่มา: โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์

18. การจัดกิจกรรมตามแผนงาน หรือ โครงการ หรือ โปรแกรมสุขภาพ หรือ แผนการจัดกิจกรรมสุขภาพ

● เกณฑ์การให้คะแนน

0 คะแนน	มีการจัดกิจกรรมสุขภาพ ไม่ครบตามแผน
0.5 คะแนน	มีการจัดกิจกรรมสุขภาพ ครบตามแผนและการจัดกิจกรรมสุขภาพ ใช้การมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการหรือ ทีมสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง
1 คะแนน	มีการจัดกิจกรรมสุขภาพครบตามแผน และการจัดกิจกรรมสุขภาพ ใช้การมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการ ทีมสหวิชาชีพ และผู้ป่วยและญาติ

● เอกสารประกอบ/เอกสารตัวอย่าง :

ชื่อโครงการ/กิจกรรม	ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพผู้ป่วยโรคเบาหวานในคลินิกเบาหวาน
ผู้รับผิดชอบ	กลุ่มงานสุขภาพ
รูปแบบการดำเนินงาน	การบูรณาการร่วมกับสหวิชาชีพ
เครือข่ายที่เข้าร่วม	ทีมสหวิชาชีพในคลินิกเบาหวาน (นักโภชนาการ, เภสัชกร, นักกายภาพบำบัด, เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข, พยาบาลจัดการรายการ, พยาบาลจิตเวช, แพทย์แผนไทย)

วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	ตัวชี้วัด	กิจกรรมการดำเนินงาน			การประเมินผล
			ด้านการเรียนรู้	ด้านทักษะ	ด้านพัฒนาปัจจัยแวดล้อม	
1.กลุ่มเป้าหมายโรงพยาบาลมีพฤติกรรมสุขภาพตามหลัก 3อ 2ส ที่ถูกต้องเพิ่มขึ้น 2.กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจ 3.ทีมสหวิชาชีพมีส่วนร่วมในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพผู้ป่วยเบาหวาน	ผู้ป่วยเบาหวานในคลินิกเบาหวานของโรงพยาบาล จำนวน 50 คน	1.ให้กลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมตามหลัก3อ 2ส ที่ถูกต้องเพิ่มขึ้น 2.กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมสุขภาพ ≥ ร้อยละ 80 3.กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในโครงการระดับ 3-5	1.การอบรมให้ความรู้ 2.เปิดวิดิทัศน์ให้ชม 3.แจกแผ่นพับ, คู่มือ 4.แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์รายกลุ่มและรายบุคคล	1.การสาธิตอาหารจำลอง, การอ่านฉลากโภชนาการ 2.ฝึกการคำนวณปริมาณพลังงานในอาหาร วิเคราะห์-ประเมินตนเอง 3.ฝึกทำแผนการรับประทานอาหาร 4.ฝึกทักษะการออกกำลังกายที่เหมาะสม 5.ฝึกการผ่อนคลายความเครียด 6. ฝึกทักษะในการเลิกเสพยาสูบ และดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	1.มีบุคคลต้นแบบร่วมให้ความรู้ เช่น ผู้ป่วยต้นแบบ 2.การจัดบอร์ดความรู้โรคเบาหวาน 3.อุปกรณ์ในการออกกำลังกาย เช่น สู้วิ่ง จักรยาน ยางยืด กะลา นวดเท้า สมุนไพรแช่เท้า เป็นต้น 4.ติดตามเยี่ยมให้กำลังใจกลุ่มเป้าหมาย เยี่ยมบ้าน, โทรศัพท์,ไลน์ เป็นต้น	ประเมินพฤติกรรมหลังเสร็จสิ้นกิจกรรมและประเมินติดตาม1,3,6เดือน

ที่มา: โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์

19. การสนับสนุน เสริมพลังให้กับภาคีเครือข่าย ผู้ป่วยและญาติ แขนงนำสุขภาพภาคประชาชน ในการดำเนินงานสุขภาพและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

- เกณฑ์การให้คะแนน

0 คะแนน	ไม่มีการสนับสนุนเสริมพลังให้กับภาคีเครือข่าย
0.5 คะแนน	มีการสนับสนุน เสริมพลังให้กับทีมสหวิชาชีพ ภาคีเครือข่ายที่เป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
1 คะแนน	มีการสนับสนุน เสริมพลังให้กับทีมสหวิชาชีพ ภาคีเครือข่ายที่เป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และผู้ป่วยและญาติ หรือ แขนงนำสุขภาพภาคประชาชน

- เอกสารประกอบ/เอกสารตัวอย่าง :

แผนการสนับสนุนการดำเนินงานสุขภาพและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ
โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ ปีงบประมาณ 2565

แผนการสนับสนุนการดำเนินงานสุขภาพและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพกิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพผู้ป่วยโรคเบาหวาน

วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	กิจกรรม	วันที่ติดตาม	พื้นที่	ผู้รับการติดตาม	ผู้ติดตาม
1. เพื่อติดตามประเมินผล การดำเนินงานตาม โครงการฯ 2. เพื่อให้ทราบปัญหา อุปสรรคของการ ดำเนินงาน มาเป็นข้อมูล ในการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ ในการดำเนินงานต่อไป	1. ทีมสหวิชาชีพมีการดำเนิน กิจกรรมตามที่กำหนดไว้ มากกว่า ร้อยละ 80 2. สามารถแก้ไขปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงาน ตามโครงการได้	ประชุม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ติดตามที่คลินิกโรค ไม่ติดต่อเรื้อรัง และ แนะนำให้ คำปรึกษา	19 เมษายน 2565	คลินิกโรคไม่ ติดต่อเรื้อรัง	-ทีมสหวิชาชีพที่ ดำเนินงานใน คลินิกเบาหวาน	นายสุติ บังฉาภาพ, น.ส.กรณิการ์ จันทร์ทุกชา กลุ่มงานเวชกรรมสังคม, กลุ่มงานการพยาบาล กลุ่มงานจิตเวช กลุ่มงานการแพทย์แผนไทยฯ กลุ่มงานกายภาพบำบัด กลุ่มงานโภชนศาสตร์

ที่มา: โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์

ผลการสนับสนุน เสริมพลังภาคีเครือข่าย

ปัญหาที่พบ	การแก้ไขปัญหา/ข้อเสนอแนะ	รายงานผลการสนับสนุน เสริมพลัง

20. การประเมินและรายงานผลการดำเนินงาน

- เกณฑ์การให้คะแนน

0 คะแนน	ไม่มีการประเมินและรายงานผล
0.5 คะแนน	มีผลการประเมินระดับปัจจัยสาเหตุพฤติกรรมสุขภาพ เช่น ความรู้ ความเชื่อในความสามารถของตน ทักษะสุขภาพที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น
1 คะแนน	มีผลการประเมินพฤติกรรมสุขภาพตามวัตถุประสงค์เมื่อสิ้นสุดโครงการ

- เอกสารประกอบ/เอกสารตัวอย่าง :

1. ผลการประเมินที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์/ตัวชี้วัดที่ระบุไว้ในโครงการ และในระดับปัจจัย สาเหตุพฤติกรรม เช่น ความรู้ ทักษะ ทักษะสุขภาพที่เกี่ยวข้อง เพิ่มขึ้นหรือลดลง เป็นต้น
2. เป็นการวัดความสำเร็จของโครงการ (การเปลี่ยนแปลง HL/HB/สภาวะสุขภาพ จากโปรแกรมประเมินHLHB และเช็คสภาวะสุขภาพ ก่อน-หลังดำเนินงาน เป็นต้น)

ผลการประเมินแผนงานปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ในกลุ่มผู้ป่วย รพ.พัทลุง ปีงบประมาณ ๒๕๖๔
การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน/กิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน
กลุ่มผู้ป่วย (ผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อน) - พฤติกรรมในการรับประทาน	เพื่อให้ผู้ป่วยมีภาวะแทรกซ้อนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการรับประทานอาหารที่ถูกต้อง	ผู้ป่วยมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการรับประทานอาหารที่ถูกต้องเพิ่มขึ้น ร้อยละ 20	ผู้ป่วยมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการรับประทานอาหารที่ถูกต้องเพิ่มขึ้นร้อยละ 50
1.กิจกรรมประเมินสภาวะสุขภาพแก่ผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อน	เพื่อให้ผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อนทราบถึงสภาวะสุขภาพของตนเอง	ผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อนทราบถึงสภาวะสุขภาพของตนเองร้อยละ 100	ผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อนทราบถึงสภาวะสุขภาพของตนเองร้อยละ 100
2.กิจกรรมให้ความรู้แก่ผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อน และญาติ ในเรื่องพฤติกรรมการรับประทานอาหารที่ถูกต้อง	เพื่อให้ผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อน และญาติมีความรู้ในเรื่องพฤติกรรมการรับประทานอาหารที่ถูกต้อง	ผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อน และญาติมีความรู้ในเรื่องพฤติกรรมการรับประทานอาหารที่ถูกต้องเพิ่มขึ้น ร้อยละ 80	ผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อน และญาติมีความรู้ในเรื่องพฤติกรรมการรับประทานอาหารที่ถูกต้องเพิ่มขึ้น ร้อยละ 90
3.กิจกรรมสถานการณ์จำลองฝึกปฏิบัติการเลือกชนิดอาหาร และปริมาณอาหารที่ควรรับประทานและอาหารที่ไม่ควรรับประทาน	เพื่อให้ชนิดอาหาร และปริมาณอาหารที่ควรรับประทานและอาหารที่ไม่ควรรับประทานรับประทานได้ถูกต้อง	ชนิดอาหารและปริมาณอาหารที่ควรรับประทานและอาหารที่ไม่ควรรับประทานได้ถูกต้องร้อยละ 80	ชนิดอาหารและปริมาณอาหารที่ควรรับประทานและอาหารที่ไม่ควรรับประทานได้ถูกต้องร้อยละ 90
4.กิจกรรมให้ความรู้ในการออกกำลังกายที่เหมาะสม	เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถเลือกการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับตนเองได้ถูกต้อง	ผู้ป่วยสามารถเลือกการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับตนเองได้ถูกต้องร้อยละ 80	ผู้ป่วยสามารถเลือกการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับตนเองได้ถูกต้องร้อยละ 90

กลุ่มผู้ป่วยเปรียบเทียบ ก่อน- หลัง การดำเนินงาน

ข้อมูลการสำรวจการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนของผู้ป่วยเบาหวาน จำนวน ๑๙๔
ของโรงพยาบาลพัทลุง

ความรู้เรื่องโรคเบาหวานที่ถูกต้อง

คำถาม	ตอบถูก (ร้อยละ)		ตอบผิด (ร้อยละ)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
๑. ข้อใดไม่ใช่อาการของโรคเบาหวาน	๘๕	๙๕	๑๕	๕
๒ ข้อใดไม่ใช่หลักในการควบคุมโรคเบาหวาน	๗๒	๙๒	๒๘	๘
๓ คนที่เป็นโรคเบาหวานจะตรวจพบระดับน้ำตาลในเลือดเป็น อย่างไร	๗๙	๙๙	๒๑	๑
๔ ผู้ป่วยเบาหวานที่มีระดับน้ำตาลในเลือดต่ำมีอาการอย่างไร	๘๒	๙๒	๑๘	๘
๕ เมื่อมีอาการเหงื่อออกมากใจสั่นหิวมาตาลายท่านควรแก้ไข อย่างไรเป็นอันดับแรก	๗๑	๙๑	๒๙	๙
๖ ผู้ป่วยเบาหวานที่มีระดับน้ำตาลในเลือดสูงมีอาการอย่างไรบ้าง	๖๙	๙๑	๓๑	๙
๗. เมื่อมีอาการกระหายน้ำมากปากคอแห้งปัสสาวะบ่อยกว่าปกติ คลื่นไส้อาเจียนท่านควรแก้ไขอย่างไร	๗๒	๙๒	๒๘	๘
๘.ข้อใดไม่ใช่ภาวะแทรกซ้อนของโรคเบาหวาน	๘๑	๙๙	๑๙	๑
๙ผู้ป่วยเบาหวานควรรับประทานอาหารประเภทใด	๘๐	๙๕	๒๐	๕
๑๐ ข้อใดไม่ใช่การดูแลเท้าในผู้ป่วยเบาหวานที่ถูกต้อง	๗๙	๙๗	๒๑	๓
๑๑.การออกกำลังกายที่มีประโยชน์ต่อผู้ป่วยเบาหวานยกเว้นข้อใด	๘๔	๙๔	๑๖	๖
๑๒ ข้อใดไม่ใช่วิธีการกำจัดความเครียดเพื่อป้องกัน ภาวะแทรกซ้อนจากโรคเบาหวาน	๘๑	๙๕	๑๙	๕
๑๓ ข้อใดไม่ใช่วิธีการรักษาโรคเบาหวาน	๗๙	๙๘	๒๑	๒
๑๔ ยาเม็ดที่รับประทานควบคุมโรคเบาหวานมีสรรพคุณอย่างไร	๖๗	๙๗	๓๓	๓
ค่าเฉลี่ย	๗๗.๑๔	๙๔.๗๘	๒๒.๘๕	๕.๒๐

ข้อมูลการประเมิน HL และ HB กลุ่มผู้ป่วยหลัง การทำกิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ

สรุปผลการประเมินความรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ					สำหรับหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในตำบลจัดการคุณภาพชีวิต														
องค์ประกอบการจัด	คะแนนเฉลี่ยรายข้อคำถาม					คะแนน รวมเฉลี่ย	ร้อยละ จาก คะแนนเต็ม	ระดับความรู้ ด้านสุขภาพ และ พฤติกรรมสุขภาพ	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบประเมิน จำแนกตามเกณฑ์การจัดระดับ										
	ข้อที่ 1	ข้อที่ 2	ข้อที่ 3	ข้อที่ 4	ข้อที่ 5				ดีมาก	ดี	พอใช้	ไม่มี							
ความรู้ด้านสุขภาพ	4.71	4.49	4.65	4.76	4.69														
สรุปคะแนนเฉลี่ยและร้อยละความรู้ด้านสุขภาพ	4.69	4.88	4.91	4.90	4.39	47.07	94.14	ดีมาก											
1. พฤติกรรมการบริโภคอาหาร	4.66	4.54	4.57	4.99	4.99	23.76	95.05	ดีมาก											
2. พฤติกรรมการออกกำลังกาย	4.13	4.66				8.79	87.94	ดีมาก											
3. พฤติกรรมการสูบบุหรี่	4.93	4.93				9.86	98.56	ดีมาก											
4. พฤติกรรมการดื่มสุรา	4.91					4.91	98.25	ดีมาก											
5. การจัดการความเครียด	4.03	4.11				8.14	101.80	ดีมาก											
6. พฤติกรรมการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผล	3.92	3.31	3.32			10.56	87.97	ดีมาก											
7. พฤติกรรมการป้องกันโรคติดต่อ HIV-19	4.96	4.99	3.78	4.56		18.29	114.30	ดีมาก											
สรุปคะแนนรวมพฤติกรรมสุขภาพ						84.31	98.04	ดีมาก											
									จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
									193	99.48	1	0.52	0	0.00	0	0.00	0	0.00	
									194	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	
									156	80.41	38	19.59	0	0.00	0	0.00	0	0.00	
									192	98.97	0	0.00	0	0.00	2	1.03			
									191	98.45	0	0.00	0	0.00	3	1.55			
									130	67.01	64	32.99	0	0.00	0	0.00			
									186	95.88	8	4.12	0	0.00	0	0.00			
									188	96.91	6	3.09	0	0.00	0	0.00			
									194	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00			

ที่มา: โรงพยาบาลพัทลุง

หมวดที่ 3 ผลลัพธ์การดำเนินงานสุขภาพและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

21. กลุ่มเป้าหมายที่ผ่านกระบวนการสุขภาพมีพฤติกรรมสุขภาพ (HB) หรือความรู้ทางสุขภาพ (HL) ในปัญหาสุขภาพที่สำคัญเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น

● เกณฑ์การให้คะแนน

0 คะแนน	ไม่สามารถแสดงผลพฤติกรรมสุขภาพ (HB) หรือความรู้ทางสุขภาพ (HL) ที่เปลี่ยนแปลงได้
0.5 คะแนน	สามารถแสดงผลเปรียบเทียบสาเหตุพฤติกรรมสุขภาพ (HB) หรือความรู้ทางสุขภาพ (HL) ที่เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นของกลุ่มเป้าหมาย ได้อย่างน้อย 1 กลุ่ม (กลุ่มไม่ป่วย หรือกลุ่มป่วย)
1 คะแนน	สามารถแสดงผลเปรียบเทียบพฤติกรรมสุขภาพ (HB) หรือความรู้ทางสุขภาพ (HL) ที่เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นของกลุ่มเป้าหมาย ได้ทั้ง 2 กลุ่ม (กลุ่มไม่ป่วยและกลุ่มป่วย)

● เอกสารประกอบ/เอกสารตัวอย่าง :

**ข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพ (Health Behavior : HB)
และข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy : HL)
กลุ่มไม่ป่วย**

การประเมินข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ ก่อนการดำเนินการและหลังดำเนินการ

หัวข้อ	ก่อน (คะแนนเฉลี่ย)	หลัง (คะแนนเฉลี่ย)
๑. สามารถสืบค้นข้อมูลสุขภาพจากแหล่งต่างๆ ได้ตรงกับสภาพปัญหาที่ท่านและคนในครอบครัวของท่านเป็นอยู่	๓.๗๒	๔.๕๘
๒. สามารถไปพบแพทย์ บุคลากรสาธารณสุข หรือผู้ให้บริการด้านสุขภาพ ตามอาการหรือสงสัยว่ามีอาการป่วยจากโรคที่ท่านกังวล	๓.๖๖	๔.๕๙
๓. สามารถเข้าใจวิธีการปฏิบัติตามคำแนะนำในสื่อสุขภาพเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพและป้องกันโรคได้	๓.๖๑	๔.๕๙
๔. สามารถอ่านและเข้าใจในผลการตรวจสุขภาพเบื้องต้น เช่น ดัชนีมวลกาย (BMI), ระดับความดันโลหิต (HT), ระดับน้ำตาลในเลือด (DM) เป็นต้น	๓.๓๑	๔.๗๒
๕. สามารถซักถามข้อมูลทางสุขภาพกับผู้ให้บริการสุขภาพ เพื่อนำมาดูแลสุขภาพของท่านให้ดีขึ้น	๓.๑๗	๔.๘๒
๖. แลกเปลี่ยนความรู้หรือแนวทางการปฏิบัติของตนเองกับผู้ให้บริการด้านสุขภาพหรือผู้อื่นได้ เช่น แนวการปฏิบัติป้องกันโรคความดันโลหิตสูงเบาหวาน การติดเชื้อโควิด-๑๙	๓.๑๗	๔.๘๒
๗. เปรียบเทียบข้อมูลด้านสุขภาพจากหลายแหล่งก่อนตัดสินใจทำตาม	๓.๓๗	๔.๖๘
๘. พิจารณาข้อดีข้อเสียของข้อมูลสุขภาพที่ได้รับด้วยเหตุผล ก่อนที่จะนำมาใช้ตาม ถึงแม้จะมีคนที่ใช้แล้วได้ผล	๓.๒๑	๔.๗๖
๙. ควบคุม กำกับสุขภาพตนเอง เช่น น้ำหนัก ตรวจสุขภาพประจำปี มองโลกในแง่บวก ลดอาหารทำลายสุขภาพ ออกกำลังกาย เป็นต้น	๓.๒๕	๔.๗๒
๑๐. วางแผน ทำกิจกรรมที่จำเป็นเพื่อการมีสุขภาพที่ดีของตนเอง	๓.๓๑	๔.๗๐
ความรู้ด้านสุขภาพในภาพรวม	ร้อยละ ๖๗.๕๕	ร้อยละ ๙๓.๙๔

๙.๒.๒ ผลประเมินพฤติกรรมสุขภาพ

หัวข้อ	ก่อน (คะแนนเฉลี่ย)	หลัง (คะแนนเฉลี่ย)
๑. พฤติกรรมการบริโภคอาหาร	๑๖.๒๗	๒๔.๐๓
๒. พฤติกรรมการออกกำลังกาย	๖.๒๗	๙.๒๕
๓. พฤติกรรมการสูบบุหรี่	๙.๒๗	๙.๗๗
๔. พฤติกรรมการดื่มสุรา	๔.๗๐	๔.๗๐
๕. การจัดการความเครียด	๖.๐๖	๗.๙๔
๖. พฤติกรรมการใช้ยาอย่างสมเหตุผล	๑๐.๐๐	๑๑.๒๓
๗. พฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อโควิด-๑๙	๑๑.๐๔	๑๕.๘๖
พฤติกรรมสุขภาพในภาพรวม	ร้อยละ ๗๓.๙๖	ร้อยละ ๙๖.๒๗

กลุ่มป่วย

การประเมินข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ ก่อนการดำเนินการและหลังดำเนินการ

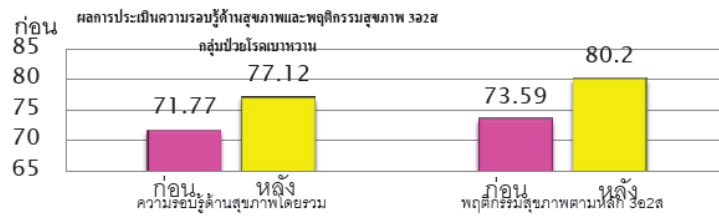
หัวข้อ	ก่อน (คะแนนเฉลี่ย)	หลัง (คะแนนเฉลี่ย)
๑. สามารถสืบค้นข้อมูลสุขภาพจากแหล่งต่างๆ ได้ตรงกับสภาพปัญหาที่ท่านและคนในครอบครัวของท่านเป็นอยู่	๓.๓๙	๔.๗๑
๒. สามารถไปพบแพทย์ บุคลากรสาธารณสุข หรือผู้ให้บริการด้านสุขภาพ ตามอาการหรือสงสัยว่ามีอาการป่วยจากโรคที่ท่านกังวล	๓.๘๑	๔.๔๙
๓. สามารถเข้าใจวิธีการปฏิบัติตามคำแนะนำในสื่อสุขภาพเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพและป้องกันโรคได้	๓.๔๙	๔.๖๕
๔. สามารถอ่านและเข้าใจในผลการตรวจสุขภาพเบื้องต้น เช่น ดัชนีมวลกาย (BMI), ระดับความดันโลหิต (HT), ระดับน้ำตาลในเลือด (DM) เป็นต้น	๓.๒๗	๔.๗๖
๕. สามารถซักถามข้อมูลทางสุขภาพกับผู้ให้บริการสุขภาพ เพื่อนำมาดูแลสุขภาพของท่านให้ดียิ่งขึ้น	๓.๑๗	๔.๖๙
๖. แลกเปลี่ยนความรู้หรือแนวทางการปฏิบัติของตนเองกับผู้ให้บริการด้านสุขภาพหรือผู้อื่นได้ เช่น แนวการปฏิบัติป้องกันโรคความดันโลหิตสูงเบาหวาน การติดเชื้อโควิด-๑๙	๓.๑๗	๔.๖๙
๗. เปรียบเทียบข้อมูลด้านสุขภาพจากหลายแหล่งก่อนตัดสินใจทำตาม	๓.๓๖	๔.๘๘
๘. พิจารณาข้อดีข้อเสียของข้อมูลสุขภาพที่ได้รับด้วยเหตุผล ก่อนที่จะนำมาใช้ตาม ถึงแม้จะมีคนที่ใช้แล้วได้ผล	๓.๒๑	๔.๙๑
๙. ควบคุม กำกับสุขภาพตนเอง เช่น น้ำหนัก ตรวจสุขภาพประจำปี มองโลกในแง่บวก ลดอาหารทำลายสุขภาพ ออกกำลังกาย เป็นต้น	๓.๒๕	๔.๙๐
๑๐. วางแผน ทำกิจกรรมที่จำเป็นเพื่อการมีสุขภาพที่ดีของตนเอง	๓.๓๑	๔.๓๙
ความรู้ด้านสุขภาพในภาพรวม	ร้อยละ ๖๖.๘๓	ร้อยละ ๙๘.๐๔

๙.๒.๒ ผลประเมินพฤติกรรมสุขภาพ

หัวข้อ	ก่อน (คะแนนเฉลี่ย)	หลัง (คะแนนเฉลี่ย)
๑. พฤติกรรมการบริโภคอาหาร	๑๕.๙๓	๒๓.๗๖
๒. พฤติกรรมการออกกำลังกาย	๖.๔๐	๘.๗๙
๓. พฤติกรรมการสูบบุหรี่	๙.๖๕	๙.๘๖
๔. พฤติกรรมการดื่มสุรา	๔.๘๕	๔.๙๑
๕. การจัดการความเครียด	๖.๐๑	๘.๑๔
๖. พฤติกรรมการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผล	๑๐.๔๒	๑๐.๕๖
๗. พฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อโควิด-๑๙	๑๑.๕๒	๑๘.๒๙
พฤติกรรมสุขภาพในภาพรวม	ร้อยละ ๗๕.๓๒	ร้อยละ ๙๘.๐๔

ที่มา: โรงพยาบาลพัทลุง

พฤติกรรมเสี่ยง/ความรู้ด้านสุขภาพ	กลุ่มเป้าหมาย	ผลก่อน (ร้อยละ)	ผลหลัง (ร้อยละ)	เพิ่มขึ้น/ลดลง
1.				
2.				

22. กลุ่มเป้าหมายที่ผ่านกระบวนการสุขภาพมีภาวะสุขภาพที่ดีขึ้น

- เกณฑ์การให้คะแนน

0 คะแนน	ไม่สามารถแสดงผลภาวะสุขภาพที่เปลี่ยนไปได้
0.5 คะแนน	สามารถแสดงผลเปรียบเทียบภาวะสุขภาพที่เปลี่ยนไปของกลุ่มเป้าหมาย ได้อย่างน้อย 1 กลุ่ม (กลุ่มไม่ป่วย หรือกลุ่มป่วย)
1 คะแนน	สามารถแสดงผลเปรียบเทียบภาวะสุขภาพที่เปลี่ยนไปในทิศทางที่ดีขึ้นของกลุ่มเป้าหมาย ได้อย่างน้อย 1 กลุ่ม (กลุ่มไม่ป่วย หรือกลุ่มป่วย)

- เอกสารประกอบ/เอกสารตัวอย่าง :

การเปรียบเทียบผลการเปลี่ยนแปลง สภาวะสุขภาพของกลุ่มป่วยในรพ.และหรือกลุ่มไม่ป่วยในชุมชนหลังดำเนินงาน

* กลุ่มปกติ /กลุ่มเสี่ยง : มีรอบเอว BMI ,FBS, BP ที่ดีขึ้น

* กลุ่มป่วย :ผู้ป่วยรายใหม่ ภาวะแทรกซ้อนลดลง อัตราRe-admission ในโรคเรื้อรังลดลง

สภาวะสุขภาพกลุ่มเสี่ยงที่ผ่านกระบวนการสุขภาพโรงพยาบาลตะโหนด

กลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานจำนวน ๔๐ ราย

สภาวะสุขภาพ	ลดลง		เท่าเดิม		เพิ่มขึ้น (จากเดิม)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้ำหนัก (กิโลกรัม)	๒๙	๗๒.๕	๗	๑๗.๕	๔	๑๐
ดัชนีมวลกาย(BMI)	๓๐	๗๕.๐	๖	๑๕.๐	๔	๑๐
รอบเอว	๒๙	๗๒.๕	๗	๑๗.๕	๔	๑๐
ค่าน้ำตาล	๓๒	๘๐.๐	๖	๑๕.๐	๒	๕.๐
จำนวนผู้ป่วยรายใหม่	๒๘	๗๐	๙	๒๒.๕	๓	๗.๕

สภาวะสุขภาพกลุ่มป่วยที่ผ่านกระบวนการสุขภาพ

กลุ่มป่วยโรคเบาหวานจำนวน ๓๐ ราย

สภาวะสุขภาพ	ลดลง		เท่าเดิม		เพิ่มขึ้น (จากเดิม)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้ำหนัก (กิโลกรัม)	๑๕	๕๐.๐	๕	๒๕.๐	๕	๒๕.๐
ดัชนีมวลกาย(BMI)	๒๔	๘๐.๐	๓	๑๐.๐	๓	๑๐.๐
รอบเอว	๒๓	๗๖.๗	๔	๑๓.๓	๓	๑๐
ค่าน้ำตาลสะสมในเลือด	๑๗	๕๖.๗	๑๑	๓๖.๗	๒	๖.๗
ผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อน	๑๘	๖๐.๐	๑๐	๓๓.๓	๒	๖.๗

ที่มา: โรงพยาบาลตะโหนด

23. การเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพ

- เกณฑ์การให้คะแนน

0 คะแนน	ไม่มีการเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพ
0.5 คะแนน	มีแผนหรือแนวทาง วิธีการเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพ ในพฤติกรรมที่เป็นปัญหาสุขภาพ สำคัญสอดคล้องตามแผนและภารกิจของโรงพยาบาล
1 คะแนน	มีการเฝ้าระวังและนำ ผลการเฝ้าระวังไปใช้ในการปรับกิจกรรมในแผนงาน โครงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ หรือ สื่อสารความเสี่ยงด้านพฤติกรรม/จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย ตามภารกิจของโรงพยาบาล

- เอกสารประกอบ/เอกสารตัวอย่าง :

1. มีแผน/แนวทางเฝ้าระวังพฤติกรรมที่เป็นปัญหาสำคัญใน รพ. หรือในชุมชน โดย จนท.เฝ้าระวังพฤติกรรมเองหรือ กลุ่มเป้าหมายเฝ้าระวังด้วยตนเอง ซึ่งจนท. ต้องนำข้อมูลมาสรุปในภาพรวม
2. สรุป/รายงานผลเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพนำไปใช้ปรับกิจกรรม

แผนการเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพที่เป็นพฤติกรรมเสี่ยงตามปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ (กลุ่มเสี่ยง)

กิจกรรมการเฝ้าระวัง	วัตถุประสงค์	รูปแบบและวิธีการรวบรวม	ตัวชี้วัด	กลุ่มเป้าหมาย	พื้นที่	ระยะเวลา
การเฝ้าระวังพฤติกรรมในการรับประทานอาหาร และการออกกำลังกาย ในกลุ่มเสี่ยง	1.เพื่อให้ผู้ที่มีภาวะเสี่ยงสูง ได้รับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม 2.เพื่อให้กลุ่มเสี่ยงมีความรู้ และพฤติกรรมกรมการบริโภคอาหารที่ถูกต้องเพิ่มหลังจาก การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม 3.เพื่อให้กลุ่มเสี่ยงมีความรู้ และพฤติกรรมกรมการออกกำลังกายที่ถูกต้องเพิ่มหลังจาก การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	1.พฤติกรรมสุขภาพเน้นหลัก 3. ได้แก่ -การออกกำลังกาย -การรับประทานอาหาร -อารมณ ความเครียด 2.การค้นหา/คัดกรองหา กลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวาน/ ความดันโลหิตสูง 3.การให้สุขศึกษาเรื่อง โรคเบาหวาน/ความดันโลหิต สูง กับประชาชนทั่วไป 4.กรณีที่มีผู้ป่วยส่งเสริม การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ให้กับผู้ช่วย	-ใช้แบบการเฝ้าระวัง พฤติกรรมกรมการบริโภค อาหารและการออกกำลังกาย กำลังกาย	-ประชากร ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ขึ้นไปได้รับการคัดกรอง เบาหวานและความดันทุก คน -กลุ่มเสี่ยงได้รับการ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม -ชุมชนต้นแบบปี 64 ที่จะ ได้รับการปรับเปลี่ยน พฤติกรรม	- จำนวน 5 ชุมชน - หมู่บ้านปรับเปลี่ยน พฤติกรรม	ต.ค.63 - ก.ย.64

ผลการเฝ้าระวัง เปรียบเทียบก่อนหลังการจัดกิจกรรมตามประเด็นปัญหาที่ต้องหารแก้ไข

กิจกรรมที่เฝ้าระวัง	ก่อนเข้าปรับเปลี่ยน (n=50)	หลังเข้าปรับเปลี่ยน (n=50)
	$\bar{x}$	$\bar{x}$
พฤติกรรมกรมการบริโภคอาหาร	16.27	24.03
พฤติกรรมกรมการออกกำลังกาย	6.27	9.25

จากตาราง พบว่า กลุ่มเสี่ยงมีด้านอาหาร พฤติกรรมกรมการบริโภคอาหาร และพฤติกรรมกรมการออกกำลังกาย เพิ่มขึ้น หลังการเข้าร่วมกิจกรรมกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

ลำดับ	โครงการกรมการเฝ้าระวังพฤติกรรม	การนำผลการเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพไปใช้ประโยชน์
1	การเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพควบคุมโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง	1.ส่งเสริมให้มีการออกกำลังกายในชุมชน 2.จัดให้มีการจัดทำแผน/โครงการกรมการออกกำลังกายบรรจุไว้ในปีงบประมาณ 3.จัดเตรียมกรมการสุขภาพ โดยเน้นหลัก 3 อ.คือ อาหาร อารมณ ออกกำลังกาย 4.ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรมการบริโภคอาหาร ลดอาหารหวาน มัน เค็ม

24. งานวิจัย หรือ นวัตกรรม หรือ ต้นแบบ หรือ ผลงานเด่นที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานสุขภาพและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

● เกณฑ์การให้คะแนน

0 คะแนน	ไม่มีการเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพ
0.5 คะแนน	มีแผนหรือแนวทาง วิธีการเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพ ในพฤติกรรมที่เป็นปัญหาสุขภาพสำคัญสอดคล้องตามแผนและภารกิจของโรงพยาบาล
1 คะแนน	มีการเฝ้าระวังและนำ ผลการเฝ้าระวังไปใช้ในการปรับกิจกรรมในแผนงาน โครงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ หรือ สื่อสารความเสี่ยงด้านพฤติกรรม/จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย ตามภารกิจของโรงพยาบาล

● เอกสารประกอบ/เอกสารตัวอย่าง :

1. เอกสารงานวิจัยด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพเช่น R2R /Case Study
2. นวัตกรรม หรือ ต้นแบบ หรือ ผลงานเด่นที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานสุขภาพและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ ในรูปแบบเอกสาร /การนำเสนอเวทีวิชาการ/เกียรติบัตร
3. ขอบเขต/ข้อกำหนดงานวิจัย หรือ นวัตกรรม หรือ ต้นแบบ หรือ ผลงานเด่น
  - 3.1 เป็นงานวิจัย หรือ นวัตกรรม หรือ ต้นแบบ หรือ ผลงานเด่น ที่มีวัตถุประสงค์ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพที่สอดคล้องกับปัญหาสาธารณสุข
  - 3.2 พื้นที่/กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยอยู่ในความรับผิดชอบของเครือข่ายโรงพยาบาล
  - 3.3 ผู้ทำงานวิจัยเป็นบุคลากรในโรงพยาบาลหรือในเครือข่ายโรงพยาบาล
  - 3.4 อายุงานวิจัย 3 ปี

ที่มา: โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์

25. ความพึงพอใจต่อกระบวนการสุศึกษาตามแผนงานโครงการ

- เกณฑ์การให้คะแนน

0 คะแนน	ไม่มีการสำรวจความพึงพอใจ
0.5 คะแนน	ผลการประเมินความพึงพอใจต่อกระบวนการสุศึกษา น้อยกว่าร้อยละ 80
1 คะแนน	มีผลการประเมินความพึงพอใจต่อกระบวนการสุศึกษา ร้อยละ 80 ขึ้นไป

- เอกสารประกอบ/เอกสารตัวอย่าง :

ส่วนที่ 2 การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

กรุณาขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียว

ลำดับ	ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1	การจัดกิจกรรมในครั้งนี้มีประโยชน์					
2	ท่านได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม					
3	รูปแบบ/หัวข้อความรู้ ในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม					
4	ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม					
5	สื่อและอุปกรณ์การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม					
6	สถานที่จัดกิจกรรมมีความเหมาะสม					
7	กิจกรรมน่าสนใจ มีประโยชน์ ได้ความรู้					
8	สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน					
9	สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่ถ่ายทอดได้					
10	ภาพรวมความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมครั้งนี้					

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติม

3.1 กิจกรรมลักษณะใดที่ท่านประทับใจมากที่สุด เพราะอะไร

.....

3.2 ท่านคิดว่าควรมีการจัดงานและกิจกรรมอะไรบ้างในครั้งต่อไป

.....

3.3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

ภาพที่ 1 ตัวอย่างแบบสอบถามความพึงพอใจ

ผลการประเมินความพึงพอใจต่อกิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพโรงพยาบาลพัทลุง

กิจกรรม	ผลการประเมินความพึงพอใจ
1.กิจกรรมประเมินสภาวะสุขภาพแก่ผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อน	ร้อยละ 94.25
2.กิจกรรมให้ความรู้แก่ผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อน และญาติ ในเรื่องพฤติกรรมมารับประทานอาหารที่ถูกต้อง	ร้อยละ 96.58
3.กิจกรรมสถานการณ์จำลองฝึกปฏิบัติการเลือกชนิดอาหาร และปริมาณอาหารที่ควรรับประทานและอาหารที่ไม่ควรรับประทาน	ร้อยละ 92.73
4.กิจกรรมให้ความรู้ในการออกกำลังกายที่เหมาะสม	ร้อยละ 91.64
5.กิจกรรมการฉายาให้ถูกต้องและตรงเวลา	ร้อยละ 92.91
กลุ่มเสี่ยงป่วย	ผลการประเมินความพึงพอใจ
1. ให้ความรู้กลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานมีความรู้ในเรื่องการบริโภคอาหาร	ร้อยละ 92.64
2. เพื่อให้กลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานมีความรู้ในเรื่องการออกกำลังกาย	ร้อยละ 91.75

ที่มา: โรงพยาบาลพัทลุง

ภาพที่ 2 สรุปผลความพึงพอใจ

เอกสารอ้างอิง

กองสุศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. (2562). แนวทางการพัฒนาคุณภาพงานสุศึกษาและพัฒนาความรอบรู้ด้านสุภาพและพฤติกรรมสุภาพในโรงพยาบาล. นนทบุรี: โรงพิมพ์กองสุศึกษา.

กองสุศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. (2563). มาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุศึกษา สำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุภาพตำบล ฉบับปีพุทธศักราช 2562. นนทบุรี: บริษัท จัน ชนา จำกัด.

กองสุศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. (2564). แนวทางการพัฒนาคุณภาพงานสุศึกษาตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพ ด้านที่ 8 ด้านสุศึกษา. กรุงเทพฯ: บริษัท 25 มีเดีย จำกัด.

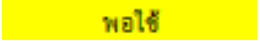

ภาคผนวก

ก. การประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ (HL&HB)

1. โปรแกรมประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ (HL&HB) คืออะไร มีกี่ระดับ และตัวอย่างแบบประเมิน

โปรแกรมประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ (HL&HB) คือ โปรแกรมหรือเครื่องมือประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพของประชาชน เพื่อทราบผลระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพในแต่ละด้านและนำด้านที่มีโอกาสเสี่ยงปัญหาด้านสุขภาพนำไปวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่นเดียวกันเครื่องมือนี้ก็สามารถนำมาวัดเพื่อประเมินผลการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นหรือไม่

ระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ จำแนกเป็น 4 ระดับ คือ ระดับไม่ดี ระดับพอใช้ ระดับดี และระดับดีมาก

	= ระดับไม่ดี
	= ระดับพอใช้
	= ระดับดี
	= ระดับดีมาก

ตัวอย่างแบบประเมินความรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพของประชาชน เพื่อป้องกันโรคติดเชื้อและโรคไร้เชื้อที่สำคัญของประชาชนในหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ

แบบประเมิน
ความรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพของประชาชน
เพื่อป้องกันโรคติดเชื้อและโรคไร้เชื้อที่สำคัญของประชาชน
ในหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ

คำชี้แจง: แบบประเมินนี้มีจุดมุ่งหมาย ใช้เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถ ทักษะ และการปฏิบัติตนด้านสุขภาพของประชาชน อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป ในหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ซึ่งประกอบด้วย ๔ ตอน จำนวน ๔๕ ข้อ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบ	จำนวน ๔ ข้อ
ตอนที่ ๒ ความรู้ด้านสุขภาพ	จำนวน ๑๖ ข้อ
ตอนที่ ๓ พฤติกรรมสุขภาพ	จำนวน ๒๐ ข้อ
๓.๑ พฤติกรรมสุขภาพ ตามหลัก ๓อ.๒ส.	จำนวน ๑๓ ข้อ
๓.๒ พฤติกรรมสุขภาพการป้องกันโรคติดเชื้อโควิด-๑๙	จำนวน ๗ ข้อ
ตอนที่ ๔ การมีส่วนร่วมจัดกิจกรรม	จำนวน ๕ ข้อ

ข้อมูลที่ได้จะนำมารวบรวมและวิเคราะห์ผล เพื่อให้ทราบระดับความรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมในการป้องกันโรคไร้เชื้อและโรคติดเชื้อ ซึ่งจะไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบ จึงขอให้ท่านตอบข้อคำถามตามความเป็นจริง เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนากิจกรรมด้านสุขภาพให้ประชาชนเกิดทักษะ และมีการปฏิบัติทางสุขภาพได้ถูกต้องต่อไป

คำนิยาม:
ความรู้ด้านสุขภาพ หมายถึง ความสามารถและทักษะของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลและบริการสุขภาพ มีความรู้ความเข้าใจ กล้าซักถาม ตัดสินใจเลือกปฏิบัติเพื่อการมีพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้อง และสามารถชี้แนะเรื่องสุขภาพต่อบุคคล ครอบครัว และชุมชน เข้าไปปฏิบัติตามเพื่อการมีสุขภาพที่ดี
พฤติกรรมสุขภาพของประชาชนเพื่อป้องกันโรคไร้เชื้อ และโรคติดเชื้อที่สำคัญของประชาชน หมายถึง การปฏิบัติตัวเพื่อการดูแลสุขภาพ ในการป้องกันโรคไร้เชื้อ ได้แก่ เบาหวาน ความดันโลหิตสูง มะเร็ง หัวใจ และหลอดเลือด รวมถึงการป้องกันการติดเชื้อของโรคอุบัติใหม่ ได้แก่ โควิด-19 เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติตนของประชาชนให้มีสุขภาพร่างกายและจิตใจแข็งแรงและลดภาวะเสี่ยงที่จะเป็นโรค

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ชื่อหมู่บ้าน..... ชื่อตำบล.....
 ชื่ออำเภอ..... ชื่อจังหวัด.....

โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

๑. เพศ ๑. ชาย ๒. หญิง

๒. ปัจจุบันท่านอายุ ๑. อายุ ๑๕-๑๙ ปี ๒. อายุ ๒๐-๒๙ ปี ๓. อายุ ๓๐-๓๙ ปี
 ๔. อายุ ๔๐-๔๙ ปี ๕. อายุ ๕๐-๕๙ ปี ๖. อายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป

๓. ท่านจบการศึกษาสูงสุดหรือกำลังศึกษาระดับชั้นใด
 ๑. ไม่ได้เรียนหนังสือ ๒. ประถมศึกษา ๓. มัธยมศึกษาตอนต้น
 ๔. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ๕. อนุปริญญา/ปวส. ๖. ปริญญาตรีขึ้นไป

๔. ท่านมีบทบาท/ตำแหน่ง/สถานะทางสังคมแบบใด
 ๑. อสม. ๒. ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน/กรรมการชุมชน ๓. ประชาชนในชุมชน

ตอนที่ ๒ ความรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

ข้อความประเมินจากการรับรู้ความรู้สึก ความเชื่อมั่น ความสามารถ หรือทักษะด้านสุขภาพของตนเอง	ระดับความเป็นจริงตรงกับท่าน				
	ไม่เคยทำ	ทำได้ยากมาก	ทำได้ยาก	ทำได้ง่าย	ทำได้ง่ายมาก
องค์ประกอบที่ ๑ ทักษะการเข้าถึงข้อมูลและบริการสุขภาพ					
๑. ท่านสามารถหาแหล่งข้อมูล เมื่อต้องการข้อมูลด้านสุขภาพและวิธีป้องกันตนเองได้โดยทันที					
๒. ท่านสามารถเสาะหาแหล่งบริการสุขภาพที่จะให้การช่วยเหลือด้านสุขภาพเมื่อเกิดความเจ็บป่วยหรือจำเป็นได้					
๓. ท่านสามารถติดต่อเบอร์สายด่วนสุขภาพที่จะให้การช่วยเหลือด้านสุขภาพเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินหรือปัญหาสุขภาพได้					
๔. ท่านสามารถตรวจสอบข้อมูลและแหล่งข้อมูลด้านสุขภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง เป็นจริง					
องค์ประกอบที่ ๒ ด้านการเข้าใจข้อมูลสุขภาพ					
๕. ท่านสามารถอ่านข้อมูลด้านสุขภาพและวิธีการป้องกันตนเองด้วยความเข้าใจ วิธีการปฏิบัติตามคำแนะนำในคู่มือ หรือเว็บไซต์					
๖. ท่านสามารถอ่านฉลากอาหารและยา ที่ได้รับถึงวิธีการกิน การใช้ การเก็บรักษา และผลข้างเคียง					
๗. ท่านสามารถเข้าใจข้อมูลสุขภาพที่นำเสนอในรูปแบบของสัญลักษณ์ คำศัพท์ ตัวเลขหรือเครื่องหมายในสถานพยาบาลได้					
๘. ท่านกล้าซักถามผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพ เช่น หมอ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เพื่อเพิ่มเข้าใจวิธีการดูแลสุขภาพให้ความเข้าใจที่ถูกต้อง					
องค์ประกอบที่ ๓ ด้านการประเมินข้อมูลและบริการด้านสุขภาพ					
๙. ท่านประเมินข้อมูลการปฏิบัติตัวกับผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพ เช่น หมอ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ก่อนที่จะทำตาม					
๑๐. ท่านพิจารณาข้อดีข้อเสียของข้อมูลสุขภาพที่ได้รับด้วยเหตุผล ก่อนที่จะทำตาม					
๑๑. ท่านทบทวนข้อมูลสุขภาพจากหลายแหล่งจนพบทางเลือกที่เหมาะสมก่อนที่จะทำตาม					
๑๒. ท่านไตร่ตรองข้อมูลสุขภาพที่ได้รับด้วยเหตุผล ก่อนที่จะทำตามถึงแม้จะมีคนที่ใช้แล้วได้ผล					
องค์ประกอบที่ ๔ การประยุกต์ใช้ข้อมูลและบริการสุขภาพ					
๑๓. ท่านสามารถนำข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพ ไปใช้ในการส่งเสริมสุขภาพตนเองให้ดีขึ้นเสมอ					
๑๔. ท่านหมั่นสังเกตความผิดปกติของร่างกายและอารมณ์ของตนเอง เพื่อป้องกันการเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นได้					
๑๕. ท่านวางแผน ทำกิจกรรมที่จำเป็น เช่น ชั่งน้ำหนัก ตรวจสุขภาพประจำปี มองโลกในแง่บวก ไม่ทานอาหารที่ส่งผลเสียต่อสุขภาพ ออกกำลังกายเป็นประจำ เพื่อการมีสุขภาพที่ดีของตนเอง					
๑๖. ท่านตั้งเป้าหมายไว้ชัดเจนในการปฏิบัติตน เพื่อลดหรือหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ					

ตอนที่ ๓ พฤติกรรมสุขภาพ (Health Behavior)

ตอนที่ ๓.๑ พฤติกรรมสุขภาพการบริโภคอาหาร การออกกำลังกาย การจัดการความเครียด การสูบบุหรี่ ดื่มสุรา และเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับการปฏิบัติของท่านในรอบ ๖ เดือนที่ผ่านมา

ข้อปฏิบัติ	ความถี่ในการปฏิบัติเฉลี่ยต่อสัปดาห์				
	๖-๗ วัน	๔-๕ วัน	๓ วัน	๑-๒ วัน	ไม่ปฏิบัติ
การบริโภคอาหาร					
๑. ท่านกินผักและผลไม้สดที่ไม่หวานจัด อย่างน้อยวันละครึ่งกิโลกรัม					
๒. ท่านมักกินอาหารแบบเดิม ซ้ำๆ จำเจ					
๓. ท่านกินอาหารที่มีไขมันสูง เช่น อาหารทอด แกงกะทิ เนื้อติดมัน เป็นต้น					
๔. ท่านกินขนมที่มีรสหวาน เช่น ลูกอม ขนมเชื่อม หรือผลไม้ที่มีน้ำตาลสูง					
๕. ท่านดื่มเครื่องดื่มที่มีรสหวาน เช่น น้ำอัดลม น้ำแดง น้ำเขียว					
๖. ท่านกินอาหารรสเค็ม หมักดอง หรือเติมน้ำปลาเพิ่มในอาหาร					
การออกกำลังกาย					
๗. ท่านออกกำลังกายอย่างต่อเนื่องประมาณ ๓๐ นาที จนรู้สึกเหนื่อยหรือมีเหงื่อออก					
๘. ท่านได้เคลื่อนไหวร่างกายต่อเนื่องจากการทำกิจวัตรประจำวันประมาณ ๓๐ นาที เช่น เดินไปทำงาน ทำงานบ้าน ทำงานโดยใช้แรง เป็นต้น					
การจัดการความเครียด					
๙. ท่านคิดมากหรือวิตกกังวล จนทำให้นอนไม่หลับหรือหลับมากเกินไป					
๑๐. ท่านกินอาหารมากกว่าปกติหรือน้อยกว่าปกติ เนื่องจากความเครียด					
การสูบบุหรี่					
๑๑. ท่านสูบบุหรี่ ยาสูบ หรือบุหรี่ไฟฟ้า					
๑๒. ท่านใกล้ชิดบุคคลที่สูบบุหรี่ ยาสูบ หรือบุหรี่ไฟฟ้า					
การดื่มสุราและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์					
๑๓. ท่านดื่มสุราหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เช่น สุรา เบียร์ ไวน์ เหล้าขาว ยาตองเหล้า ไชจู เป็นต้น					

ตอนที่ ๓.๒ พฤติกรรมสุขภาพการป้องกันโรคติดเชื้อโควิด-19

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ของแต่ละข้อความที่ตรงกับพฤติกรรมการปฏิบัติของท่านในรอบ ๓ เดือนที่ผ่านมา

- ทุกครั้ง หมายถึง ท่านปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นทุกครั้ง ร้อยละ ๑๐๐
- บ่อยครั้ง หมายถึง ท่านปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นมากกว่าร้อยละ ๗๐-๙๙
- บางครั้ง หมายถึง ท่านปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นประมาณร้อยละ ๕๐-๖๙
- นานๆครั้ง หมายถึง ท่านปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นน้อยกว่าร้อยละ ๔๙
- ไม่ปฏิบัติ หมายถึง ท่านไม่เคยปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นเลย

ข้อปฏิบัติ	ความถี่ในการปฏิบัติ				
	ทุก ครั้ง	บ่อย ครั้ง	บาง ครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่ ปฏิบัติ
๑๔. ท่านใช้สิ่งของส่วนตัว เช่น จาน ช้อนส้อม แก้วน้ำ ผ้าเช็ดตัว ฯลฯ ร่วมกับผู้อื่น					
๑๕. ท่านล้างหรือทำความสะอาดมือก่อนสัมผัสใบหน้า ตา ปาก จมูก					
๑๖. ท่านกินอาหารปรุงสุก และสะอาด					
๑๗. ท่านรับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่น					
๑๘. หลังจากจับสิ่งของสาธารณะ เช่น ราวบันได ที่จับประตู ปุ่มกดลิฟท์ เป็นต้น ท่านล้างมือด้วยสบู่ หรือใช้เจลแอลกอฮอล์ล้างมือ					
๑๙. ท่านสวมใส่หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย					
๒๐. ท่านทำความสะอาดบ้านและข้าวของเครื่องใช้ ที่ใช้ร่วมกันในบ้าน เช่น ลูกบิด ประตู ราวบันได เป็นต้น					

ตอนที่ ๔ การมีส่วนร่วมจัดกิจกรรม (สำหรับอสม./แกนนำชุมชน)

กรณีที่ท่านเป็น อสม.หรือแกนนำชุมชนได้ร่วมจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มความรอบรู้และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพแก่คนในชุมชน

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง และเติมข้อความในช่องว่างของแต่ละข้อที่ตรงกับพฤติกรรมการปฏิบัติของท่านในช่วงนี้

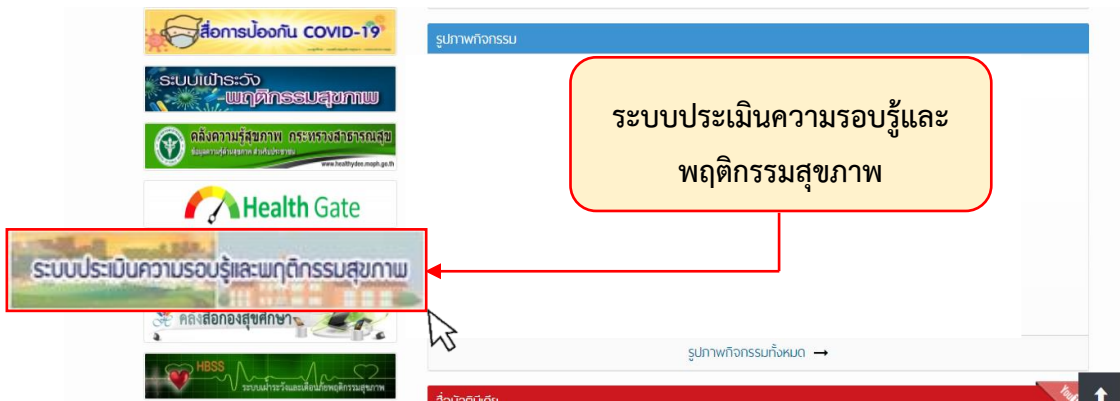
การมีส่วนร่วม	ทุกครั้ง	บางครั้ง	ไม่ปฏิบัติ
๑. ร่วมกิจกรรมประเมิน ฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคติดเชื้อ และโรคไร้เชื้อ เช่น การคัดกรองความเสี่ยงทางด้านสุขภาพ เป็นต้น			
๒. ร่วมทำแผนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ เช่น วิเคราะห์ปัญหา ออกแบบกิจกรรม ออกแบบนวัตกรรม เป็นต้น			
๓. จัดกิจกรรมให้ความรู้และการป้องกันโรคติดเชื้อ และโรคไร้เชื้อ			
๔. จัดกิจกรรมชมรมเพื่อเสริมสร้างทักษะทางด้านสุขภาพ เช่น เดินแอโรบิก สาธิตเมนูสุขภาพ สมอึบ้ำบัด เป็นต้น			
๕. ร่วมกำหนดและบังคับใช้มาตรการทางสังคมในการดูแลสุขภาพ เช่น ร่วมกำหนดให้เป็นหมู่บ้านปลอดบุหรี่ กำหนดให้งานบุญต้องไม่มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กำหนดให้ทุกบ้านปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้ เป็นต้น			

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

2. การเก็บข้อมูล

เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลโดยนำเครื่องมือการประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพตามหลัก 3อ.2ส. และโรคอุบัติใหม่ ซึ่งสามารถดาวน์โหลดจากเว็บไซต์กองสุขภาพ www.hed.go.th เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสามารถใช้ Google Forms ของกองสุขภาพ เพื่อสะดวกในการเก็บข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เข้าไปที่เว็บไซต์กองสุขภาพ www.hed.go.th คลิกเลือกกล่องข้อความ “ระบบประเมินความรอบรู้และพฤติกรรมสุขภาพ”

ขั้นตอนที่ 2 เมื่อคลิกเลือก “ระบบประเมินความรอบรู้และพฤติกรรมสุขภาพ” จากนั้นให้คลิกเลือก “แบบประเมินหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ” เพื่อตอบแบบสอบถาม

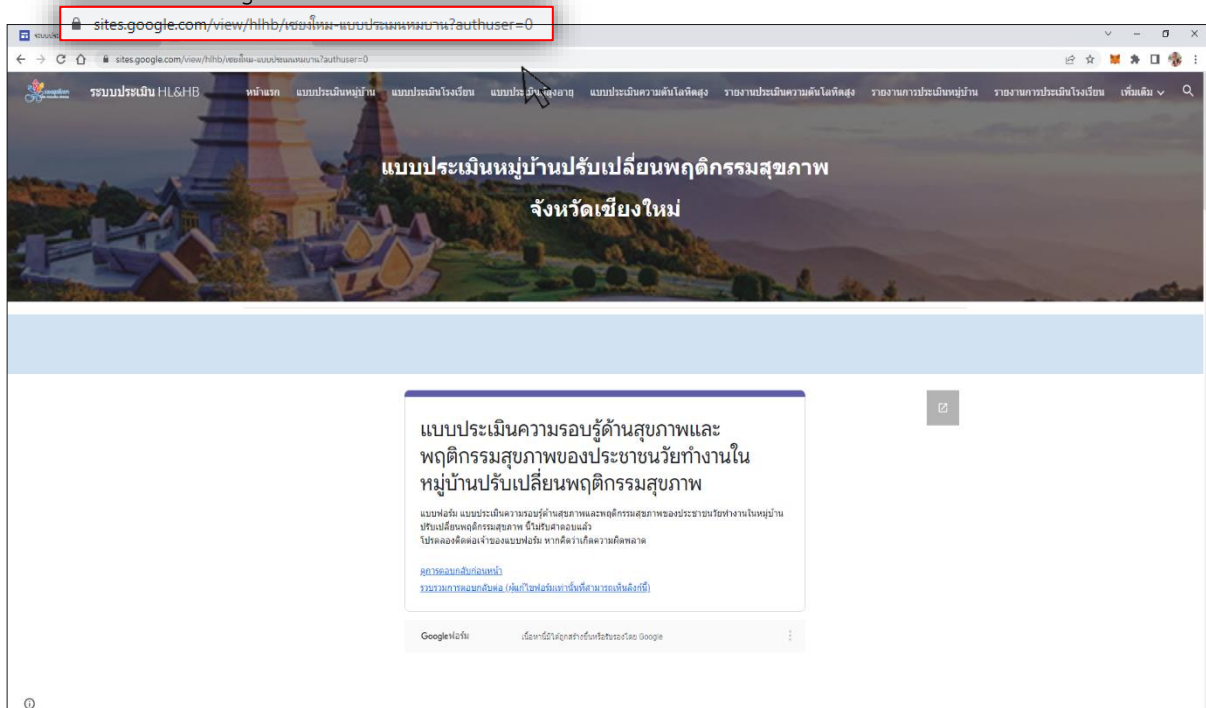
แบบประเมิน และรายงานการประเมินหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ โรงเรียนสุขบัญญัติ ผู้สูงอายุ และผู้ป่วยความดันโลหิตสูง

 <p>หมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ</p> <div style="border: 2px solid red; padding: 5px; display: inline-block;"> <p>>> แบบประเมินหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ</p> </div> <p>>> รายงานการประเมินหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ</p>	 <p>โรงเรียนสุขบัญญัติแห่งชาติ</p> <p>>> แบบประเมินโรงเรียนสุขบัญญัติแห่งชาติ</p> <p>>> รายงานการประเมินโรงเรียนสุขบัญญัติแห่งชาติ</p>	 <p>ผู้สูงอายุ</p> <p>>> แบบประเมินผู้สูงอายุในหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ</p> <p>>> รายงานการประเมินผู้สูงอายุในหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ</p>	 <p>ผู้ป่วยความดันโลหิตสูง</p> <p>>> แบบประเมินผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่มารับบริการในสถานบริการสุขภาพในพื้นที่ต้นแบบ</p> <p>>> รายงานการประเมินผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่มารับบริการในสถานบริการสุขภาพในพื้นที่ต้นแบบ</p>
---	---	--	---

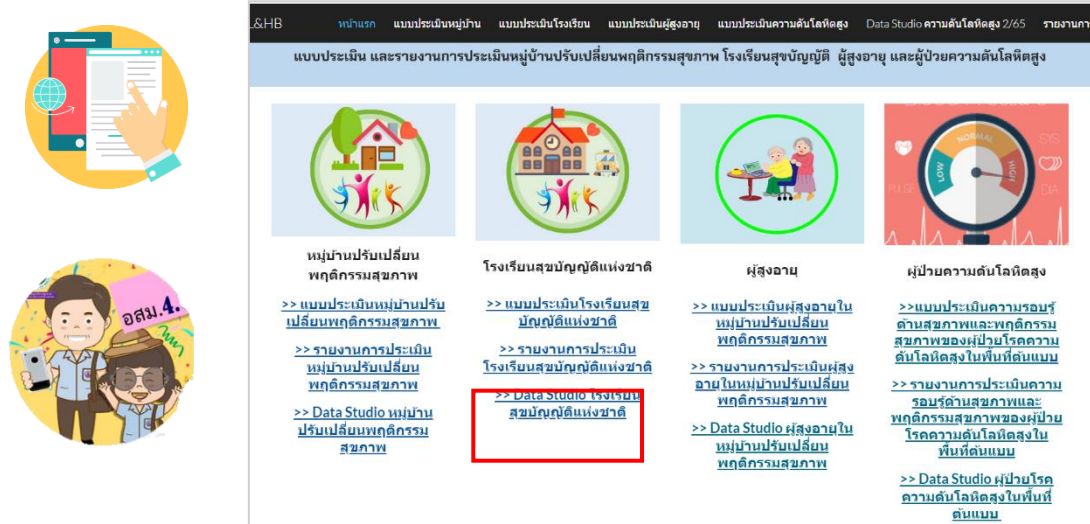
ขั้นตอนที่ 3 หลังจากนั้น คลิกเลือกเขต และจังหวัดที่ต้องการให้กลุ่มเป้าหมายตอบแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 4 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สามารถ “คัดลอกลิงค์ Google Forms” ส่งให้กลุ่มเป้าหมายตอบแบบประเมินใน Google Forms ผ่านทางไลน์ได้เลย

ขั้นตอนที่ 5 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยข้อมูลจะถูกส่งกลับมาที่แบบ “รายงานการประเมินหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ”

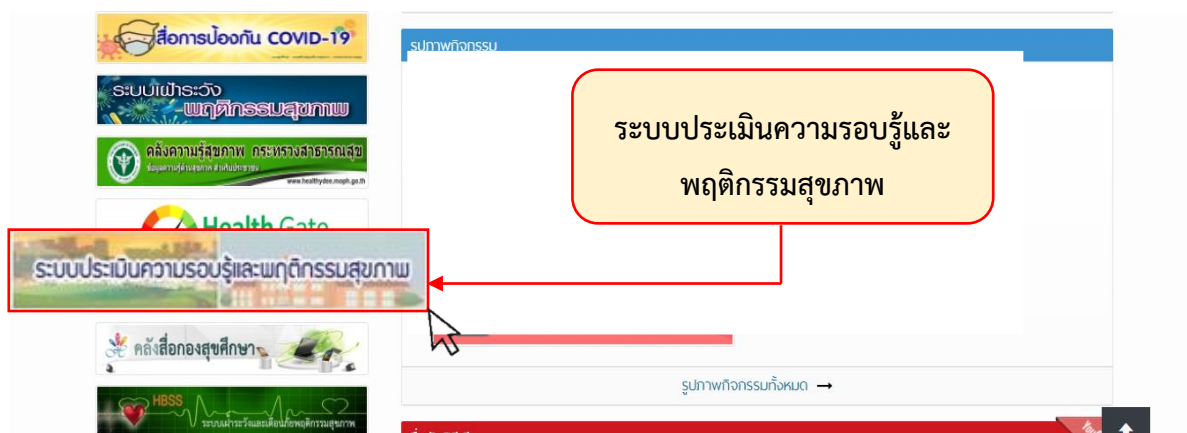
หน้าแรก แบบประเมินหมู่บ้าน แบบประเมินโรงเรียน แบบประเมินผู้สูงอายุ แบบประเมินความดันโลหิตสูง Data Studio ความดันโลหิตสูง 2/65 รายงานการ

แบบประเมิน และรายงานการประเมินหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ โรงเรียนสุขบัญญัติ ผู้สูงอายุ และผู้ป่วยความดันโลหิตสูง

 <p>หมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> >> แบบประเมินหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ >> รายงานการประเมินหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ >> Data Studio หมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ 	 <p>โรงเรียนสุขบัญญัติแห่งชาติ</p> <ul style="list-style-type: none"> >> แบบประเมินโรงเรียนสุขบัญญัติแห่งชาติ >> รายงานการประเมินโรงเรียนสุขบัญญัติแห่งชาติ >> รายงานผลการประเมินหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ 	 <p>ผู้สูงอายุ</p> <ul style="list-style-type: none"> >> แบบประเมินผู้สูงอายุในหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ >> รายงานการประเมินผู้สูงอายุในหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ >> Data Studio ผู้สูงอายุในหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ 	 <p>ผู้ป่วยความดันโลหิตสูง</p> <ul style="list-style-type: none"> >> แบบประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในพื้นที่ต้นแบบ >> รายงานการประเมินความรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในพื้นที่ต้นแบบ >> Data Studio ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในพื้นที่ต้นแบบ
--	--	---	---

3. การรายงานผล

ขั้นตอนที่ 1 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เข้าไปที่เว็บไซต์กองสุขภาพ www.hed.go.th คลิกเลือกกล่องข้อความ “ระบบประเมินความรู้และพฤติกรรมสุขภาพ”

ขั้นตอนที่ 2 เมื่อคลิกเลือก “ระบบประเมินความรู้และพฤติกรรมสุขภาพ” จากนั้นให้คลิกเลือก “รายงานการประเมินหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ” สำหรับดูผลการประเมินประชาชน/อสม. ในหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ

แบบประเมิน และรายงานการประเมินหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ โรงเรียนสุขบัญญัติ ผู้สูงอายุ และผู้ป่วยความดันโลหิตสูง

<p>หมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ</p> <p>>> แบบประเมินหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ</p> <p>>> รายงานการประเมินหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ</p>	<p>โรงเรียนสุขบัญญัติแห่งชาติ</p> <p>>> แบบประเมินโรงเรียนสุขบัญญัติแห่งชาติ</p> <p>>> รายงานการประเมินโรงเรียนสุขบัญญัติแห่งชาติ</p>	<p>ผู้สูงอายุ</p> <p>>> แบบประเมินผู้สูงอายุในหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ</p> <p>>> รายงานการประเมินผู้สูงอายุในหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ</p>	<p>ผู้ป่วยความดันโลหิตสูง</p> <p>>> แบบประเมินผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่มารับบริการในสถานบริการสุขภาพในพื้นที่ต้นแบบ</p> <p>>> รายงานการประเมินผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่มารับบริการในสถานบริการสุขภาพในพื้นที่ต้นแบบ</p>

ขั้นตอนที่ 3 คลิกเลือกเขต และจังหวัดที่ต้องการดูรายงานการประเมิน

รายงานการประเมินหมู่บ้าน เขต 1

[เชียงใหม่ 1/2566](#)

[บ้าน 1/2566](#)

[พะเยา 1/2566](#)

[แพร่ 1/2566](#)

[แม่ฮ่องสอน 1/2566](#)

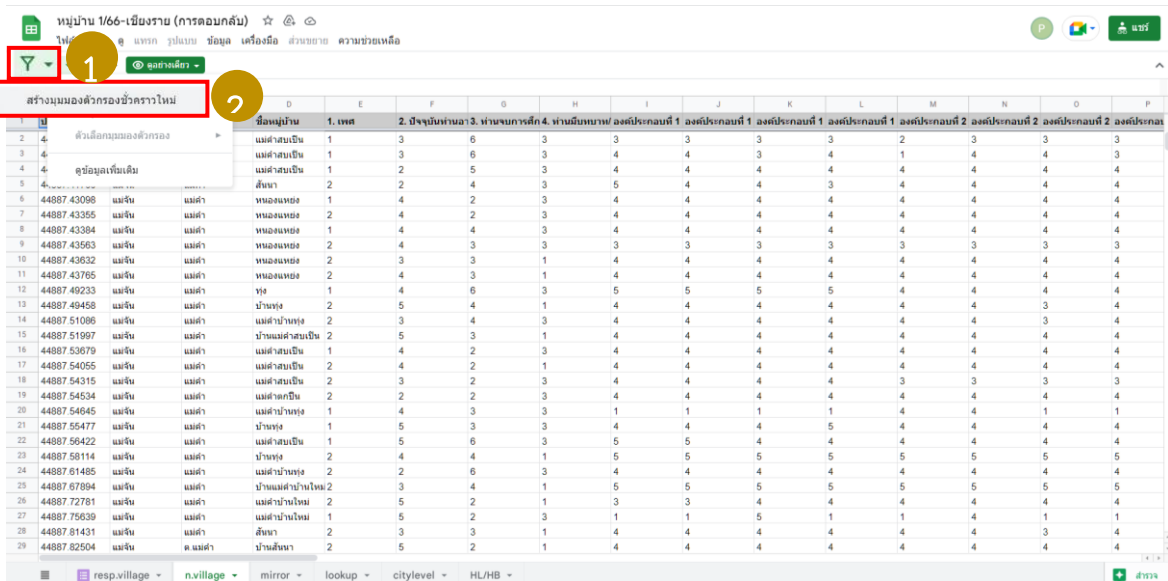
[ลำปาง 1/2566](#)

[ลำพูน 1/2566](#)

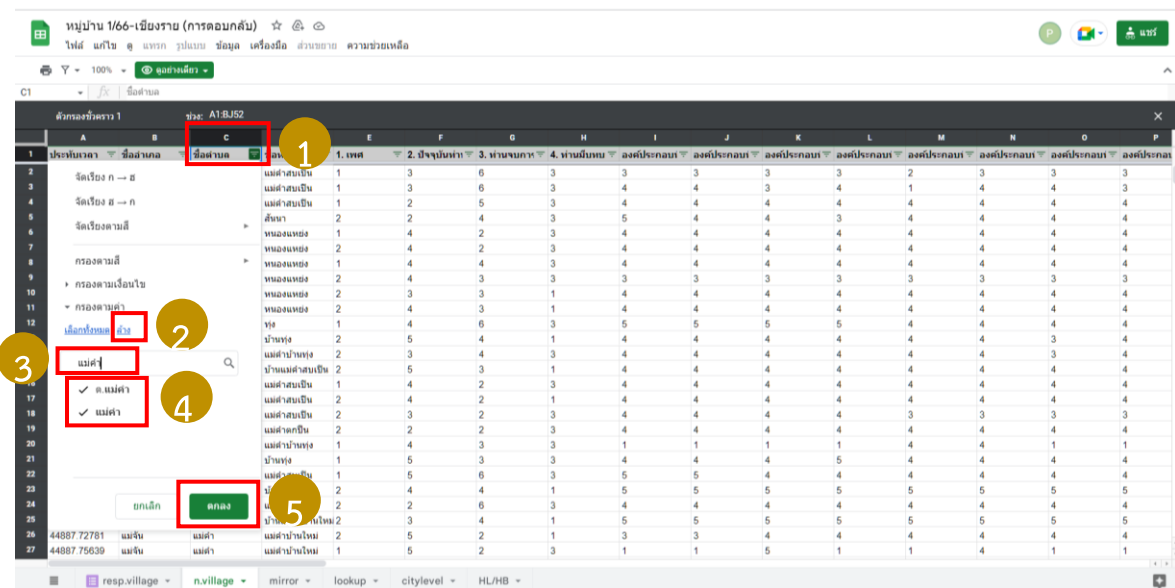

ขั้นตอนที่ 5 เลือกหมู่บ้าน หรือตำบล หรืออำเภอ ที่ต้องการรายงานผล คลิกเลือก สัญลักษณ์ “” (หมายเลข 1) จากนั้นเลือก “สร้างมุมมองตัวกรองชั่วคราวใหม่” (หมายเลข 2)

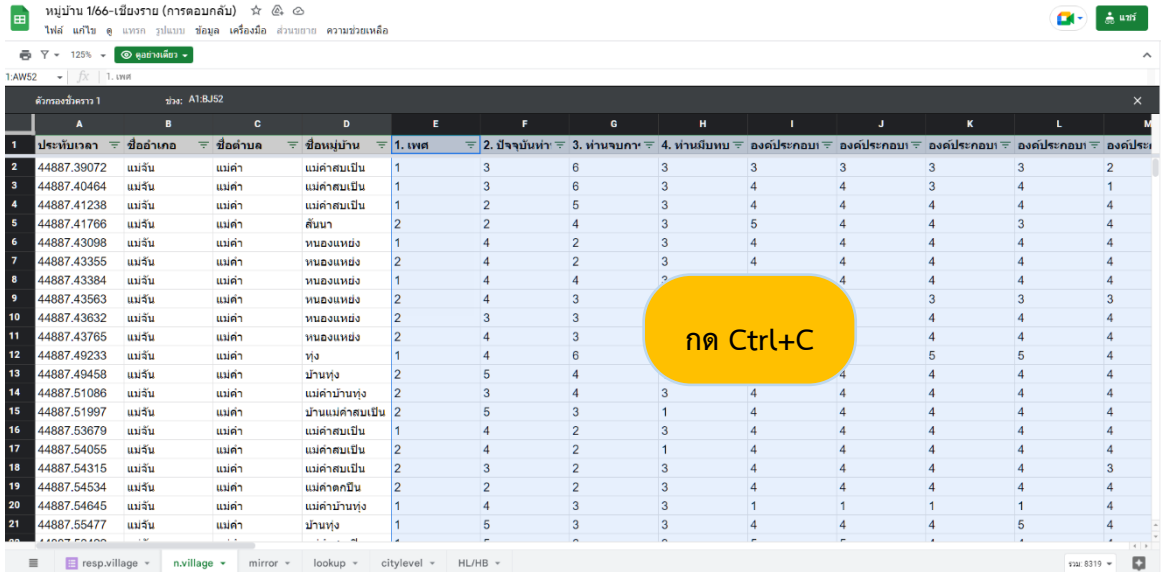
ขั้นตอนที่ 6 ไปที่ “คอลัมน์ C ชื่อตำบล” คลิกที่สัญลักษณ์ “” (หมายเลข 1) แล้วคลิกค้าง (หมายเลข 2) หลังจากนั้นพิมพ์ชื่อตำบลที่ต้องการ (ให้พิมพ์คำใกล้เคียงกับตำบลที่ต้องการด้วย) ในช่องค้นหา (หมายเลข 3) เมื่อพบชื่อที่ต้องการให้คลิกถูกที่หน้าชื่อตำบลที่ต้องการ (หมายเลข 4) แล้วตอบ “ตกลง” (หมายเลข 5)

***หมายเหตุ:

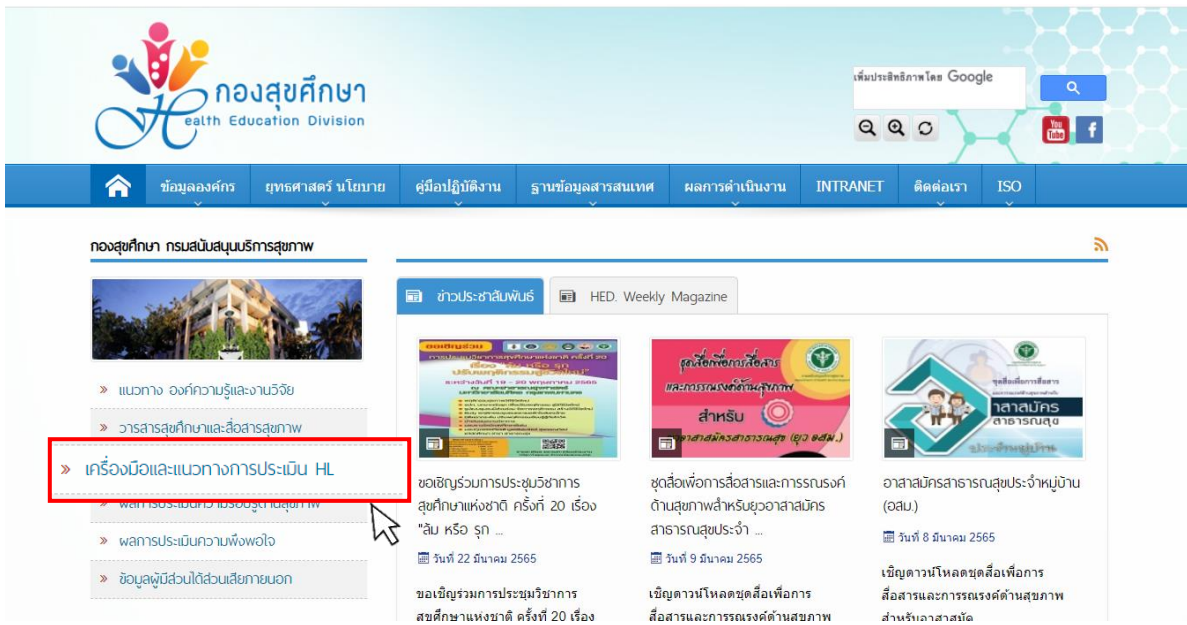
หากพบปัญหาของคอลัมน์ mirror/n.village ไม่ขึ้นข้อมูล เนื่องจากข้อมูลอาจมีการผิดพลาด โปรดติดต่อเจ้าหน้าที่กองสุขภาพ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เพื่อทำการแก้ไขข้อมูลให้

ขั้นตอนที่ 7 คลิกเลือกข้อมูลตั้งแต่ “คอลัมน์ E (เพศ) ถึงคอลัมน์ AW (การมีส่วนร่วม)” จากนั้นลากลงข้างล่างจนครบจำนวนประชาชนในพื้นที่ที่เลือก แล้วกด Ctrl + C (คัดลอก) แล้วนำไปวิเคราะห์ต่อใน Excel

1	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
2	44887.39072	แม่ริน	แม่คำ	แม่คำสมเป็น	1	3	6	3	3	3	3	3	2
3	44887.40464	แม่ริน	แม่คำ	แม่คำสมเป็น	1	3	6	3	4	4	3	4	1
4	44887.41238	แม่ริน	แม่คำ	แม่คำสมเป็น	1	2	5	3	4	4	4	4	4
5	44887.41766	แม่ริน	แม่คำ	สันนา	2	2	4	3	5	4	4	3	4
6	44887.43098	แม่ริน	แม่คำ	หนองแขง	1	4	2	3	4	4	4	4	4
7	44887.43355	แม่ริน	แม่คำ	หนองแขง	2	4	2	3	4	4	4	4	4
8	44887.43384	แม่ริน	แม่คำ	หนองแขง	1	4	4	2	4	4	4	4	4
9	44887.43563	แม่ริน	แม่คำ	หนองแขง	2	4	3	3	4	3	3	3	3
10	44887.43632	แม่ริน	แม่คำ	หนองแขง	2	3	3	3	4	4	4	4	4
11	44887.43765	แม่ริน	แม่คำ	หนองแขง	2	4	3	3	4	4	4	4	4
12	44887.49233	แม่ริน	แม่คำ	ทุ่ง	1	4	6	4	4	5	5	5	4
13	44887.49458	แม่ริน	แม่คำ	บ้านทุ่ง	2	5	4	4	4	4	4	4	4
14	44887.51086	แม่ริน	แม่คำ	แม่คำบ้านทุ่ง	2	3	4	3	4	4	4	4	4
15	44887.51997	แม่ริน	แม่คำ	บ้านแม่คำสมเป็น	2	5	3	1	4	4	4	4	4
16	44887.53679	แม่ริน	แม่คำ	แม่คำสมเป็น	1	4	2	3	4	4	4	4	4
17	44887.54055	แม่ริน	แม่คำ	แม่คำสมเป็น	2	4	2	1	4	4	4	4	4
18	44887.54315	แม่ริน	แม่คำ	แม่คำสมเป็น	2	3	2	3	4	4	4	4	3
19	44887.54534	แม่ริน	แม่คำ	แม่คำคกเป็น	2	2	2	3	4	4	4	4	4
20	44887.54845	แม่ริน	แม่คำ	แม่คำบ้านทุ่ง	1	4	3	3	1	1	1	1	4
21	44887.55477	แม่ริน	แม่คำ	บ้านทุ่ง	1	5	3	3	4	4	4	5	4

ขั้นตอนที่ 8 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เข้าที่เว็บไซต์กองสุขภาพ www.hed.go.th คลิกเลือกกล่องข้อความ “เครื่องมือและแนวทางการประเมิน HL”

กองสุขภาพ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

- ข้อมูลองค์กร
- ยุทธศาสตร์ นโยบาย
- คู่มือปฏิบัติงาน
- ฐานข้อมูลสารสนเทศ
- ผลการดำเนินงาน
- INTRANET
- ติดต่อเรา
- ISO

ข่าวประชาสัมพันธ์ | HED Weekly Magazine

- » **เครื่องมือและแนวทางการประเมิน HL**
- » ผลการประเมินความพึงพอใจ
- » ข้อมูลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก

ขอเชิญร่วมการประชุมวิชาการสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 20 เรื่อง "สืบ หรือ รุก ..."

วันที่ 22 มีนาคม 2565

ขอเชิญร่วมการประชุมวิชาการสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 20 เรื่อง

ขอเชิญดาวน์โหลดชุดสื่อเพื่อการสื่อสารและการณรงค์ด้านสุขภาพ

วันที่ 9 มีนาคม 2565

ขอเชิญดาวน์โหลดชุดสื่อเพื่อการสื่อสารและการณรงค์ด้านสุขภาพ

สำหรับ

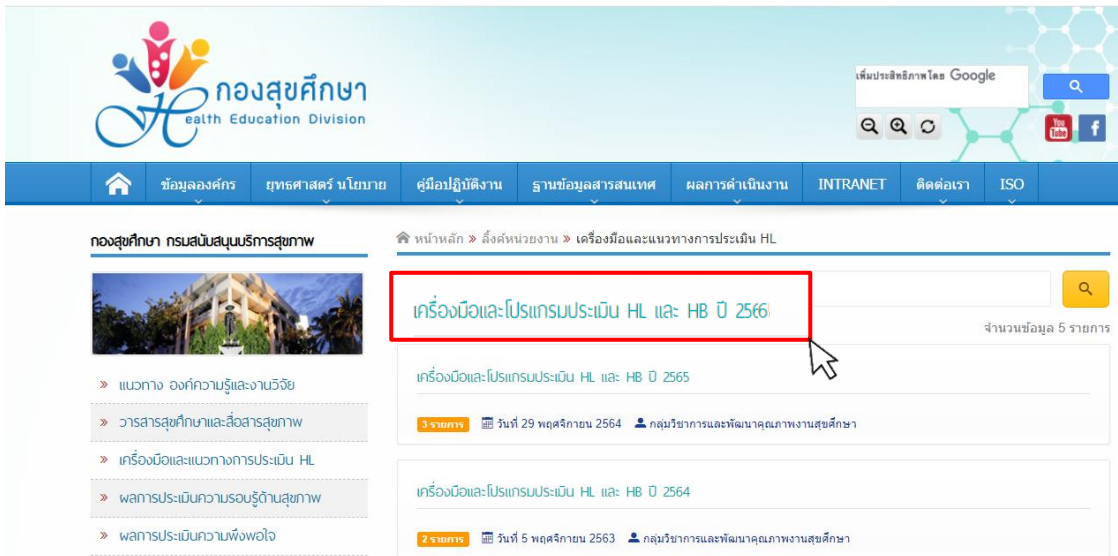
วันที่ 8 มีนาคม 2565

ขอเชิญดาวน์โหลดชุดสื่อเพื่อการสื่อสารและการณรงค์ด้านสุขภาพ

สำหรับ

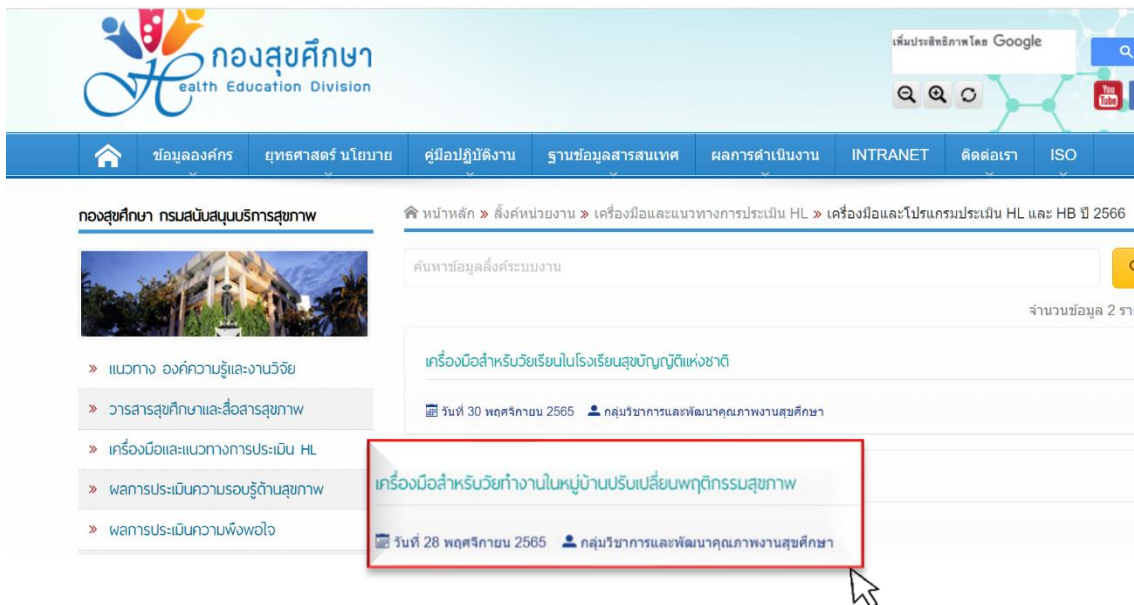
วันที่ 9 มีนาคม 2565

ขั้นตอนที่ 9 คลิกเลือก “เครื่องมือและโปรแกรมประเมิน HL และ HB ปี 2566”

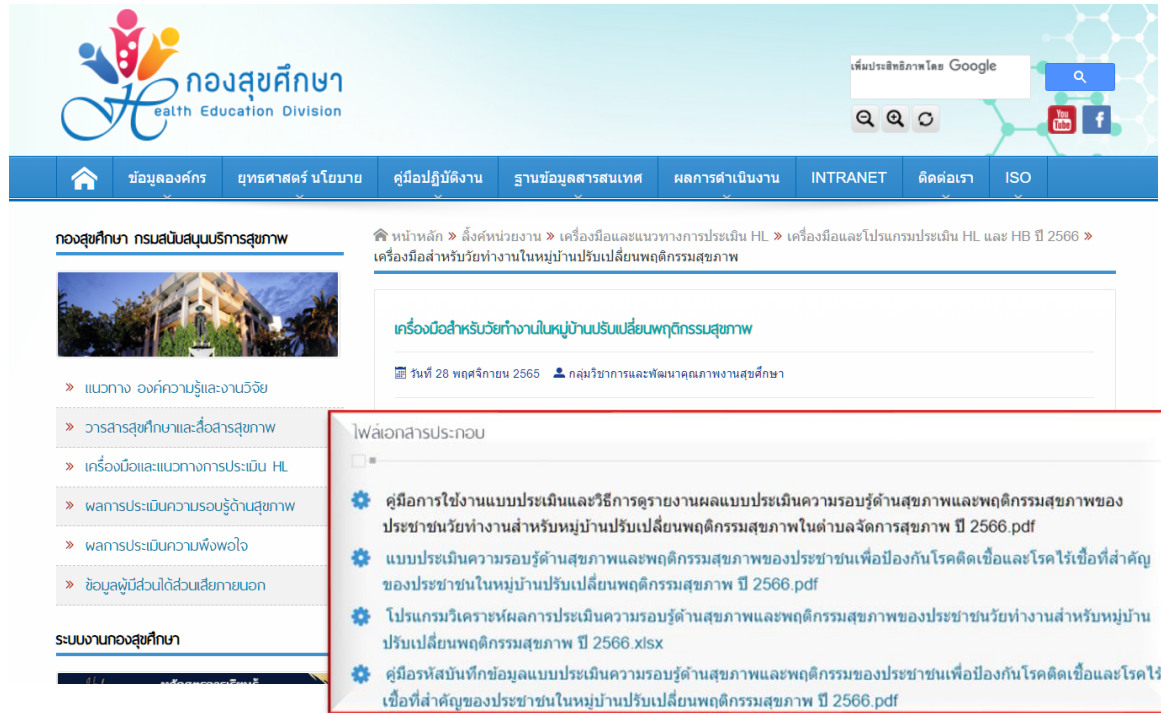
The screenshot shows the website interface with a search bar at the top right containing the text "เครื่องมือและโปรแกรมประเมิน HL และ HB ปี 2566". Below the search bar, a list of search results is displayed. The first result is highlighted with a red box and a mouse cursor. The result text is "เครื่องมือและโปรแกรมประเมิน HL และ HB ปี 2566". Below this, there is a summary of the document: "เครื่องมือและโปรแกรมประเมิน HL และ HB ปี 2565", "3 รายการ", "วันที่ 29 พฤศจิกายน 2564", and "กลุ่มวิชาการและพัฒนาคุณภาพงานสุศึกษา".

ขั้นตอนที่ 10 จากนั้นคลิก “เครื่องมือสำหรับวัยทำงานในหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ”

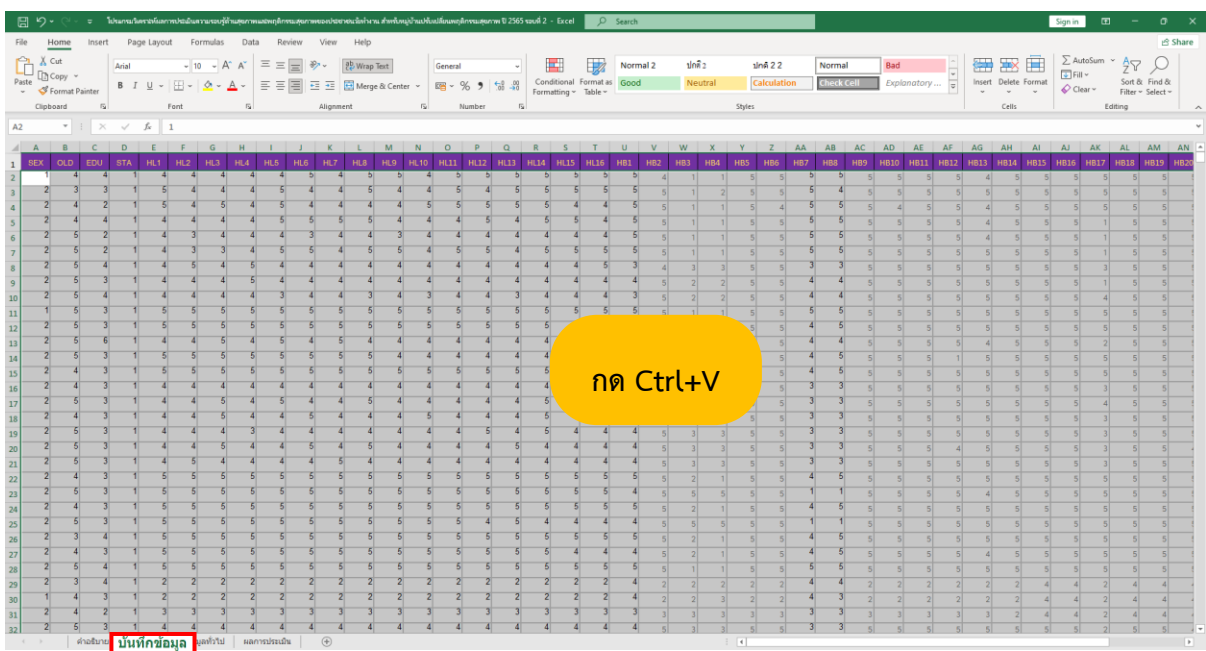

The screenshot shows the website interface with a search bar at the top right containing the text "เครื่องมือสำหรับวัยทำงานในหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ". Below the search bar, a list of search results is displayed. The first result is highlighted with a red box and a mouse cursor. The result text is "เครื่องมือสำหรับวัยทำงานในหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ". Below this, there is a summary of the document: "เครื่องมือสำหรับวัยเรียนในโรงเรียนสุขบัญญัติแห่งชาติ", "วันที่ 30 พฤศจิกายน 2565", and "กลุ่มวิชาการและพัฒนาคุณภาพงานสุศึกษา".

ขั้นตอนที่ 11 หลังจากนั้นจะปรากฏ (1) แบบประเมิน (2) คู่มือรหัสบันทึกข้อมูล (กรณีไม่ได้ใช้ google forms) และ (3) โปรแกรมวิเคราะห์ผลการประเมิน (Excel) เพื่อประมวลผลข้อมูล จากนั้นคลิกที่ “โปรแกรมวิเคราะห์ผลการประเมินความรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพของประชาชนวัยทำงานสำหรับหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ปี 2566” เพื่อบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูลของวัยทำงาน

ขั้นตอนที่ 12 เลือก Sheet “บันทึกข้อมูล” จากนั้นกด Ctrl + V (วาง) ที่ตำแหน่งคอลัมน์ A2 ข้อมูลที่ copy ไว้จาก Sheet “n.village” ในขั้นตอนที่ 7 ก็จะปรากฏในชีท “บันทึกข้อมูล” ตามภาพ หรือสามารถบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรม SPSS ก็ได้เช่นกัน

ขั้นตอนที่ 13 เลือก Sheet “ข้อมูลทั่วไป” เพื่อดูผลข้อมูลทั่วไปของวัยทำงาน

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน														
เพศ	ชาย		หญิง		รวม									
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	36	19.15	152	80.85	188	100								
ช่วงอายุ	15-19 ปี		20-29 ปี		30-39 ปี		40-49 ปี		50-59 ปี		รวม			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	0	0.00	3	1.60	22	11.70	66	35.11	97	51.60	188	100.00		
ระดับการศึกษา	ไม่ได้เรียนหนังสือ		ประถมศึกษา		ม.ต้น		ม.ปลาย/วท.		อนุปริญญา/วศ.		ปริญญาตรีขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	1	0.53	50	26.60	64	34.04	54	28.72	9	4.79	10	5.32	188	100.00
สถานะ	อสม.		ผู้ใหญ่นำทีมกิจกรรมการชุมชน		ประชาชนในชุมชน		รวม							
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	188	100.00	0	0.00	0	0.00	188	100.00						

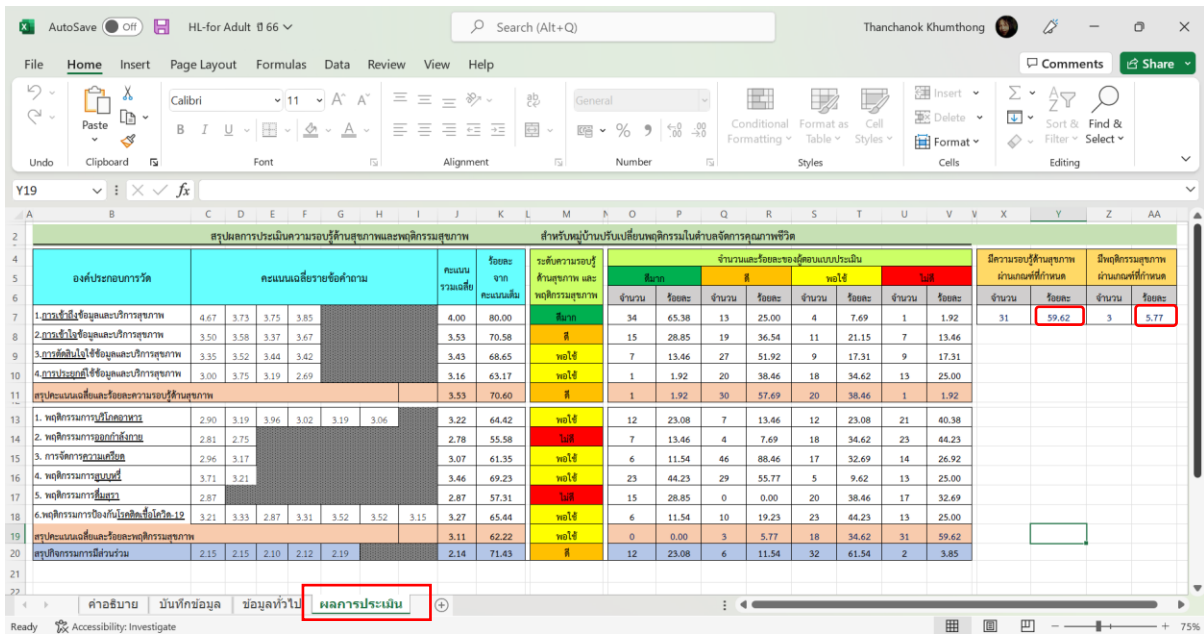
ขั้นตอนที่ 14 เลือก Sheet “ผลการประเมิน” เพื่อดูระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพของวัยทำงาน โดยมีผลการประเมินแยกระดับ “ดีมาก” “ดี” “พอใช้” และ “ไม่ดี” ซึ่งการดูผลการประเมินจะแบ่งเป็น 2 รอบ

1. รอบที่ 1 : เพื่อทราบผลระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพในแต่ละด้านและนำด้านที่มีโอกาสเสี่ยงปัญหาด้านสุขภาพนำไปวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

องค์ประกอบการวัด	คะแนนเฉลี่ยรายข้อคำถาม				คะแนนรวมเฉลี่ย	ร้อยละจากคะแนนเต็ม	ระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ	จำนวนและร้อยละของสัดส่วนแบบประเมิน								มีความรอบรู้ด้านสุขภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนด		มีพฤติกรรมสุขภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนด	
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ไม่ดี				จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1. ความเข้าใจของและบริการสุขภาพ	4.67	3.73	3.75	3.85	4.00	80.00	ดีมาก	34	65.38	13	25.00	4	7.69	1	1.92	31	59.62	3	5.77
2. ความเข้าใจของและบริการสุขภาพ	3.50	3.58	3.37	3.67	3.53	70.58	ดี	15	28.85	19	36.54	11	21.15	7	13.46				
3. ความตั้งใจใช้ข้อมูลและบริการสุขภาพ	3.35	3.52	3.44	3.42	3.43	68.55	พอใช้	7	13.46	27	51.92	9	17.31	9	17.31				
4. การประเมินผลใช้ข้อมูลและบริการสุขภาพ	3.00	3.75	3.19	2.69	3.16	63.17	พอใช้	1	1.92	20	38.46	18	34.62	13	25.00				
สรุปคะแนนเฉลี่ยและร้อยละความรอบรู้ด้านสุขภาพ					3.53	70.50	ดี	1	1.92	30	57.69	20	38.46	1	1.92				
1. พฤติกรรมการบริโภคอาหาร	2.90	3.19	3.96	3.02	3.19	3.06	พอใช้	12	23.08	7	13.46	12	23.08	21	40.38				
2. พฤติกรรมการออกกำลังกาย	2.81	2.75			2.78	55.58	ไม่ดี	7	13.46	4	7.69	18	34.62	23	44.23				
3. การจัดการความเครียด	2.96	3.17			3.07	61.35	พอใช้	6	11.54	46	88.46	17	32.69	14	26.92				
4. พฤติกรรมการสูบบุหรี่	3.71	3.21			3.46	69.23	พอใช้	23	44.23	29	55.77	5	9.62	13	25.00				
5. พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์	2.87				2.87	57.41	ไม่ดี	15	28.85	0	0.00	20	38.46	17	32.69				
6. พฤติกรรมการป้องกันโรคติดต่อได้ใจ 12	3.21	3.33	2.87	3.31	3.52	3.52	3.15	3.27	65.84			6	11.54	10	19.23	23	44.23	13	25.00
สรุปคะแนนเฉลี่ยและร้อยละพฤติกรรมสุขภาพ					3.11	62.22	พอใช้	0	0.00	3	5.77	18	34.62	31	59.62				
สรุปกิจกรรมที่มีส่วนร่วม	2.15	2.15	2.10	2.12	2.19	71.33	ดี	12	23.08	6	11.54	32	61.54	2	3.85				

2. รอบที่ 2 : เพื่อประเมินผลการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ว่ามีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นหรือไม่

องค์ประกอบการวัด	คะแนนเฉลี่ยรายข้อคำถาม						คะแนนรวมเฉลี่ย	ร้อยละจากคะแนนเต็ม	ระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบประเมิน								มีการตอบคำถามสุขภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนด		มีพฤติกรรมสุขภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนด	
	1	2	3	4	5	6				ไม่ทำ	ทำ	ไม่ทำ	ทำ	ไม่ทำ	ทำ	ไม่ทำ	ทำ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ความเข้าใจข้อมูลและบริการสุขภาพ	4.67	3.73	3.75	3.85			4.00	80.00	ดีมาก	34	65.38	13	25.00	4	7.69	1	1.92	31	59.62	3	5.77
2. ความเข้าใจข้อมูลและบริการสุขภาพ	3.50	3.58	3.37	3.67			3.53	70.58	ดี	15	28.85	19	36.54	11	21.15	7	13.46				
3. การตัดสินใจข้อมูลและบริการสุขภาพ	3.35	3.52	3.44	3.42			3.43	68.65	พอใช้	7	13.46	27	51.92	9	17.31	9	17.31				
4. การประยุกต์ใช้ข้อมูลและบริการสุขภาพ	3.00	3.75	3.19	2.69			3.16	63.17	พอใช้	1	1.92	20	38.46	18	34.62	13	25.00				
สรุปคะแนนเฉลี่ยและร้อยละความรอบรู้ด้านสุขภาพ							3.53	70.60	ดี	1	1.92	30	57.69	20	38.46	1	1.92				
1. พฤติกรรมการบริโภคอาหาร	2.90	3.19	3.06	3.02	3.19	3.04	3.22	64.42	พอใช้	12	23.08	7	13.46	12	23.08	21	40.38				
2. พฤติกรรมการออกกำลังกาย	2.81	2.75					2.78	55.58	ไม่ดี	7	13.46	4	7.69	18	34.62	23	44.23				
3. การจัดการความเครียด	2.96	3.17					3.07	61.35	พอใช้	6	11.54	46	88.46	17	32.69	14	26.92				
4. พฤติกรรมการสูบบุหรี่	3.71	3.21					3.46	69.23	พอใช้	23	44.23	29	55.77	5	9.62	13	25.00				
5. พฤติกรรมการดื่มสุรา	2.87						2.87	57.31	ไม่ดี	15	28.85	0	0.00	20	38.46	17	32.69				
6. พฤติกรรมการป้องกันโรคติดต่อโควิด-19	3.21	3.33	2.87	3.31	3.52	3.52	3.27	65.44	พอใช้	6	11.54	10	19.23	23	44.23	13	25.00				
สรุปคะแนนเฉลี่ยและร้อยละพฤติกรรมสุขภาพ							3.11	62.22	พอใช้	0	0.00	3	5.77	18	34.62	31	59.62				
สรุปเชิงรวมการมีจำนวน	2.15	2.15	2.10	2.12	2.19		2.14	71.43	ดี	12	23.08	6	11.54	32	61.54	2	3.85				

4. คู่มือรหัสบันทึกข้อมูลแบบประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพของประชาชนเพื่อป้องกันโรคติดเชื้อและโรคเรื้อรังที่สำคัญของประชาชน ในหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ

คู่มือรหัสบันทึกข้อมูล

แบบประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพของประชาชน เพื่อป้องกันโรคติดเชื้อและโรคเรื้อรังที่สำคัญของประชาชน ในหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ

แบบประเมินนี้มีจุดมุ่งหมาย ใช้เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถ ทักษะ และการปฏิบัติตนด้านสุขภาพของประชาชนวัยทำงาน อายุ 15 ปี ขึ้นไป ในหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ซึ่งประกอบด้วย 4 ตอน จำนวน 45 ข้อ ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน จำนวน 4 ข้อ เป็นแบบตัวเลือก

ตอนที่ 2 ความรอบรู้ด้านสุขภาพ จำนวน 16 ข้อ เป็นแบบประเมินมาตรา

ส่วนประเมินค่า 5 ระดับที่วัดความยากง่ายของการกระทำ ตั้งแต่ระดับไม่เคยทำจนถึงระดับทำได้ง่ายมาก

ตอนที่ 3 พฤติกรรมสุขภาพ จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 3.1 พฤติกรรมสุขภาพ ตามหลัก 3อ.2ส. ได้แก่ ด้านพฤติกรรมการบริโภคอาหาร การออกกำลังกาย การจัดการความเครียด การสูบบุหรี่ และการดื่มสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน 13 ข้อ เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับวัดความถี่ของการปฏิบัติต่อสัปดาห์ ตั้งแต่ระดับไม่เคยปฏิบัติจนถึงระดับปฏิบัติทุกวัน

ตอนที่ 3.2 พฤติกรรมป้องกันโรคติดเชื้อ ได้แก่ การป้องกันการติดเชื้อโควิด-19 จำนวน 7 ข้อ เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับวัดความถี่ของการปฏิบัติต่อสัปดาห์ ตั้งแต่ระดับไม่เคยปฏิบัติจนถึงระดับปฏิบัติทุกวัน

ตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมจัดกิจกรรม (สำหรับ อสม. หรือกานนำชุมชน) จำนวน 5 ข้อ เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับที่วัดความถี่ของการกระทำตั้งแต่ไม่เคยทำจนถึงทำทุกครั้ง

การลงรหัสบันทึกข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ชุมชน/หมู่บ้าน ระบุ..... ตำบล ระบุ..... อำเภอ
ระบุ..... จังหวัด ระบุ.....

1. เพศ (sex)

1) ชาย	=	1
2) หญิง	=	2

2. ปัจจุบันท่านอายุ (old)

1) อายุ 15-19 ปี	=	1
2) อายุ 20-29 ปี	=	2
3) อายุ 30-39 ปี	=	3
4) อายุ 40-49 ปี	=	4
5) อายุ 50-59 ปี	=	5
6) อายุ 60 ปี ขึ้นไป	=	6

3. ท่านจบการศึกษาสูงสุดหรือกำลังศึกษาระดับชั้นใด (edu)

- 1) ไม่ได้เรียนหนังสือ = 1
- 2) ประถมศึกษา = 2
- 3) มัธยมศึกษาตอนต้น = 3
- 4) มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. = 4
- 5) อนุปริญญา/ปวส. = 5
- 6) ปริญญาตรีขึ้นไป = 6

4. ท่านมีบทบาท/ตำแหน่ง/สถานะทางสังคมแบบใด

- 1) อสม. = 1
- 2) ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน/กรรมการชุมชน = 2
- 3) ประชาชนในชุมชน = 3

ตอนที่ 2 ความรอบรู้ด้านสุขภาพ

ข้อคำถามประเมินการรับรู้ความรู้สึก ความเชื่อมั่น ความสามารถ หรือทักษะด้านสุขภาพของตนเอง
โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับตัวท่าน (HL1-HL16)

ข้อความ	ระดับความเป็นจริง				
	ไม่เคย ทำ	ทำได้ ยากมาก	ทำได้ ยาก	ทำได้ ง่าย	ทำได้ง่าย มาก
องค์ประกอบที่ 1 ทักษะการเข้าถึงข้อมูลและบริการสุขภาพ					
1. ท่านสามารถหาแหล่งข้อมูล เมื่อต้องการข้อมูลด้านสุขภาพ และวิธีป้องกันตนเองได้โดยทันที	1	2	3	4	5
2. ท่านสามารถเสาะหาแหล่งบริการสุขภาพที่จะให้การช่วยเหลือด้านสุขภาพ เมื่อเกิดความเจ็บป่วยหรือจำเป็นได้	1	2	3	4	5
3. ท่านสามารถติดต่อเบอร์สายด่วนสุขภาพที่จะให้การช่วยเหลือด้านสุขภาพ เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินหรือปัญหาสุขภาพได้	1	2	3	4	5
4. ท่านสามารถตรวจสอบข้อมูลและแหล่งข้อมูลด้านสุขภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง เป็นจริง	1	2	3	4	5
องค์ประกอบที่ 2 ด้านการเข้าใจข้อมูลสุขภาพ					
5. ท่านสามารถอ่านข้อมูลด้านสุขภาพและวิธีการป้องกันตนเอง ด้วยความเข้าใจวิธีการปฏิบัติตามคำแนะนำในคู่มือ หรือเว็บไซต์	1	2	3	4	5
6. ท่านสามารถอ่านฉลากอาหารและยา ที่ได้รับถึงวิธีการกิน การใช้ การเก็บรักษา และผลข้างเคียง	1	2	3	4	5
7. ท่านสามารถเข้าใจข้อมูลสุขภาพที่นำเสนอในรูปแบบของ สัญลักษณ์ คำศัพท์ ตัวเลขหรือเครื่องหมายในสถานพยาบาลได้	1	2	3	4	5
8. ท่านกล้าซักถามผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพ เช่น หมอ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เพื่อเพิ่มเข้าใจวิธีการดูแลสุขภาพให้เข้าใจที่ถูกต้อง	1	2	3	4	5

ข้อความ	ระดับความเป็นจริง				
	ไม่เคย ทำ	ทำได้ ยากมาก	ทำได้ ยาก	ทำได้ ง่าย	ทำได้ง่าย มาก
องค์ประกอบที่ 3 ด้านการประเมินข้อมูลและบริการด้านสุขภาพ					
9. ท่านประเมินข้อมูลการปฏิบัติตัวกับผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพ เช่น หมอ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ก่อนที่จะทำตาม	1	2	3	4	5
10. ท่านพิจารณาข้อดีข้อเสียของข้อมูลสุขภาพที่ได้รับด้วยเหตุผล ก่อนที่จะทำตาม	1	2	3	4	5
11. ท่านทบทวนข้อมูลสุขภาพจากหลายแหล่งจนพบทางเลือกที่เหมาะสมก่อนที่จะทำตาม	1	2	3	4	5
12. ท่านไตร่ตรองข้อมูลสุขภาพที่ได้รับด้วยเหตุผล ก่อนที่จะทำตามถึงแม้จะมีคนที่ใช้แล้วได้ผล	1	2	3	4	5
องค์ประกอบที่ 4 การประยุกต์ใช้ข้อมูลและบริการสุขภาพ					
13. ท่านสามารถนำข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพ ไปใช้ในการส่งเสริมสุขภาพตนเองให้ดีขึ้นเสมอ	1	2	3	4	5
14. ท่านหมั่นสังเกตความผิดปกติของร่างกายและอารมณ์ของตนเอง เพื่อป้องกันการเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นได้	1	2	3	4	5
15. ท่านวางแผน ทำกิจกรรมที่จำเป็น เช่น ชั่งน้ำหนัก ตรวจสุขภาพประจำปี มองโลกในแง่บวก ไม่ทานอาหารที่ส่งผลเสียต่อสุขภาพ ออกกำลังกายเป็นประจำ เพื่อการมีสุขภาพที่ดีของตนเอง	1	2	3	4	5
16. ท่านตั้งเป้าหมายไว้ชัดเจนในการปฏิบัติตน เพื่อลดหรือหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ	1	2	3	4	5

ค่าความเชื่อมั่น = 0.908

ตอนที่ 3 พฤติกรรมสุขภาพ

ตอนที่ 3.1 พฤติกรรมสุขภาพการบริโภคอาหาร การออกกำลังกาย การจัดการความเครียด การสูบบุหรี่ และการดื่มสุรา

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ของแต่ละข้อความที่ตรงกับการปฏิบัติของท่านในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมา (beh1 – beh13)

ข้อปฏิบัติ	ความถี่ในการปฏิบัติโดยเฉลี่ย/สัปดาห์				
	6-7วัน/ สัปดาห์	4-5วัน/ สัปดาห์	3 วัน/ สัปดาห์	1-2วัน/ สัปดาห์	ไม่ปฏิบัติ
การบริโภคอาหาร					
1. ท่านกินผักและผลไม้สดที่ไม่หวานจัด อย่างน้อยวันละครึ่งกิโลกรัม	5	4	3	2	1
2. ท่านมักกินอาหารแบบเดิม ซ้ำๆ จำเจ	1	2	3	4	5
3. ท่านกินอาหารที่มีไขมันสูง เช่น อาหารทอด แกงกะทิ เนื้อติดมัน เป็นต้น	1	2	3	4	5
4. ท่านกินขนมที่มีรสหวานเช่น ลูกอม ขนมเชื่อม หรือผลไม้ที่มีน้ำตาลสูง	1	2	3	4	5
5. ท่านดื่มเครื่องดื่มที่มีรสหวาน เช่น น้ำอัดลม น้ำแดง น้ำเขียว	1	2	3	4	5
6. ท่านกินอาหารรสเค็ม หมักดอง หรือเติมน้ำปลาเพิ่มในอาหาร	1	2	3	4	5
การออกกำลังกาย					
7. ท่านออกกำลังกายอย่างต่อเนื่องประมาณ 30 นาที จนรู้สึกเหนื่อยหรือมีเหงื่อออก	5	4	3	2	1
8. ท่านได้เคลื่อนไหวร่างกายต่อเนื่องจากการทำกิจวัตรประจำวันประมาณ 30 นาที เช่น เดินไปทำงาน ทำงานบ้าน ทำงานโดยใช้แรง เป็นต้น	5	4	3	2	1
การจัดการความเครียด					
9. ท่านคิดมากหรือวิตกกังวล จนทำให้อนอนหลับหรือหลับมากเกินไป	1	2	3	4	5
10. ท่านกินอาหารมากกว่าปกติหรือน้อยกว่าปกติ เนื่องจากความเครียด	1	2	3	4	5
การสูบบุหรี่					
11. ท่านสูบบุหรี่ ยาสูบ หรือบุหรี่ไฟฟ้า	1	2	3	4	5
12. ท่านใกล้ชิดบุคคลที่สูบบุหรี่ ยาสูบ หรือบุหรี่ไฟฟ้า	1	2	3	4	5
การดื่มสุราและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์					
13. ท่านดื่มสุราหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เช่น สุรา เบียร์ ไวน์ เหล้าขาว ยาตองเหล้า ไชจู เป็นต้น	1	2	3	4	5

ค่าความเชื่อมั่น = 0.624

ตอนที่ 3.2 พฤติกรรมสุขภาพการป้องกันโรคติดเชื้อโควิด-19

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ของแต่ละข้อความที่ตรงกับการปฏิบัติของท่านในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา (beh14 – beh20)

ข้อปฏิบัติ	ความถี่ในการปฏิบัติ				
	ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่ปฏิบัติ
14. ท่านใช้สิ่งของส่วนตัว เช่น จาน ช้อนส้อม แก้วน้ำ ผ้าเช็ดตัว ฯลฯ ร่วมกับผู้อื่น	1	2	3	4	5
15. ท่านล้างหรือทำความสะอาดมือก่อนสัมผัสใบหน้า ตา ปาก จมูก	5	4	3	2	1
16. ท่านกินอาหารปรุงสุก สะอาด	5	4	3	2	1
17. ท่านรับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่น	1	2	3	4	5
18. หลังจากจับสิ่งของสาธารณะ เช่น ราวบันได ที่จับประตู ปุ่มกดลิฟท์ เป็นต้นท่านล้างมือด้วยสบู่ หรือใช้เจลแอลกอฮอล์ล้างมือ	5	4	3	2	1
19. ท่านสวมใส่หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย	5	4	3	2	1
20. ท่านทำความสะอาดบ้านและข้าวของเครื่องใช้ ที่ใช้ร่วมกันในบ้าน เช่น ลูกบิดประตู ราวบันได เป็นต้น	5	4	3	2	1

ค่าความเชื่อมั่น = 0.631

ตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมจัดกิจกรรม (สำหรับอสม.หรือแกนนำชุมชน)

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ของแต่ละข้อความที่ตรงกับการปฏิบัติของท่านในช่วงนี้ (ความถี่ในการปฏิบัติ)

ข้อปฏิบัติ	ความถี่ในการปฏิบัติ		
	ทุกครั้ง	บางครั้ง	ไม่ปฏิบัติ
1. ร่วมกิจกรรมประเมิน ฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคติดเชื้อ และโรคไร้เชื้อ เช่น การคัดกรองความเสี่ยงทางด้านสุขภาพ เป็นต้น	3	2	1
2. ร่วมทำแผนปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เช่น วิเคราะห์ปัญหา ออกแบบกิจกรรม ออกแบบนวัตกรรม เป็นต้น	3	2	1
3. จัดกิจกรรมให้ความรู้และการป้องกันโรคติดเชื้อ และโรคไร้เชื้อ	3	2	1
4. จัดกิจกรรมชมรมเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านสุขภาพ เช่น เต้นแอโรบิก สาธิตเมนูสุขภาพ สมာธิบำบัด เป็นต้น	3	2	1
5. ร่วมกำหนดและบังคับใช้มาตรการทางสังคมในการดูแลสุขภาพ เช่น ร่วมกำหนดให้เป็นหมู่บ้านปลอดบุหรี่ กำหนดให้งานบุญต้องไม่มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กำหนดให้ทุกบ้านปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้ เป็นต้น	3	2	1

เกณฑ์ให้คะแนนจำแนก ความรอบรู้ด้านสุขภาพ
เพื่อป้องกันโรคไร้เชื้อและโรคติดเชื้อของประชาชน
ในหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ

1. ทักษะการเข้าถึงข้อมูลและบริการสุขภาพ รวมจำนวน 4 ข้อ คะแนนรวมเต็ม 20

คะแนนรวมที่ได้	ระดับ	แปลผล
ถ้าได้ 4-11 คะแนน หรือ <60% ของคะแนนเต็ม	ไม่ดี	-เป็นผู้มีระดับการเข้าถึงข้อมูลและบริการสุขภาพ ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติเพื่อการมีสุขภาพที่ดี
ถ้าได้ 12-13 คะแนน หรือ 60-69% ของคะแนนเต็ม	พอใช้	-เป็นผู้มีระดับการเข้าถึงข้อมูลและบริการสุขภาพเล็กน้อย และอาจจะมีการปฏิบัติเพื่อการมีสุขภาพที่ดีได้ถูกต้องบ้าง
ถ้าได้ 14-15 คะแนน หรือ 70-79% ของคะแนนเต็ม	ดี	-เป็นผู้มีระดับการเข้าถึงข้อมูลและบริการสุขภาพเพียงพอ และมีการปฏิบัติเพื่อการมีสุขภาพที่ดีได้ถูกต้อง
ถ้าได้ 16-20 คะแนน หรือ ≥80% ของคะแนนเต็ม	ดีมาก	-เป็นผู้มีระดับการเข้าถึงข้อมูลและบริการสุขภาพที่มาก เพียงพอและมีการปฏิบัติเพื่อการมีสุขภาพที่ดีได้ถูกต้องและยั่งยืนจนเชี่ยวชาญ

2. ทักษะการเข้าใจข้อมูลและบริการสุขภาพ รวมจำนวน 4 ข้อ คะแนนรวมเต็ม 20

คะแนนรวมที่ได้	ระดับ	แปลผล
ถ้าได้ 4-11 คะแนน หรือ <60% ของคะแนนเต็ม	ไม่ดี	-เป็นผู้มีระดับการเข้าใจข้อมูลและบริการสุขภาพ ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติเพื่อการมีสุขภาพที่ดี
ถ้าได้ 12-13 คะแนน หรือ 60-69% ของคะแนนเต็ม	พอใช้	-เป็นผู้มีระดับการเข้าใจข้อมูลและบริการสุขภาพเล็กน้อย และอาจจะมีการปฏิบัติเพื่อการมีสุขภาพที่ดีได้ถูกต้องบ้าง
ถ้าได้ 14-15 คะแนน หรือ 70-79% ของคะแนนเต็ม	ดี	-เป็นผู้มีระดับการเข้าใจข้อมูลและบริการสุขภาพเพียงพอ และมีการปฏิบัติเพื่อการมีสุขภาพที่ดีได้ถูกต้อง
ถ้าได้ 16-20 คะแนน หรือ ≥80% ของคะแนนเต็ม	ดีมาก	-เป็นผู้มีระดับการเข้าใจข้อมูลและบริการสุขภาพที่มาก เพียงพอและมีการปฏิบัติเพื่อการมีสุขภาพที่ดีได้ถูกต้องและยั่งยืนจนเชี่ยวชาญ

3. ทักษะการตัดสินใจข้อมูลและบริการสุขภาพ รวมจำนวน 4 ข้อ คะแนนรวมเต็ม 20

คะแนนรวมที่ได้	ระดับ	แปลผล
ถ้าได้ 4-11 คะแนน หรือ <60% ของคะแนนเต็ม	ไม่ดี	-เป็นผู้มีระดับการตัดสินใจข้อมูลและบริการสุขภาพ ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติเพื่อการมีสุขภาพที่ดี
ถ้าได้ 12-13 คะแนน หรือ 60-69% ของคะแนนเต็ม	พอใช้	-เป็นผู้มีระดับการตัดสินใจข้อมูลและบริการสุขภาพเล็กน้อยและอาจจะมีการปฏิบัติเพื่อการมีสุขภาพที่ดีได้ถูกต้องบ้าง
ถ้าได้ 14-15 คะแนน หรือ 70-79% ของคะแนนเต็ม	ดี	-เป็นผู้มีระดับการตัดสินใจข้อมูลและบริการสุขภาพเพียงพอและมีการปฏิบัติเพื่อการมีสุขภาพที่ดีได้ถูกต้อง
ถ้าได้ 16-20 คะแนน หรือ ≥80% ของคะแนนเต็ม	ดีมาก	-เป็นผู้มีระดับการตัดสินใจข้อมูลและบริการสุขภาพที่มากเพียงพอและมีการปฏิบัติเพื่อการมีสุขภาพที่ดีได้ถูกต้องและยั่งยืนจนเชี่ยวชาญ

4. ทักษะการประยุกต์ใช้ข้อมูลและบริการสุขภาพ รวมจำนวน 4 ข้อ คะแนนรวมเต็ม 20

คะแนนรวมที่ได้	ระดับ	แปลผล
ถ้าได้ 4-11 คะแนน หรือ <60% ของคะแนนเต็ม	ไม่ดี	-เป็นผู้มีระดับการประยุกต์ใช้ข้อมูลและบริการสุขภาพ ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติเพื่อการมีสุขภาพที่ดี
ถ้าได้ 12-13 คะแนน หรือ 60-69% ของคะแนนเต็ม	พอใช้	-เป็นผู้มีระดับการประยุกต์ใช้ข้อมูลและบริการสุขภาพเล็กน้อยและอาจจะมีการปฏิบัติเพื่อการมีสุขภาพที่ดีได้ถูกต้องบ้าง
ถ้าได้ 14-15 คะแนน หรือ 70-79% ของคะแนนเต็ม	ดี	-เป็นผู้มีระดับการประยุกต์ใช้ข้อมูลและบริการสุขภาพเพียงพอและมีการปฏิบัติเพื่อการมีสุขภาพที่ดีได้ถูกต้อง
ถ้าได้ 16-20 คะแนน หรือ ≥80% ของคะแนนเต็ม	ดีมาก	-เป็นผู้มีระดับการประยุกต์ใช้ข้อมูลและบริการสุขภาพที่มากเพียงพอและมีการปฏิบัติเพื่อการมีสุขภาพที่ดีได้ถูกต้องและยั่งยืนจนเชี่ยวชาญ

5. สรุปคะแนนรวมความรู้ด้านสุขภาพ รวมจำนวน 16 ข้อ คะแนนรวมเต็ม 80

คะแนนรวมที่ได้	ระดับ	แปลผล
ถ้าได้ 16-47 คะแนน หรือ <60% ของคะแนนเต็ม	ไม่ดี	-เป็นผู้มีระดับความรู้ด้านสุขภาพไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติเพื่อการมีสุขภาพที่ดี
ถ้าได้ 48-55 คะแนน หรือ 60-69% ของคะแนนเต็ม	พอใช้	-เป็นผู้มีระดับความรู้ด้านสุขภาพเล็กน้อยและอาจจะมีการปฏิบัติเพื่อการมีสุขภาพที่ดีได้ถูกต้องบ้าง
ถ้าได้ 56-63 คะแนน หรือ 70-79% ของคะแนนเต็ม	ดี	-เป็นผู้มีระดับความรู้ด้านสุขภาพเพียงพอและมีการปฏิบัติเพื่อการมีสุขภาพที่ดีได้ถูกต้อง
ถ้าได้ 64-80 คะแนน หรือ ≥80% ของคะแนนเต็ม	ดีมาก	-เป็นผู้มีระดับความรู้ด้านสุขภาพที่มากเพียงพอและมีการปฏิบัติเพื่อการมีสุขภาพที่ดีได้ถูกต้องและยั่งยืนจนเชี่ยวชาญ

**เกณฑ์ให้คะแนนจำแนก พฤติกรรมสุขภาพ
เพื่อป้องกันโรคไข้เลือดและโรคติดต่อของประชาชนวัยทำงานในหมู่บ้าน
ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ**

1. ทักษะด้านการบริโภคอาหาร รวมจำนวน 6 ข้อ คะแนนรวมเต็ม 30

คะแนนรวมที่ได้	ระดับ	แปลผล
ถ้าได้ 6-17 คะแนน หรือ <60% ของคะแนนเต็ม	ไม่ดี	-มีพฤติกรรมการปฏิบัติตนในการบริโภคอาหารไม่ถูกต้อง
ถ้าได้ 18-20 คะแนน หรือ 60-69% ของคะแนนเต็ม	พอใช้	-มีพฤติกรรมการปฏิบัติตนในการบริโภคอาหารได้ถูกต้อง เป็นเล็กน้อย
ถ้าได้ 21-23 คะแนน หรือ 70-79% ของคะแนนเต็ม	ดี	-มีพฤติกรรมการปฏิบัติตนในการบริโภคอาหารได้ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่
ถ้าได้ 24-30 คะแนน หรือ ≥80% ของคะแนนเต็ม	ดีมาก	-มีพฤติกรรมการปฏิบัติตนในการบริโภคอาหารได้อย่าง ถูกต้องสม่ำเสมอ

2. ทักษะด้านการออกกำลังกาย รวมจำนวน 2 ข้อ คะแนนรวมเต็ม 10

คะแนนรวมที่ได้	ระดับ	แปลผล
ถ้าได้ 2-5 คะแนน หรือ <60% ของคะแนนเต็ม	ไม่ดี	-มีพฤติกรรมการปฏิบัติตนในการออกกำลังกายไม่ถูกต้อง
ถ้าได้ 6 คะแนน หรือ 60-69% ของคะแนนเต็ม	พอใช้	-มีพฤติกรรมการปฏิบัติตนในการออกกำลังกายได้ถูกต้อง เป็นเล็กน้อย
ถ้าได้ 7 คะแนน หรือ 70-79% ของคะแนนเต็ม	ดี	-มีพฤติกรรมการปฏิบัติตนในการออกกำลังกายได้ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่
ถ้าได้ 8-10 คะแนน หรือ ≥80% ของคะแนนเต็ม	ดีมาก	-มีพฤติกรรมการปฏิบัติตนในการออกกำลังกายได้อย่าง ถูกต้องสม่ำเสมอ

3. ทักษะด้านการจัดการความเครียด รวมจำนวน 2 ข้อ คะแนนรวมเต็ม 10

คะแนนรวมที่ได้	ระดับ	แปลผล
ถ้าได้ 2-5 คะแนน หรือ <60% ของคะแนนเต็ม	ไม่ดี	-มีพฤติกรรมการปฏิบัติตนในการจัดการความเครียดไม่ ถูกต้อง
ถ้าได้ 6 คะแนน หรือ 60-69% ของคะแนนเต็ม	พอใช้	-มีพฤติกรรมการปฏิบัติตนในการจัดการความเครียดได้ ถูกต้องเป็นเล็กน้อย
ถ้าได้ 7 คะแนน หรือ 70-79% ของคะแนนเต็ม	ดี	-มีพฤติกรรมการปฏิบัติตนในการจัดการความเครียดได้ ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่
ถ้าได้ 8-10 คะแนน หรือ ≥80% ของคะแนนเต็ม	ดีมาก	-มีพฤติกรรมการปฏิบัติตนในการจัดการความเครียดได้ อย่างถูกต้องสม่ำเสมอ

4. ทักษะด้านการสูบบุหรี่ รวมจำนวน 2 ข้อ คะแนนรวมเต็ม 10

คะแนนรวมที่ได้	ระดับ	แปลผล
ถ้าได้ 2-5 คะแนน หรือ <60% ของคะแนนเต็ม	ไม่ดี	-มีพฤติกรรมกาปฏิบัติตนในการสูบบุหรี่ไม่ถูกต้อง
ถ้าได้ 6 คะแนน หรือ 60-69% ของคะแนนเต็ม	พอใช้	-มีพฤติกรรมกาปฏิบัติตนในการสูบบุหรี่ได้ถูกต้องเป็นเล็กน้อย
ถ้าได้ 7 คะแนน หรือ 70-79% ของคะแนนเต็ม	ดี	-มีพฤติกรรมกาปฏิบัติตนในการสูบบุหรี่ได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่
ถ้าได้ 8-10 คะแนน หรือ ≥80% ของคะแนนเต็ม	ดีมาก	-มีพฤติกรรมกาปฏิบัติตนในการสูบบุหรี่ได้อย่างถูกต้องสม่ำเสมอ

5. ทักษะด้านการดื่มสุราและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ รวมจำนวน 1 ข้อ คะแนนรวมเต็ม 5

คะแนนรวมที่ได้	ระดับ	แปลผล
ถ้าได้ 1-2 คะแนน <60% ของคะแนนเต็ม	ไม่ดี	-มีพฤติกรรมกาปฏิบัติตนในการสูบบุหรี่และดื่มแอลกอฮอล์ไม่ถูกต้อง
ถ้าได้ 3-3.4 คะแนน 60-69% ของคะแนนเต็ม	พอใช้	-มีพฤติกรรมกาปฏิบัติตนในการสูบบุหรี่และดื่มแอลกอฮอล์ได้ถูกต้องเป็นเล็กน้อย
ถ้าได้ 3.5-3.9 คะแนน 70-79% ของคะแนนเต็ม	ดี	-มีพฤติกรรมกาปฏิบัติตนในการสูบบุหรี่และดื่มแอลกอฮอล์ได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่
ถ้าได้ 4-5 คะแนน ≥80% ของคะแนนเต็ม	ดีมาก	-มีพฤติกรรมกาปฏิบัติตนในการสูบบุหรี่และดื่มแอลกอฮอล์ได้อย่างถูกต้องสม่ำเสมอ

6. ทักษะด้านการป้องกันการติดเชื้อ รวมจำนวน 7 ข้อ คะแนนรวมเต็ม 35

คะแนนรวมที่ได้	ระดับ	แปลผล
ถ้าได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 คะแนน หรือ <60% ของคะแนนเต็ม	ไม่ดี	-มีพฤติกรรมกาปฏิบัติตนในการป้องกันการติดเชื้อไม่ถูกต้อง
ถ้าได้ 21-24 คะแนน หรือ 60-69% ของคะแนนเต็ม	พอใช้	-มีพฤติกรรมกาปฏิบัติตนในการป้องกันการติดเชื้อได้ถูกต้องเป็นเล็กน้อย
ถ้าได้ 25-27 คะแนน หรือ 70-79% ของคะแนนเต็ม	ดี	-มีพฤติกรรมกาปฏิบัติตนในการป้องกันการติดเชื้อได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่
ถ้าได้ 28-35 คะแนน หรือ ≥80% ของคะแนนเต็ม	ดีมาก	-มีพฤติกรรมกาปฏิบัติตนในการป้องกันการติดเชื้อได้อย่างถูกต้องสม่ำเสมอ

7. สรุปคะแนนรวมพฤติกรรมสุขภาพป้องกันโรคไร้เชื้อและโรคติดเชื้อ รวมจำนวน 20 ข้อ คะแนนรวมเต็ม 100

คะแนนรวมที่ได้	ระดับ	แปลผล
ถ้าได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 59 คะแนน หรือ <60% ของคะแนนเต็ม	ไม่ดี	-มีพฤติกรรมปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพตนเองด้าน โรคไร้เชื้อและโรคติดเชื้อไม่ถูกต้อง
ถ้าได้ 60-69 คะแนน หรือ 60-69% ของคะแนนเต็ม	พอใช้	-มีพฤติกรรมปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพตนเองด้าน โรคไร้เชื้อและโรคติดเชื้อได้ถูกต้องเป็นเล็กน้อย
ถ้าได้ 70-79 คะแนน หรือ 70-79% ของคะแนนเต็ม	ดี	-มีพฤติกรรมปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพตนเองด้าน โรคไร้เชื้อและโรคติดเชื้อได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่
ถ้าได้ 80-100 คะแนน หรือ ≥80% ของคะแนนเต็ม	ดีมาก	-มีพฤติกรรมปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพตนเองด้าน โรคไร้เชื้อและโรคติดเชื้อได้อย่างถูกต้องสม่ำเสมอ

เกณฑ์ให้คะแนนจำแนก

การมีส่วนร่วมจัดกิจกรรม (สำหรับบอสม.หรือแกนนำชุมชน)

1. สรุปคะแนนรวมการมีส่วนร่วมจัดกิจกรรม รวมจำนวน 5 ข้อ คะแนนรวมเต็ม 15

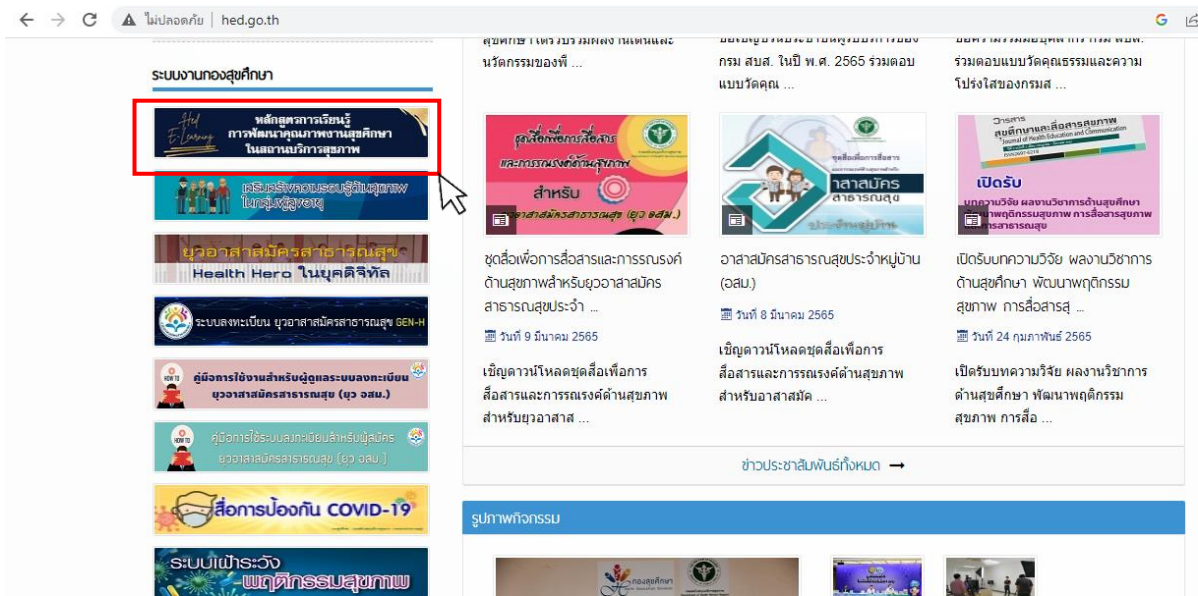
คะแนนรวมที่ได้	ระดับ	แปลผล
ถ้าได้ 5-8 คะแนน หรือ <60% ของคะแนนเต็ม	ไม่ดี	-มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในชุมชน น้อยมาก
ถ้าได้ 9-10 คะแนน หรือ 60-69% ของคะแนนเต็ม	พอใช้	-มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในชุมชน ค่อนข้างน้อย
ถ้าได้ 11 คะแนน หรือ 70-79% ของคะแนนเต็ม	ดี	-มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในชุมชน ค่อนข้างมาก
ถ้าได้ 12-15 คะแนน หรือ ≥80% ของคะแนนเต็ม	ดีมาก	-มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในชุมชนเป็นประจำ สม่ำเสมอ

ข. หลักสูตรการเรียนรู้การพัฒนาคุณภาพงานสุขภาพศึกษาในสถานบริการสุขภาพ

กองสุขภาพ ได้พัฒนาหลักสูตรออนไลน์ การพัฒนาคุณภาพงานสุขภาพศึกษาในสถานบริการสุขภาพ ซึ่งเป็นหลักสูตรในการพัฒนาศักยภาพสำหรับเครือข่ายสุขภาพ เพื่อให้เครือข่ายมีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการวิเคราะห์ พฤติกรรมสุขภาพ การวางแผนการปรับเปลี่ยน พฤติกรรม การออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งการประเมินผลทางพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้องแม่นยำ ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายมีความรอบรู้ด้านสุขภาพ และมีพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้อง สามารถจัดการตนเองด้านสุขภาพได้

หลักสูตรการพัฒนาคุณภาพงานสุขภาพศึกษา ประกอบด้วย 9 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ หน่วยที่ 1 แนวคิด และหลักการทางสุขภาพศึกษา หน่วยที่ 2 การประยุกต์แนวคิด ทฤษฎีในการดำเนินงานสุขภาพศึกษา หน่วยที่ 3 การวิเคราะห์ปัญหาสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ หน่วยที่ 4 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านสุขภาพ หน่วยที่ 5 การสื่อสารสุขภาพ หน่วยที่ 6 การเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพ หน่วยที่ 7 การประเมินผลการดำเนินงานสุขภาพศึกษา หน่วยที่ 8 การพัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ และหน่วยที่ 9 การจัดทำแผนงานโครงการสุขภาพศึกษาเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ

ขั้นตอนที่ 1 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เข้าที่เว็บไซต์กองสุขภาพ www.hed.go.th คลิกเลือกกล่องข้อความ “หลักสูตรการเรียนรู้การพัฒนาคุณภาพงานสุขภาพศึกษาในสถานบริการสุขภาพ”

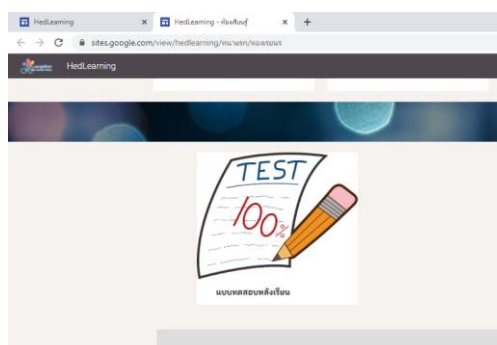
ขั้นตอนที่ 2 คลิกลงทะเบียนและทำแบบทดสอบ Pre-test เพื่อวัดระดับความรอบรู้ก่อนเริ่มเรียน

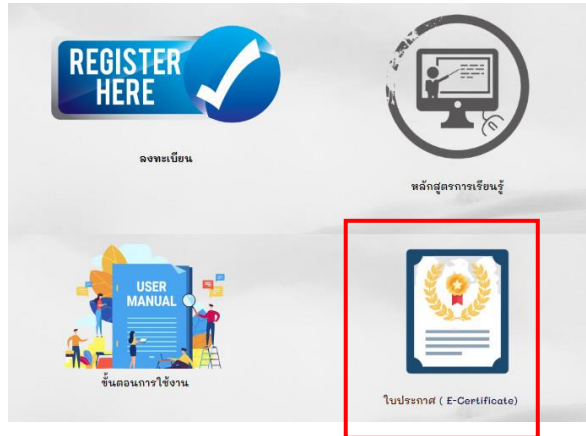
ขั้นตอนที่ 3 คลิกเลือก “หลักสูตรการเรียนรู้” ซึ่งจะมีทั้งหมด 9 หน่วยการเรียนรู้ ในระหว่างการเรียนแต่ละหน่วยจะมีการทำแบบฝึกหัดท้ายหน่วยการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 4 ทำแบบทดสอบ หลังเรียน (Post-test) จำนวน 50 ข้อ โดยผู้เรียนต้องทำคะแนนให้ได้ร้อยละ 70 ขึ้นไป หรือ 35 คะแนน จึงจะสามารถขอรับ ใบรับรองการผ่านหลักสูตร ได้

ขั้นตอนที่ 5 คลิกใบประกาศ (E-certificate)

ขั้นตอนที่ 5 จะปรากฏหน้า Google Sheet ซึ่งแสดงชื่อ-นามสกุล ชื่อสถานพยาบาล คะแนน ผลการทดสอบซึ่งหากผ่านการทดสอบสามารถดาวน์โหลดใบประกาศได้โดยคลิกที่ link

ลำดับ	คำนำหน้าชื่อ	ชื่อ	นามสกุล	ชื่อสถานพยาบาล	คะแนน	ผลการทดสอบ	ใบประกาศผ่านการอบรม
2	นาง	กรวิภา	คตอินทร์	รพ.สต. ท่าอิฐ	42 / 50 ผ่าน		https://drive.google.com/file/d/1A2YeamYEF18X8MnrCoV5iLE3zUkCyJvB/
3	นางสาว	วิภาวีน	ไม่สุเมิน	รพ.สต.คลองหลวง	43 / 50 ผ่าน		https://drive.google.com/file/d/1nbVhHXt_YYedkUm68cr3m9G4bztK0kf/
7	นาย	สุชาติ	สันสิ้น	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดศรี	47 / 50 ผ่าน		https://drive.google.com/file/d/1-hpW4Wb0D4NlrheCUzDgfrDwMkBuQ
9	นางสาว	สุนิศา	ตาบผลหาร	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองสนม	40 / 50 ผ่าน		https://drive.google.com/file/d/1Ayozw6HrYpymZNR3wXR-FnICWl2ZNg
10	นาย	เอกรัต	แพงทรัพย์	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสกลนคร	43 / 50 ผ่าน		https://drive.google.com/file/d/1E0zLaeTmNkx4TJaGNSq3L0b59t29s6T/v
11	นาง	พรหมณพรี	แพงทรัพย์	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านวังไผ่	46 / 50 ผ่าน		https://drive.google.com/file/d/1lI05mlut8aVoWfuA1zP4ZUkmWeQgIR/v
12	นาง	จิราภรณ์	เชียวเจริญกุล	โรงพยาบาลพังโคน	43 / 50 ผ่าน		https://drive.google.com/file/d/1VcXigTLNjXht8dRgDay04UJHK1_RXFpu/
13	นาง	กัญปภัศ	ภูเงิน	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมาย	39 / 50 ผ่าน		https://drive.google.com/file/d/14KcQBLDKLMSU0ej9TQ3nTaT7Heeeu7/
14	นางสาว	สุปรินญา	มะระยะ	โรงพยาบาลบึงกาฬ	36 / 50 ผ่าน		https://drive.google.com/file/d/1J9Wa7cYmWUGkWYzUzsmCtUnjasDLJh
15	นางสาว	อภิสรา	ตาตวง	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดบึงกาฬ	38 / 50 ผ่าน		https://drive.google.com/file/d/1gb_7X2uoyB6DgppM7woSrzJLXQw8lB/
17	นางสาว	จิตนาถ	ทองเตมิม	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหางไผ่	38 / 50 ผ่าน		https://drive.google.com/file/d/1uRgzHR5t5nwy64LbxG7X66GJ46e-B4C/
18	นาย	วุฒิชัย	ก้อนแปง	โรงพยาบาลพาน	34 / 50 ไม่ผ่าน		
19	นาย	วุฒิชัย	ก้อนแปง	โรงพยาบาลพาน	42 / 50 ผ่าน		https://drive.google.com/file/d/179Chu7hwwB5m2S5m6ia0f6xpZnLJAzy/
20	นางสาว	ธัญญารัตน์	รามศิริ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเลย	25 / 50 ไม่ผ่าน		
21	นางสาว	ธัญญารัตน์	รามศิริ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเลย	39 / 50 ผ่าน		https://drive.google.com/file/d/1aIId2bqODKq4KouQ6BtBb0GpJzr-hLbL/
22	นาย	ปิติพล	คำปิ่นพรหม	โรงพยาบาลแม่สาย	45 / 50 ผ่าน		https://drive.google.com/file/d/1skhfZlcw553MFA4zktVvdDwGDthGhZ/v
23	นาย	อาท	แบนแก้ว	โรงพยาบาลเชียงแสน	27 / 50 ไม่ผ่าน		
24	นาย	อาท	แบนแก้ว	โรงพยาบาลเชียงแสน	41 / 50 ผ่าน		https://drive.google.com/file/d/16yzKYYQANv-AYODkchV00NLSHdGagP/
25	นาย	ลิทธิศักดิ์	อินคำ	โรงพยาบาลแม่ฟ้าหลวง	24 / 50 ไม่ผ่าน		

คณะทำงาน

กลุ่มวิชาการและพัฒนาคุณภาพงานสุขศึกษา กองสุขศึกษา

1. นางกรวิภา	ศตอินทร์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
2. นางสาวธัญชนก	ชุมทอง	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
3. นางสุภัชญา	ยศประกอบ	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
4. นางสาวพรสุดา	มโนชัย	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
5. นางสาวนันทพร	มังกรแก้ว	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
6. นางสาวจิรัชญา	จำเต็มสุข	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ